Register öfver de uti detta band förekommande Handlingar —

år 1802. inkomne.

~~N:o 144. sid. 2 — 6. 1801~~
~~78. — 1. — 5. 777.~~
~~162. — 4. — 654~~

1799.

N:o 30. sid. 22. — 38.
~~229.~~ 59. — 75.
348. — 21. —

1800.

359. — 20. —
545. — 14. — 19.

1801

640. — 13. — —
654. — 11. — 12.
779. — 9. — 10.

1802.

75. — 7. — 8.
114. — 78. — 79.
144. — 2. — 6.
162. — 1. — —
205. — 74. — 75.
301. — 76. — 77.

1803.

N:o 39. — 103. — 106.
56. — 107. — 109.
174. — 80. — 81.
175. — 82. — 83.
179. — 84. — —
195. — 85 — 87.
~~222.~~ — 88. — 91.
223. — 92. — 94.
234 — 95. — 96.
235. — 97. — 98.
236. — 99. — 100.
237. — 101. — 102.

1805.

N:o 11. — 112. — 113.
145. — 110. — —
181. — 111. — —

1806.

№ 165. — 114. — 115.
172. — 116. — —
195. — 117. — —
204. — 118.
219. — 119. — —

1807.

№ 62. — 120. — 121.
150. — 122. — 123.

1811.

№ 59. — 124. —

1812.

№ 39. — 125. — -
130. — 126. — -

Ödmjukt Memorial.

Den höfst obehagliga anledning, som förvanleder kongl. Hushållnings Sällskapet till en ny och alfvarlig uppmärksamhet på anonyma Memorialer, är; ty vårr! ännu uti friskt minne hos hvarje Ledamot; och jemte den äfven nyligen uti ett välgrundadt memorial af Professoren Herr Doktor Tengström blifvit omständeligen utförd, hvilke jag anse det vara otillbörligt, att med uppsåt deraf bevara kongl. Sällskapet, allraminst på denna högtidelig dag, som framför andra bör vara helgad åt lugn och förnöjelse.

Jinom mig har jag den fullkomliga öfvertygelse, att ingen Ledamot af detta upplysta och för allmänt väl nitfulla Sällskap, är så litet intagen af vördnad för detta Samfund, att han af någon orsak kunde nedlåta sig till obetänksamt författande af anpötteliga och förolämpande skrifter, om de ock under anonymens mantel ägde någon skiftad, utan att tvärtom hvar och en med förfara ovillja anser allt det som kunde leda till förande af inbördes samdrägt och förtroende. Men då den hätskis medgifna friket af anonymitet äfven kan gifva tillfälle åt främmande, som möjligen drifvas af hat eller bitterhet antingen emot hela Sällskapet eller någon viss Ledamot deraf, att såsom anonym söka tillfreds ställa ett brottsligt begär och ofreda Sällskapet med pasquiller, så tyckes någon författning mot sådana missbruk tillföra högst nödig, hvarföre jag och med Dr Professoren Dr Tengström inlämnar tenuti, att hädanefter intet anonymt memorial, inlämnadt af en okänd författare nu för Sällskapet offentligen upplåsas, innan det af några Ledamöter blifvit med ett granskande öga genomläst.

Så vida Sällskapets öfverläggnings ämnen ej kunna öfgifta annat, än det flora andamål som förenade Sällskapet, och hvartill hvar och en räknar för en ära att något kunna bidraga, så tyckes ej något skäl kunna vara, hvarföre någon ville undvika att uppenbart gifva sina tankar tillkänna, och således ej heller

någon olägenhet af hinder i ärendernas gång att befara, om den
författning stadgades, att alla anonyma memorialer ovillkorligt
först hänvisas till Utskottens öfverseende och granskning, innan
de för hela Sällskapet på kungöras. Men sedan några så
damoter, hvilka längre än jag inse följderna, funnit den
delse möjlig, att någon Ledamot af verklig välmening
sit för Sällskapets val, ville såsom okänd tillåta för
mening den framställa till fullständigt afgörande för
vill ej heller jag bestrida nödvändigheten af något undantag
från den nyssnämnda allmänna stadgan; och vore för den
benägen att förslå, det må memorialer af sådan angelägen
het, vid Sällskapets första sammanträde, om de ock ej för
än under Sällskapets samman vara inkomna, under följan
tvänne villkor upplåsas: nemligen först att memorialets nebu
strax gifver annat, som den i afhandlas, tillkänna; och för
andra, att några Sällskapets närvarande Ledamoter med upp
märksamhet igenom läsa bekanna; och sedan intyga om dess öfver

Jag vore helst benägen, att såsom Herr Professor Tengst
till denna befattning förslå Sällskapets Ordförande för da
och dess Secretarare. Men som dessa Embets mäns göremål n
ärendernas föredragande och handhafvande ej alltid torde kä
na dem en till omständelig granskning nödig tid, i synnerhe
om memorialet vore vidlyftigt, hvarutii en förteckning
ett kortfattigt genomläsande kunde ej strax tillräcklig
så får jag i dessa fall den åran att hemställa, om icke en fäs
censer kunde åsyftämnas till de öfriga ting hvarmed förtro
de Embets män, Utskottens Ordförande och Skattmästaren
hvilka af välvilja emot Sällskapet ej torde undandraga
sig det dermed åtföljande besvär, helst man ej vänligen kan
förmoda, att sådt beskaffade memorialer ofta förekomma,
och att till deras afhandlande en särskild kommitté behö
de utväljas.

Johan Gadolin

Ordinarie Memorial

Uti Ordningen för Sällskapet [illegible] gjord
[illegible] öfver den behörig och förhållan-
[illegible] tvenne, som Ordningen till det
[illegible] ingifvare anonyma Memorialer
[illegible] Ekonomie Sällskapet [illegible].
[illegible] bör nu, [illegible] öfverens
[illegible]; som vill sig ock med den
[illegible] vederbörlig; men med den
[illegible] uppmuntran på att mellan [illegible]
[illegible] för undertecknet [illegible]
[illegible] gjorde, som den anonyma
[illegible] som [illegible] skulle
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Zu viel viele Kum-

Då jag inlät vid Beredningen uti Skattens mått, kom mig
kommet personligen för åran inställa mig tager jag förbehåll
at om Commissionen Memoriale något anmärkas kan.

1mo är jag af skäl likväl Samtlig med Hrr Doctor Professor Tengström
i det de förmenligheten måtte antagas som Skattens grundsten för —
anförtrogne uttrycka, att personell och bittert mi:mi ordning som —
grund till minsta Räkning för förekommande all prebricité lyckas

2do Det af Beredningen utkåtten Ledamoter styra väljes som
utom andre i Beredningen förekommande mål, emsamma
äga yttra sig öfver Commissionen Skrifter, Desse Ledamöter
förbinder sig Sjelfve på heder; De åstunda Deras yttrande
Skulle Det anses för mycket betvärande Det styra Ledamöter uppe-
hölle sig hela året med denne befattning Kunde af utskatten
12. Ledamöter 4re hvarje Qvartal omväxlande härmed.

3tio Om under Sjelfva Sessionen dylika Memoriale inkomma bör
Desse styra Ledamöter tillsammans med Ordföranden och Secretairen
i hvilken berätta öfverlägga minister af yttra sig om afgjör-
bara vida i händelse de örnden för dagen afgjorde Lik
Desse min Ordande förordningen eller ej.

4to Skulle Desse Memoriale något anmärkning förenad äga
emot någon enskild eller emot något af Ståndspersoner, böra de
såsom oväsendige afvisas och såsom sådane gå ej förstörde.

Åbo den 24 April 1809. Chr: Flemming

Memoriäl

Ordan som sorsa Diſsa, som aſtan Dalstagaſt hasend
hondt anſtaffaß, ind umma än sü säntig attans, tito
ſitz hasandu hoſ, gunnaß Dan uptſjaß, sand sönden,
stuld andan i Dalstag atts rüm kleſnitt ugſond; säun.
dan stniſun Inventuringsbräv dun än an giſsa salandt
tild umma, und samßaleau: om iden Dalstagaß und stul,
en hasaga uittaga nögot hasend, sü mad om stalaß—
gemaß samma Diſsa, säkaß stulu Dümma inngen,
mad, som aſsman angaandu sön stalningan ved sön na,
ningſallat, aſ du dän tili sönandu ugdlano—

Tili ugdöning und hagger staba aſſiſtem, ammälat sö.
lutaß aſsman mad: vil kamaldu Diſsa, uj alimma än sul in.
vallat, attson, umtuß sopra stniſsan, som udan sum
stild ugdal iden Dümma uttagaß, Dan sößaß i gemanji

tradgolf, dän som ägstuldat; utan äfwen att den än förr sett
med 3ne dagsferia tål, emedlertid jämwäl decoupetterad sedlarne
reflexwis gjorde, såsom aldrig förr, i fall någon
af de stulna stulen som Domaren Rån wid Gästrike än wi-
dare lagat: at den på flera ställen än ombragen med
starka järnband, samt wid nyttjandet, den 2ne så bestäl-
de emellan, att ladat icke Rån öpnat, om än gans-
ka stycken stulen ofwilat; så som medan, att ingen ofädenhet
för tjufwarne, kan Domen befinna.

Men som icke annat skyldemål, att wederlagen utan utlan
så möjligt både förbommat skeende och lidandet kunde
i acht tagit; så anse sig Rewisionens trämän utan för
pundens att anföra, på hwad sätt de tämdat sig att-
minna samma undersök. Och så fördenskull skäl med
ägnade: att skjutsen med Rikets, som innehåller att för-
we wore för dubbla gegen kunden, af halfandt storlek;
samt med widare för Cadetwapnet; samt dess dragkedon för
Medaillen, pilkoner, reverser och andra nödwändigheter, än
nån wast intet sina Kanten tadlädt, med andra järn,
plåtar, wäre att någon sjö genomskinnan trädt, och
den utan ägtenligen omgifwen af en stomm, som
af starka och dubbla järnplåtar ämsammanfogad, och
i alla tre dimensionerna, wid tramma tum öfwerskju-
ten stomm. Det förwundat, på botten och stommen
ägwarne nitbeslagen wäl, af wax och halft tums bredd,
om åtta ganska hänt och tätt tillsammandt, utan som de
järnbeslagen trädlädt, till lika tjocklek skjutsen öfwer-
tadt, med att Rätt af oldfast tinn, tegelmjöl och lin-

olja, som utan Rännare förfaran, skulle lägga till förda
aldrig smältsamhet, och fulbordat nämnas torde kjära till-
tyckande af den gästfrie assistenten.

Slutligen wore icke utan lämpligt observation: att stora
sammansättning, med alla dess tillbehör, icke kan anses
än 63 Rdr 28 sk. synnerligt för medlingen icke kan anses
för mycket dyrt; då tadelsten än, utan den icke
finnes andra, i samma ändamål inrättade, mera
lätt windra och enklare skjutsen, som likwäl tillräcklig
synnes skjutsen wardemata. — Åbo den 1. Februarii
1802.

Alfving — Carl D. Hellenius — Gabr. Haartman

J. G. Lipping — Henr. Theod. Gadolin — W. F. Hising

Kuk. den 9 Junii. Gref:t. den 15 ock Kom. til Ber. utsk.

9.

779.

Memorial.

Sedan det Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet, allt ifrån sin stiftelse, genom uppmuntrande belöningar och nyttiga kunskapers kringspridande, visat sig hysa det mest verksamma nit för Hushållningens uppkomst i landet, kan det Svenska Patriotiska Sällskapet icke längre underlåta at förklara det Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet sin deltagande tagnad härröfver och sin önskan af all framgång i detta ädla bemödande.

Tillika har Patriotiska Sällskapet anseet sig böra Kongl. Finska Hushållnings

Sällskapet vid handen gifva ett af Patriotiska Sällskapet, i anledning af det förras stiftelse nyligen fattadt beslut, rörande en viss naturlig gräns, som Sällskapet trott bör fastställas emellan båda Sällskapens verksamhetskrets, hvad hedersbelöningars utdelande vidkommer, och anser sin egen befattning i denna del böra inskränkas till Sverige och Götha rike allenast, samt Norrland, på den grund, hvars billighet Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet själf torde inse, att detta senare Sällskap, bättre än det Svenska Patriotiska, är i stånd att känna och pröfva de omständigheter, som kunna berättiga eller icke de sökande inom Storfurstendömet till de i fråga varande belöningar. Till detta beslutets fattande har äfven den föreställning medverkat, att en olämplig stridighet i besluten, rörande denna gränd, begge Sällskapen emellan, någon gång möjeligen kunde uppkomma, i händelse båda befattade sig med pröfning af samme personers anspråk till belöning, hvilka med ansökning derom kunde vända sig till begge Sällskapen.

Svenska Patriotiska Sällskapet har så mycket svårare ålagt sig denna lag, som det föreställer sig, att Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet redan från sin början lärer föresatt sig, att endast till Finlands provinser sträcka sin verksamma åtgärd i Hushållsvägen. Till följe af nyssnämnde beslut öfverlemnar Patriotiska Sällskapet härjemte till denna åtgärd medföljande till Sällskapet inkomne handlingar rörande sökt hedersbelöning för tjensthjonen Anna Maria Jonsdotters mångåriga tjenst hos ett och samma husbondfolk i Esbo Socken, Nylands län.

Vid detta tillfälle kan Svenska Patriotiska Sällskapet icke förbigå att yttra sin vänliga önskan i allmänhet, att en sådan gemenskap, de Kongl. Sällskapen emellan måtte efter hand finna rum, hvarken hade till verkan som afsigt en ökad framgång af det bemödande, som utgör dess Sällskaps gemensamma föremål, landets uppodling och välmåga genom kringspridande af enskild och allmänn hushållningsvett. Stockholm den 25 April 1801.

På Sällskapets vägnar

C. Bonde

C. Bonde Ström

Jnk. d. 2 febr. 1801. 654. 11.

Memorial.

Då var man får fritt yttra sin mening i Lagfrågor, torde kåsa upplysning vittna i jemförelse ex förra utgåfvan och sedan i en sak.

I anledning af Kongl. finska Hushållning: Sällsynte åsinnan, att få inhämta flere tankar om sjungfelt skjutdiskretion, vågar jag upptaga vad jag hört, sett och äfvet på flere ställen ofv. olika betydenheter.

Den som med flit och omtanka will hushålla, måste 1:mo veta hur mycken jord i en tjur att hushålla med, 2:do att han har den och rikt, ständig af betydelse för vinsten, för att utgifter icke kåsta förstånd.

Om flit och lofvad omtanka, är nödigare til Hushållning och nödtorft, än lättja och illparighet, så torde den förra böra skyddas af sielfvar sjunfär den sednare; detta synes, när den lata måste arbeta och straffas lika med den flitiga: båda til förman och nytta.

När 1734 års Lag utkom och gårdarne, var ingen skiften stadgade, de bönder fäst på 1760 talet med allmänning, tillfälligt var måste all skog gemensam och därefter, all skog ständigt ingen skade, den bästa betesmark upphörde och den sämre fäst gick och gjorde många: dock vet jag på flere ställen det varit bekvämligt och nödvändigt till skog mig lagd åtskillan.

* mån tro det icke är stor skillnad mellan en förståndig och förnuftig man: den förra kan med sitt förstånd begripa det förra på ögonblicket, men den sednare är altid billig, rättvis, redlig, sanningsälsk. [illegible]

Memorial

Enligt Kongl. Kungl. Kansliets Hushållnings Sällskapets Stadgar, borde vad nästkommande års Råkenskaper för Sällskapets medel och förråder innom denne månads utgång vara öfverlåtne och til Sällskapet ingifne: Men som jag ännu icke erhållit de andre och 11 Sekt. Oktober författade Inventarier, hvilka böra Råkenskaperne bifogas, och den Methods, hvarefter Råkenskaperne, enl. 108. och den för Kassmästaren utfärdade Instruktionen, böra inrättas, icke heller ännu är fastställd; så har jag skolat härmed underdånigst anmäla, det jag icke är i tillfälle at fullgöra förskrifne kommande förordnande, hvad den förestående tiden beträffar: men på det sådant må för sista gången hädanefter, hvarom jag tillbe-

Vik. Ku Ver. utsk. d. 22 Aug. 1800

14.

Om Sällskapet tror sig kunna taga någon allmän befatt-
ning med Undervisning värket förbättrande och upphjelpan-
de i wårt Fosterland, (et wisserligen wigtigt och angelägit
ämne; men hvarvid icke stora och många handa svårighe-
ter möta, samt ogemen försigtighet tarfvas, på det-
icke, då man will bota en refva, en annan, ofta farliga-
re i stället må uppkomma); så synes mig, at alla desz åt-
skilliga grenar böra komma under särskild betraktande.

Då denn går jag denna gången Allmogens undervisning
förbi; efter Sällskapet denna framdeles, då Allmänna-
Schole-Inrättningen skall i värket ställas, måtte särskildt
öfverlägga. – Af de få Scholor som hos oss särskilt på-
del blifvit inrättade, har man låtit några, i stället at förbättra dem och lämpa dem til sitt egentliga behof, gå al-
deles under; de öfrige äro dels lämnade i sitt lägervall, dels
dragne ifrån sitt rätta ändamål. Men våre allmänt undervis-
nings-anstalter, som dels at dana Städernes inbyggare, dels
ständs personer af alla slag, och de klasser af Medborga-
re som tarfva en större upplysning och flerfaldiga kunska-
per, blifvit af öfverheten stiftade, äro af 4 slag. 1:o De
uti Städerna anlagde Pedagogier, som hafva en enda lära-
re (när Gamla Carleby och Borgo undantagas, hvarest de äro
2:ne), illa lönt, så at skickelige man ej garna söka dessa
små-lyror, vid hvilka ej heller dubbla tjenste-år få be-
räkna, eller några andra uppmuntrande förmåner äro fästade.
När härtill kommer den vanliga brist på vaksam och
drifftig tillsyn öfver anstaltens vederbörliga gång, och förmog-
nare föräldrars allmänna obetänksamhet at hälst vilja-
låta sina barn undervisas af enskilda mera dels soga skit-
tiga Informatorer, (hvilket de näml anse för förnämare),
än at så betydligen bidraga til Pedagogernes understöd, at

Om icke en särskild Comitté af Sällskapets Leda-
möter kunde väljas, at dagligen ses och föreslå
sjuttigt formulaire til årsredogörelsen, ej
mindre än til de Juvenalier, som vid hvar
tje års utgång böra upsättas.

Efter det sådane formulairer blifvit fast-
ställde och nästkommande Juventarier deruppå
mig tillsända komma, skola Räkningarne
icke öfver sjuttan dagar återbäras. Åbo
den 15. Januarii 1801.

A. F. Nikander

och skickelige man skulde bliswa skugade at emottaga dessa Syss-
såsom wid hwilka de skulde winna sig en nödtorftig bergning, a
mera tilräckelig i mån af deras större flit och skicklighet; ma
säger jag, alla dessa omständigheter sammanläggas, så må man
sannerligen icke undra, at wara Ädla Sogiee i Allmänhet ej sy
wa emot sit ändamål. Afsigten med deras inrättande har
warit, at åwägabringa, förnämligast Borgerskapet barn, de dem
innom sin krets nödigaste kunskaper; såsom at färdigt läsa
och skrifwa, Christendoms kunskapen, räkna, någon Geographie o
Historie, samt de nödwändigaste Grammaticaliske grunderne, så
til man i brist af någon tjenlig Swensk Grammatica, i förord
der, fällsamt nog, wälde den Latinska, såsom nemligen den mäst
uparbetade, efter hwilken desutom de flesste af wåre nu bruk
ge språk Grammatikor äro inrättade och tjeffwa språken i
många delar bildade. Dessa Scholor borde och skulde nw
naw med saken stor allwar, efter tidens behof tjelpas och för
sättas; då de skulle bliswa af en förträffelig nytta, och besp
dade städernes Borgerskap, samt Skattkammaren i dem boende Stån
personer, sträw den ansenligt störe kostnaden och bekymret at s
se sine barn med private, fallaw rätt duglige, handledare u
Men då bleswe nödigt, at Städernes Inwånare hwilka barn sat
ww undersinsning, skraftigare och benägnare til Pädagogeen
winnerhålle skulle bidraga, an hittils skedt, swarkt deras egen up
bara förmån, om de förnuftigt wille öfwerwäga saken, borde kunna
dem förmå: ty huru mycket lättare wore det icke, at hederlige
uppehålla en eller två, än 5, 6 eller 8 barnar tarare? Men så wä
tillika så tillstädja, at ej allenast wid dessa Scholor befallande m
afseende skulle gifwas på Städen och ungdomen förwandas ga
an på de sökandes så kallade rättigheter och meriter, utan och
kommas at tararna wid dessa tjenster ej skulle nödgas gråta
swarsöritaw öfwer deras göromål ew saaw ynnen och sorgfäl
tilsyn borde gifwas, at de för sin förnämlighet skade af fru

swarsamt anwar, dfwen som för sin flit och dugnelighet at winna
munstring och belöning. De borde utan tilbörlig pröfning och
föregången öfning ej tilsättas. Om Scholorna wore sederligen lön
de, så behöfde de ej nödwändigt wara på tillgång; och tillwäl
fulle bröst på sökande til dem ej mera än tre private in-
formationer uptkomma: för hwilka wäl använda tjenste tid kun
de dem tillwäl tillägga mereiter. Inrättningen wid det be-
nanta Katlinska Barnhuset, samt en och annan enskild under-
wisning-anstalt, skaw härwid tjena til upplysning och mönster.
Men om allt detta förbjuder mig widlyftigheten at nw ingå
närmare detailler. Den utwäg, som på några ställen bliswit
wtagen at främja dessa lärares bergning, då man med deras
lön förenat en tjenste-adjunctur, har warit så mycket
tyckligare, som de egenskaper hwilka företrä til begge dessa
slags tjenster, ej alltid äro förenade eller förenbara, och små
tjenste-göromålen, hwilka snart af många hunde skrås, tildraga sig
winchafwarens förnämsta uppmärksamhet och benägenhet, gemen
ligen lamma honom för lust och lid ofrig til ungdo-
mens wederbörliga handledande. Men jag uppehåller mig för
länge wid en sak, wid hwars skallande i wärket, den samma-
lunda swårigheten utan twifwel möter, som wid alla andra
dera allmänna och på tillhet gemensamma nytta syftande
inrättningar är så wanlig, nemligen wår fattigdom: hwilken-
dast då icke röjer sig, när fråga är om enskilda nöjen, så-
som gång pragt, och öfra därtill utgifter.

Det 2dra slaget af wåre allmänna undersinsnings-anstalter
utgöres af wåre i åtskillige städer inrättade Trivial-Scholor
(hwilka den här i Åbo fått namn af Cathedral- eller Dom-
skola), hwilka äro försedde med 4. eller 5te til 6 tarare, något
lättre och til en del skäligen wid lönte, samt med rättig-
het at i befordringswägen til Prästa-ämbeten så räkna dubbla
tjenste-år, tilgnade. Dessa Scholors hela inrättning så wid-
lyftig, utwisar, at de äro egentligen

ämnade at bereda skickelige Kraffter-ämnen, en sammerligen angelägen och både för Religionen och Staten vigtig Sak.
De så således, förleden at de til andre slags ämbeten män och medborgare bildade ej nog dyckeligen bidraga, ifrån med skarp stråd rådes, att vårda militaire-Scholor därföre at skickeliga kraffter-ämnen i dem ej kunna lanas. Af sådan grund får ej heller vara Trivial-Scholorn förändring eller förbättring så länge stråckas, at de til sitt första och egentkeliga ändamål blifva mindre tjenliga; t.ex. undervisningen i de gamle språken, som och för flere ynglingar skulla ämna til de så kallade Lärde stånden äro angelägen, i dem ingalunda får åsidosättas, utan för endast lättas och förbättras, svarar ganska mycket står at tilgöra. Men som tillika är ostridigt, at de öfrige ständen äro lika berättigade til del allmänna omsorg om de dem tilhörige ynglingars tilbörliga bildan de och erfordras af de för dem nödiga konstaper och vetenskaper samt en altför stor hastighet skulle erfordras om för kvardera skulle inrättas särskilda Scholor, så torde det vara at i många länder och sit en del jämväl kan af skedd med militaire- Sjömans- Handels- och Industrie-Scholor; så synes rådligast, at åtminstone imedlertid så länge inrättningen af våra Trivial-Scholor, at de, utan afbrack i sin egentliga bestämning tillika må kunna afstadkomma en längre stråck och allmännare nytta: hvilket och, ehuru ganska ofullkomligen och efter fordna tidens beskaffenhet, med den vid dem tillagde så kallade Apologistclassen vårckeligen synes hafva blifvit åstadkommet.

Ordningen uti Skole-Stadgan af år 1724 Cap. VI. §. 6. lyder så lunda: Uti Apologistens Class undervisas the, som icke ärna framgent hålla sig vid Studierne, men likväl åtminstone lära

[illegible] nödige stycken. Nemligen 1:o at skrifva en vacker stil. 2:o at räkna färdigt, 3:o at copiera och sammanfatta en text, samt inrätta sine räkningar uppå debet och credit. 4:o uti Luthers Catechismo. 5:o uti Geographien. Utaf the [illegible] General Charterne, m. m. Men en sådan lärare kan många gånger medhinna, hälst då lärjungarnes antal är talrikt, att til gagns undervisa dem i alla dessa stycken. Derföre böra och de andra Classerne lärare kunna därutinnan biträda. Detta kan och så mycket lättare varkeligt ställas, som flere af de kunskaper hvari kraffter-ämnen nödvändigt böra underrättas, äro för andra stånd lika oumbärliga; så at alla slags lärjungar kunna derutinnan tillgångligen gemenligt undervisas. Til dessa gemensamt gagneliga kunskaper önskar jag gerna at Natural-Historien, äfven som grunderna til Geometrien, et cetera räknas. Men Historien får från detta antal ingalunda uteslutas, nemligen hvad som förer til kännedomen af dess hufvud-Perioder, samt märkeligaste förvåndningar, ländelser och Personer, jämte anledning att tertil tjänta tidräkningen och Synchronismen, pröfva och dömma berättelser, tidrifter och Menniskior, m. m. Det åtliga kan sådan nogsamt igenom egen läsning inhämtas. Man måste tro, at ynglingarne härigenom blifva med flere göromål än de tåligen kunna medhinna. Ty 1:o kan genom goda Methoder mycken besparing vinnas i tid och möda. 2:o kunna ynglingarne för konstaperne inhämtande uti åtskilliga för åtminstone större delen af dem värkeligen mindre nyttiga saker förkorta. 3:o kan och för dem til Scholen tillvistade, med både mera skild och allmän vinst, längre tid förunnas, åt barnen och större delen föråldrar oförståndiga bråcka hos sig begynt tvärtil bestå. De flesta ämbeten och medborgerliga functioner beskaffenhet är och, är och sådan, at flerfaldiga —

4 och Mechaniken

konstnärer i dem ej kunna undvaras; ehuru det i allmänhet är sant,
att den som hållen sig endast vid ett annat, kan derutinnan göra stör-
re framsteg, än den som uppdelar sig till alltför många saker.
Men omöjligt är, att ynglingarne i dessa scholor in-
dela, ej allenast efter sina olika framsteg i flere Grader, så-
som nu sker, utan och efter sin särskilda bestämmelse i särskilde
afdelningar eller Classer; så at t. ex. de som ämna sig till högre
ämbetet, lärare hyslor vid Gymnasier och Scholor etc. hänföras
till en Classi de åter som skola bliva Jurister eller andre
civile Embetsmän, Militairer, Näringsidkare etc. utgöra en
tredje bestämd en eller flere särskilda Classer: som likväl alle
då de gemensamme konstrapp-grenarne föreställas, undervisas ge-
mensamt, men derunnellan hvar och en uti sine särskilda yrke
samt dessa sinnarna derefter indelas och jämkas. Om allenast
en skicklig hunde tillgå, så tror jag, at med tillhjelp af någon
tiden utgalning af de ämnen som nu till lärande i Scholorna
äro föreskrefna 5. eller 6 lärare väl skulle medhinna at be-
vara undervisningen, at inga särskilda så kallade Real Scholor
skulle bliva nödiga i hvilket ändamål det speciella i hvarje
näring-gren vitterligen lyckligare och bättre kan inhämtas
vid sjelfva de praktiske anstalterna, där handläggning och
öfning tillika vinnes: i Scholorna är nog, at hafva lärdom
de allmänna grunderna, och i gemen hafva blifvit handle-
at tänka, samt med ett uppmärksamt och upplyft hufvud
alle förekommande ämnen.

Utaf de företräden som vanligen göras våre Trivial-
Scholor och den gamle Schole ordningen, röra en del
inrotade missbruk, hvarföruden mera i fråga blifvit på tillräckelig
sätt samt på författningarne, handhafvande, än i fråga
sjelfva inrättningen felaktig heten. Ehuruvinnan, såsom
mycket annat, kommer saken mycket an på dem hvilka sko-

ordningar,

ka
ver verkställighet; kunnande den gamla regeln jämväl till-
lämpas, at en god Domare, (Embetsman) är bättre än en god-
dag. Vid Academien hafve vi emellertid den erfarenhet
vinnat, alla brister som våre publika Scholor förebrås, de
ynglingar som ifrån dem hitsända, i allmänhet äro bättre
förvisste och med fastare konstrapp grunder försedde, —
än de som blott äro hjutit privat information. Våre stud-
enter fördom emot Scholorna, är förden skuld i flera af-
seenden olycklig, och mera grundad på ett fåfängt klemig-
het emot sina barn, samt en skadlig efterapning af-
främmare exempel, än omsorg om deras framtida väl.
Scholorna förlora därigenom i sit anseende och förtroen
de, lärarena i uppmuntran och kraftigare skäl at gö-
ra sin högsta flit, tillsynen blifver slappare, ungdomen
i enkelhet mindre upphöjd, och sederna råare. De publi-
ka Scholorna förtjena förden skuld i många hända afseenden
att återbringas i flor och aktning. Om våre Scholo-Män skulle
allmänhet bättre lönas, förgfälligare pröfvas och väljas, samt
snabbare befordras; så skulle man därav så röna märkeliga och
ögnande verkningar. Exempel som sådant bekräfta, sak-
as ej heller. Men någon anstalt at försörja gamle och orkes-
löse Scholo lärare som icke vilja inga i lägre Embeten, och
vilka del allmänna bästa likväl fordrar at skilja vid
lyslas förvaltning, borde tillika påtänkas. Hanske och,
åtminstone Collega-hyslorna vid Trivial-Scholorna, —
likasom Pädagogy-hyslorna, ej nödvändigt behöfde vara
på lika tid, utan blott ett slags Conditioner, till lika emot
skäliga vilkor, åtminstone här i Åbo, icke torde blifva
brist på skickeliga ämnen; sädeles om här vid Acade-
mien, såsom vid åtskilliga tyska Universiteter skedt, ett
väl inrättadt Schole-Lärare-Seminarium, försedt med

4 som ämnar sig till Skole-verket,

lampeliga förmåner skulle stiftas, sker ofelbart skulle för hela landet medföra en ogemen nytta. Dåd skulle den studerande ungdomen hafva tillfälle, at ej allenast inhämta nödiga kunskaper, utaw och vänja vid rätta sättet at dem tillbringa; hvilket vid Scholorna, och dels vid Gymnasierne bör vara helt annorlunda beskaffadt, än vid Academierne ehuru del och vid desse förhjenar at göras mera verksamt än det nu gemenligen är — Icke så mycket långa förklaringar, ännu mindre föreläsningar, som — hårda och tydliga propositioner, med flitigt examinerande, repeterande, och memorerande förbundna, utgöra — hufvud-saken vid Schole-undervisningen. Nödiga Schole-böcker, på hvilka hos och i somliga ämnen ännu att en bedsam brist, måste och till allmant bruk författas, utses och föreskrifvas; men böra tillika lidtals skenske hvart femtonde eller tjugunde år, ibland jämväl efter omständigheternes anledning oftare, öfverses, mönstras, och efter behag ombytas, om nya bättre och tjenligare inemellertid tillkommit. Alltför stork tvång och alltför stor frihet kunna i denna delen vara lika skadliga.

De många och långa ferierne, som vid alla våra undervisnings-verk äro vanliga, och efterhand blifvit allmer och mer utvidgade, äro utan tvifvel en skadlig sed. Om derwid hos åtskillige på nödig hvila för lärarena, så kunde den på annat sätt, (til ex: genom tour-vis förunda permissioner eller någon slags semester) lem tilldela. Ungdomen åter bör aldrig så jämna och ständigt hållas til arbete, at den tröttnar eller led och hvad dess uppehälle angår, så synes icke hela den allmänna undervisningen böra lidtals afbrytas och

lemmar, blott dem til faveur som ej mägta at på lärostället med ens, länge nog fördröja, och skall lärotiden nu stället blifver både mycket längre och mindre gagnet använd.

Hvad vår Schole-ordnings förbättrande angår, så har Projectet dertill, som redan år 1760. blef förfärdigadt och tryckt utgifvit, wid den näst-följande täckodagen ytterligare granskadt; men hann i anseende meningarnes skiljaktighet hos de då rådande ej fastställas: hvarvid saken sedermera afstannat. Hade det dock varit så godt, at den sätt i verk: då en förfallligare upmärksamhet emedlertid i dewärgifna planen upptäckt åtskilliga brister, til hvilkas afhjelpande en ytterligare pröfning och eftertanka widtagligen är fara.

Det 3dje slaget af våra offentliga lärowerk utgöra Gymnasierna, som äro en medel-anstalt emellan Scholor och Academier, med en förträffeligen nyttig inrättning at bereda Scholelärar til at af den Akademiska undervisningen kunna draga tillbörlig fördel. Wid sjelfwa deras inrättning lärer böra vara at erinra, (mer än at Adjuncten med sin ordinliga exclusiva befordrings-rätt til alla ledig blifvande Sectioner af hafva;) dårarena böra allenast förmås, at så i annat, som lärar-sättet, följa Schole- och Gymnasie-ordningens föreskrifter. Wårutinnan dem ej bör vara tillåtet, at efter behag, medelst tidlöfliga och i flera år utlagda föreläsningar, hållande på Akademiskt sätt, o.s.v. så afvika. Wid Gymnasierna är ännu lättare, än wid Scholorna, at så inrätta undervisningen efter de ynglingars särskilda behof som til särskilda stånd och yrken skola beredas, at ingen behöfver lära, hvad til sin afsigt ej tarfvas, eller måste sakna handledning i det som til hans hufvud-sak hörer. Dårarena hafva där tillfälle

att gifva ungdomen jämväl private timmar o.s.v. Men bekl
ligt är, att i hela Finland blott et enda Gymnasium fu
nes, och del i et hörn af landet in vid Nyslotska gräns
nemligen i Borgå. Åbo stift saknar aldeles en så nyt
lig anstalt; och den Lector Fysices som vid Hofvarand
Scholan, såsom en ersättning därföre blifvit inrättad
tjenar för ingen del at bota denna brist.

Hvad åndtel 4:o Academien angår, så förekomma
vad äfven vid des inrättning märkeliga brister, vid
hvilka framställande jag tolkemedel föreslående deren
jag denna gången dock icke ärnar mig uppehålla;
sådant tarfvar en särskild noggrann undersökning o
afhandling. Men en af hufvud-orsakerna hvarföre ung
domen här ej hämtar all den nytta som vederbord
må jag likväl nämna, nemligen at [lit större delen] handtlärkommer så
rå och illa underbygd, at antingen hela undervisningen de
efter skal lämpas, och Academien således förvandlas til Scho
eller Gymnasium, (hvarigenom hufvud afsigten förloras), eller an
fasangt arbete förrättas. Så länge det står någon frit
et med förbi gående af Scholor och Gymnasier, mot
sponsioner, öfver hvilkas fullbordande ej kan hän
händ, intränga sig vid Academien; så kan olägenhet
synnerligen förekommas.

Dessutom tarfvar disciplinen så förbättras, at
ungdomen strafligare kan tillhålla och vilja någo
lära. Det skolsammare lefnads sätt som ibland må
af vår ungdom sig imitat, och synnerligen de redan i sine
föräldrars hus blifvit vane och anförde, jämte den stö
regvänlighet hvarvid de ifrån barndomen fått vän
sig, bidrar och så väl att bräcka dem ifrån Acade

vien, som att under hafvarelsen, [under] flere öfverhand tagne
förströelser, göra deras framsteg långsammare. Sådant
är en frukt af tidshvarfvets lynne och tillvänningen
vid de Academiske Nationerna, som nu ingalunda är så
ändamålig som den kunde blifva, gifver et godt tillfälle til
åtskillige vigtiga anstalter, tjenliga at tillhålla ungdo
men til större flit m.m. Men detta ämne lämnar ej kunna
här föra til Hallskapets egentliga befattning-strets, an
vid de oeconomiska verkens skaperne befrämjande angår,
är uppmuntringars påtänkande til deras ifrigare skötande
af landets ungdom. Hvarvid jag til alla delar är af den
samma råder Winters tanka, att den kostnad som an
vändes på dessa nyttiga kunskapers utbredande ibland
vår ungdom, och til dess upeldande att sig uti dem
förkofra, visserligen är rätt så väl använd, och til be
fordrande af Hallskapets ändamål val så kraftigt
bidrager, [dräger] som den hvilken til belöningar ut
delande åt idoge landtbrukare användes. Ty det är
af den som landets öfriga folkslag med lätthet skall för
as med undervisningar [upmuntrande] råd och efter domen.
Det förslag som en värd Hallskapets Ledamot upgifvit,
att på Hallskapets kostnad låta skickelige ämnen förrätta
sin i landet, förut beskrifva det, göra koppar-tryppning
ningar m.m. synes mig tillika kunna tjena
att vända qvicka ynglingars tog är denna tida.
Ibland [kunde] de ämbets män som med sin oeconomiska
kunskap, så angelägen äfven til deras tycke tillbörliga
tillfälle, i synnerhet skulde gagna, finns våra många land
mätare. Men blifva de uti denna sak förhörde? Borde

likväl ej de äfven så vad som blifvande Practici, Juriste
sig derom befliita?

Om våre Academiske förhör, så väl i Allmänhet,
uti Oeconomien och Natural-Historien i synnerhet, vore
öfrigt åtskilligt at anmärka; men jag får dennagen ej vara vidlöftigare. Hela detta ämne fordrar, så
jag redan yttrat, ett särskildt sorgfälligt öfverväga

M.L.

Oeconomice åtskattat som säller

1o att Secreterarens lön må i Stat
ur Stub, som den tid som tillträder
dö, Blun.

2o Hus wilde, wildsgård till Stri-
vorialet ör ligen

3o till Stub sig en del ingår uti
16. §. ör ligan wid enskilta at Stub-
sangt så åtskatt wid denna
som wanständen ej wid wid vä-
ger öfwerligan som till åtgift
för Stub sig enär wid besvärad

4o Som Stubsangt sig åtskatt
Som wanständen blifwit i wesand
till giörmånglen åtskattning sig wingt
wid samma besvärs Som wesen
åtskattad billigt at åtgiften wid
§. 7. 16. §. ålib.

5o at Bampeden i Stub kungl wisn
åro wädiga sig om i sämdalsk af
bifall, Som Comm. wid wädal sinder
ej wid om wodal Lägen kommiga
sig till besvärs kommyrkiga.

Memoriae.

Kongl. Justitie Revisionens Sällskapet har uproxit Desse Oeconomie Artiklar, at å Sällskapets vägnar afhandlas med herr Magister Svakel, angående Inskickningen af de skrifter och Afhandlingar, som ett Sällskapet kunna bek på Desse Artiklar komma att ankomma, åfvensom Sällskapet behagar til utfärda tell yttrande Literaria Recensu ingifne Memoriales, angående en Tidning eller månadsskrift, hvilken Sällskapet redan bestämt är.

Til första Häftet har ock bekostat med herr Magister Svakel varom öfverlagt; och hvad de Skrifterna vid komma, har herr Magistern förklarat sig nögd, at besörja om deras Tryckning — och af hvar Skrift til Sällskapet utan betalning afsämna Etthundrade Exemplar, emot det at Sällskapet til honom öfverlämnar försäljningen af de öfrige.

Skulle Sällskapet finna för godt at til allmogen utdela smärre oeffterkningar utan betalning, vill Herr Magistern låta trycka dem utan vidare anfälldning uti för Tappyret.

Hvad åter Tidningen eller Månads Skriften angår, så är dermed en annan beskaffenhet. Att förena den med Åbo Tidningen, anser Utskottet sig jemdel mindre tjenligt, häldst, såsom redan anmärkt är, formatet är icke instämmer med Sällskapets öfriga Skrifter samt innehållet ej bör förblandat med andre ämnen. At denne Skrift icke bör nämnas —

ibland de Dagblad, hvilkas åtgifvande, ordin
kongl. Majts nådiga förordning ansvarar för en ma
1766 Boktryckeri-ordn. utfärdad tillgående, lyder den
vara klart, at denne rättighet endast sträcker
sig till wecko skrifter eller Dagblad att tryckas
ämnen, hvarifrån med den i frågavarande accord
mässa tidningen icke inräknad. Icke desto mind
lyses dess utgifvande genom Boktryckeriet
försorg och på dess förlag bequämligast kan
wärk ställas. Efter Magister Grenfel har fö
klart sig nöjd, at denne tillförsäkra på följ
sätt, at hvar Magistern låter trycka och ut
ett ark i månaden emot erhållande prænume
ration af blott sexton skilling exemplaret hvar
år. Skulle skriften bestå af oförutsedde in
nehåll, så kommer priset derefter at läm
Af denne skrift kunna lika wäl flere än
ge ja Exemplar utan belakning till Sällskapet
Utnas.

Detta anbud har utslagit för hvilket
så förmånligt, at de af Sällskapet antagas
kunna, som dock till Sällskapets mognare
ning öfverlämnas — åbo d: 1. Nov. 1799.

Kongl.

Finska Hushållnings Sällskapets

Skrifter

Andra

den 1799.

Konst Hinstens Gubjällningsb Dal
Skapets förmål är, at inom Hin
land upmuntra och befrämja Kon
bruket, Handeln och Näringarna. Sy
som, til rättsande af dessa af
sigt och ändamål emot Hällskapet
vänskapsel inom Hällskapets
nödvändt är, at Ord i sin sam
mansättning och sin egentlig
i alla delar nu erforderligt sä
gan Hällskapet sig til efterlef
med fastställdt följande Stadgar

Hällskapets Medlemmar och Embetsmän

§. 1.

Hällskapet utgöres af upplysta och
ndliga Medborgare utur alla
stånd, som med Hin skapa, an
bedrift och förnöjsamhet intaga
förr namnde sändamål nödvändig

§. 2.

Hvem och en Medlem vägra
al Christianstad, med sit namn
nödvändigt tillkännagifva, förr
Medlemmar, om Hemlikt
nogsamt att ingå i Hällskapet
han är komne sad. Förr
ligger en underd om Bord
at Hällskapets Medlemsbok
vid de nästa Hälsa Sam
sammanträden vårtil
för tillgång: hvarefter

förr skapen vederbörligen ballotte
ing, och är lagligen vald Medlem
på tre tredjedelar af de vidjande
Hulen sägo jakande. Hvilken af
Hällskapet, genom sådant val, den
förr skapen antingen, med in
om Hemlikt är ingo inom tre år
til Medlem anmäla.

§. 3.

Til Hvarje ny Medlem utfär
ob i Hällskapets namn af Ord
Hamrden och Secreteraren under
kommet Hällskapets Sigill; Hvarje
i följen af exemplar af Hällska
ets Stadgar.

§. 4.

Hvarje år den 1. November,
Hällskapets årsstämma dag, som
sorn, til ändamålen af inom
Medlemmarna Hemlikt sakälla och
utvärdera til organisation, är Häll
skapets högtidsdag, som den 1.
Maji årligen med större pomp
en Ordförande, som, i fall Hen
vorn förhinder, befinnes af
Hällskapets Secreterare därom
underrättad. Den afgående Ord
Hamrden med sig så nya Stadgar
som årligen inom tre år, efter det
Ordförande/skapet nedlagt.

§. 5.

Ordföranden vid Hällskapets

sammankomst af Kämnärer, hvarvid Ordf-
anden den 1. November med flertalet röst-
ande utnämner en Ordförande, som un-
der kämnärens och Rådmäns frånvaro
och hos dem sinnad och förrätta
har samma al makt och förmån.

§. 10.

Ledamöterna och ändamålen förekom-
mande ärenden tillhör hvarje
enskilt län at förvandla till skott,
hvarifrån af dem Landsmötet, hvil-
ket hålles den 1. November och den 1. Maji
med flertalet rösters val.

§. 11.

Denne dagen väljes på lika
sätt tolf Landsmötes, som utgöra
Oeconomie Råd, hvilket
vanligtvis alla de ämnen, som röra
inkomst och utgift.

§. 12.

Utgår sammanvunnen Landsmöt
utan omröstningsrätt. Skulle af-
gå förmånsbord emal allan omröst-
ning, hvarvid allan sedvanan fö-
reskrifter de underlydande
Landsmötet medel, emot sedvanl
gäld, och ny omröstning anställes.

§. 13.

Om än flere emal allan omröst-
ningen komma at afgå hvarvan-
om ny ballottering anställes,

§. 14.

Hvarje Landsmöte har att
förvalta sin Kassa och Räkenskap,
och skall Kämnären med Rådmän
och Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,
och skall Kämnären med Rådmän
och Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 15.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 16.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 17.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 18.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 19.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 20.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 21.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 22.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 23.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 24.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 25.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 26.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 27.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 28.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 29.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

§. 30.

Kämnären med Rådmän och
Nämndemän, som Landsmötet
förordnat, hvarje år den 1. Maji
granska och justera Räkenskapen,

utdelas dock till genmaja Sudamot
på en gång ej flere än en fjerd
och en fjerd i sulen. Ordn Sulom
i samlad utan bugge tillika vid
omröstningen, och bugge den be
tu, genom den Vallotterade vid
sig begagna, i den Gvita Skan
och den andra i den svarta.

§. 14.

Sluten röstsedel ogiltig, alla ova
rad slutna sorten. Tillsvidare valag
den i gången ordning, at tvenne
utan flere närvarande tillika röstan
skilja den enskilda ogiltig

§. 15.

Utom till Ordförande, Skattem
stor och Allmoge Sudamötan an
skall vid Sessionens slut i den
ordning, at först enskilde Sud
möten, till Universitets- och Oecon
mie Utskotten, därnäst Skatte
stoten och sedan Ordförande.

§. 16.

Ej mer än tillika vara
Sudamot i bugge den Utskott
Skuller Skattemästaren utan
gen och Utskotts Sudamötena
valas till Ordförande; bör de
skunda lodd bland sinnena
genom uppkastad sylad.

§. 17.

Flere vid allmän sammanträ
nästa förrättad vad til at Utsk

Sotts Sudamötan, ej än efter ny
vald till stånd, tillsyn Vallstaden
förrättande Ordföranden, at röste upp
tad genom sex utmärkta av Sudamot,
som så skolgan väsat inom Utskot
sat sovan ordn. den Utskottets
närvarande Sudamotare anbud
vinnare, utsatte timma til
sätta vad å nästföljande sockn
dag.

Vallstadens Utskotts-Ordning

§. 18.

Vallstaden sammanträden å Utskott
timma den första dagen i Januari
vänd, samt den femtonde, då å
sammanen nämnde sedan sorden.
Utom ordinarie sammanträden å vagon utsatte
tagen, då skulle sammankomsten
i nästföljande Söckendag.

§. 19.

Vid Vallstaden allmänne
sammankomst utan vidare Ordfö
randen sitt rum öfverlåt vid bor
det. Vid sina sidan vänd sitta
Secreteraren och Skattemästaren,
vid den andra Utskotts Ord
förande.

§. 20.

Utan sammankomst, den vår op
vad, begynne avbetat med justerau
de af det sednast förda Protocoll i
vederbörlig ordning de ärenden, som i Valle

skogarbo manne tillsvidare utsvärdan-
dnämnde förrättagas uppå skjutsno-
den på landet; emedan
uppbåsbud inkomma borg och skrifter
rörande tillståndet bataljonen
dem ofvan de till dem förelig-
mål förrättagas. Dessa förrätt-
tabellerna ofvanför förtecknade
tadamötena, och jämte uppbåsbud
förrättas till vegne Mantalsmän-
som för dagen tillsvidare ingripa.

§. 91.

Skulle någon tadamot tala ofvan-
förmälde nämnd, eller annan
något för dåligt, gjorda det stå-
under. Kyrkoherden och den eller
ad sig någon fallen person i tala-
stan tala person i sin ordning
och ära, under det något annat för-
vårdsord, ävensom att tilldela person
dess ofvan, eller i annat sätt
tadamötesrum ovardaktig.

§. 92.

Skulle någon av tadamötes-
förrättagas upskjutsno-
ch ej komma borg och skrifter
uppbåsbud inkomma borg och skrifter
förordnade tillståndet bataljonen
dem ofvan de till dem förelig-
mål förrättagas. Dessa förrätt-
tabellerna ofvanför förtecknade
tadamötena, och jämte uppbåsbud
förrättas till vegne Mantalsmän-
som för dagen tillsvidare ingripa.

§. 93.

Skulle alla dessa personer som
sten borta vårdnämnden förrätta
tadamötena, utom vederbörande,
tillstädes, ämnen något mål för-
sagas; men fvägon om per-
ninga tillgiften, som ofvan stå
tandeo Elisabetdalen, må ej til
dagarnde förrättagas, vare sig ären-
tom vederbörandes, när så ären-
tadamötena inga anmärkning-
det bataljon, som efter mönstrin-
mutat fattats, än vapild.

§. 94.

Uppgå skiljaktigheter i mönst-
ringen, utgörande förrättagas ären-
bakkettering, då minst två kroj-
dan ej kalonen bora vara ga-
kanden, ämnen propositionen an-
tab bifallen.

§. 95.

Vederbörande tillkommen att
tandsgasna stadgarna, vid vad-
Kapabl förmantalsmän förra
förrättagningarna och ägna pro-
positioner til besvär, samt under
skriften alla efter Dalregt
dgående expeditioner.

§. 26.

Secreteraren förrättningar äro
desamma, som förr förrättades af
Expeditionschefen, hvarföre han
jemte sökrifvaren åligger, den för-
honom här stadgade ägnade
Instruction.

§. 27.

Då emot vederbörande som förut
varande Landamätare författade
skiftaliggen i form af Utmarks
skiftaliggen, som de till
Bålstads prosperitet erfordras
öfverlämnas.

§. 28.

Öfverallt uti förekommande
Bålstads underlydande Elds-
stads hushållande, emot de til
stadgade förbudslagar; med min-
dre något särskildt stadgande
medför ordentligt granom-
hållande, anmälan om vad
vinning, försumlighet förefun-
nits, påföljande, än att det
stadsbud kunna hämta dåds-
ens utgående: då jämväl emot
dem gemenligt af Bålstads
ordningen.

§. 29.

Ehvem de äro, som rättigt vore
förmyndareämbetet af Bålstads

Posta, och öfveran hvilken det kal-
lommun Oeconomie Elds stadsl
skall utlåda, hvarvid jämte
andra till Brandmästare Elds stadsl
Landamätare; så framt icke
Bålstads prosperitet nödigt, att för-
mogd ärenden till jämte ut stå-
stadsl Elds stadsl.

§. 30.

Uti Bålstads allmänne
sammankomst hvarjemte
förmyndare Elds stadsl dagen till ehr
nästa förrunder samman kunna, och
med dessa utan tidens till annan
följande sammankomst, som
nödigt prövas. De förut upp-
stagen äro bestämde, hvarföre
Elds stadsl ordförande dagen,
Elds stadsl ordförande dagen,
I de samma å nyo till Bål-
stads samlingsrätt antagen.

§. 31.

Hvarvid uti Elds stadsl samman-
stadden i Bålstads samlingsrätt,
hvem af dem som Elds stadsl Land-
mätare ensam till stadsl, ensam
Elds stadsl som ensam stadsl.
Bålstads ägare Landamätare
nya medlemmar af ofvanstående
stadsl som ensam stadsl, ensam
i af dessa ensam Elds stadsl
ensamma.

§. 33.

Hvarje Ekeskott äfvensom, ock
jämväl dan för Ekeskottan
förordnade Verkställare Ordinarie,
varje gång han är anmodad och
handlingar, som till dessa
ren tillhöra förvaras, samt
sitt nästkommande Sockenstämma
Skogsstaten vid Bäck skogsbo
Skriftliga proposition och upgörande
de uti nästkommande allmänna
ren jämväl komma att afgöras.
Ekens Herad om gjorda Anmärkningar
och inkomne på förslaget
gen jämväl tillägg, med sig
mägt anmäla hos Ekeskottan
tanegen till upplysande; samt
icken tvistiga omständer dervid
förmälas, och Ekeskottan
en vid påföljande Sammanträde
tända underrättelse. Efter
fallen må anses emot,
den Bäck skogen till Ekeskottan
gänvisa, och Ekeskottan till
öfverenskommelsen förrättande,
för att sedan hos Bäck skogsbo
anmälas.

§. 35.

Sedan ni Ekeskotts beträffande
de öfrige några mål tillfälligt
vid Bäck skogsbo allmänna
sammanträden upplåsas, tager

sakens på bordet för nu nämnd,
sinom Guilden till Herad Sada-
vet någon väsentlig, att gran-
ska den samma med tillgodoran-
de handlingar. Till Sammanträ-
dena Constitution någon Sada-
med handlingarna till gransk-
ning, underkommen vid på Bäck sko-
ens protokoll och omrostning,
en under gällande regler med Sure-
den till nästa Session; Herad-
sitet upskof med de stridiga
ne anförande någon annan
den tiden till grans-kningens af-
kommen protokollerade, och
gen att nedanstående

§. 34.

Den ullen är, som vilja till
vid inom på samma utlåtna på
bord till dagen handlingar, an-
ämna sig vara till vid samman-
som sant till Bäck skogsbo
underkommande, som de bestäm-
den för omgången sådan ord-
ning och tid, att samma hand-
lingar dagen, som nästa Se-
nad tillåten samma komst
sinna emot till Secretaren
stan lämnade. Den som sådan
sörj skrift tillställer, anlägg-
den för Herads dagar hänsyn
tyga tillägna till Bäck skogsbo

Casse: uun skula Gymnasiungan
un förhallas ofvan nögot allmänt
Jammantråde, plikthaf däröfver
jan skilet hu Ekklesiam.

§. 35.

Uppå Gymnasia uu skild allan ord
so Jammankomst bora gånn
uml allan ittagnen Gymnasiungan
ewna i Jamlinah nämnaz
tidogångaliga. Och förbjudz na
va dan, som dä gan nögon
sadan ou Gåndan, vid sad å-
nämnder bot förbunden, at-
stråx Jammankom, samt böria
halla dem Dall Skapat ifgond.

§. 36.

Uhom stunder skadan undan
nätisar för ollmogan, som
Dall Skapat eruil forufallandz ti
fallan utfardan, eruil Dall S
get samundz, undan skil af
Domus Gymnasia Gubgåtning Dall
Skapatz Gymnasiungar nyttan
kompet utlysiam sadan skrif
tan, som bidragga til upbyggning
af Gundrik Naturel Historia, som
forbattring af dez Kåningar
och Gubgåtningsfak.

§. 37.

Dall Skapat emottagar donationer
uml nöja alla dez ynka vorand

Gymnasiungar ach upbyggningar,
milkm, nyttan forungungan prosiung,
untiugan i Jalen sin eruid, allen,
om Confutioran dä til gymnasia-
dan, i ubdrag uti Gymnasiunga-
n uforuc. Och eruil Dall Skapat
Gubtom annonda emiska Gym-
ntan i Gymnasia Gundbors, at
ud dig bruksanvåndia.

§. 38.

Dall Skapat fär, kuffan sig at ut-
uml Bibliothek i Gub Gallmänn
ntan Skapan, och Gymnasiungan fö
uml at Naturalie cabinet ifrån
dan skilda orter, som af dem på
ät skiliaz skulen bruksaliga til
Gymnasiunga Dall Skap, samt alla
anda mechanisca Skapatdyg
g Modeller, uu. uu.

§. 39.

Jä vet Dall Skapatz Mundanman
å nöja nödig tilgång til dez Gym
ingan, Bröcker och ofrige Gymnasia-
an, samt på bordz tingsmän
Kuffter, ofvan Dall Skapatz nam
som de allmänna Jammankom
dez vaganna, på trist utfardt dag
un gång i Gymnasia vacka.

§. 40.

Det Naturalie Gymnasiungarnen jän un
et ofvan Dall Skapatz nam ittagnas
dan på lån bortforas. Gymnas-

[illegible] och Modeller böra alltid
[illegible] Söcken och Modeller böra alltid
[illegible] vara till hands; så ofta Direc-
[illegible] tionen pröfwar nödigt att
[illegible] sammankalla Ledamöterne;
[illegible] hwarunder äfwen inbegripes
[illegible] Ledamöter utkallade, som
[illegible] i Huvudstaden wistas, men
[illegible] wid Sammanträdet förre-
[illegible] wunne förhinder. Ledamöterne
[illegible] äro skyldige att wid wite af
[illegible] Fyratio Daler Kopparmynt
[illegible] till Hospitalets Kassa för hwarje
[illegible] försummad sammankomst
[illegible] komma till Sammanträdet.

§. 11.

Den ordinaire Grundförrättaren,
[illegible] Värdige Direktoren och
[illegible] Richtaliga Konsulenten utnämnes
[illegible] wid sista sammanträdet till nästa
[illegible] tjenstår till ordinaire
[illegible] och Extraordinaire Direc-
[illegible] tion förrätta till Hospitalets
[illegible] Kassa och Oeconomie, hwilka
[illegible] äro skyldige att wid Hospitalets
[illegible] Kassa och Oeconomie tillsyn
[illegible] och Extraordinaire Direc-
[illegible] tion förrätta till

Sällskapets Penningeverk

§. 44.

Hvarje Ledamot erlägger till Väl-Skapets Kassa en wiss afgift, som fod är wid wederbörande Sammanträde till Sven Riksdalers. Den wetenskapen och patriotiska Tid-skrift utgifwes med tvenne Exemplar, och skola, utöfwer hvilken Sällskapet äger Rätt, till Gåfwomjunde af Väl-Skapets afgift användas.

§. 45.

Den ingående Ledamot betalar införsaj i Väl-Skapets Kassa fyrtio Riksdaler Specie utöfwer årets afgift år 1813.

§. 46.

Den Ledamot, som inom Året ej erlagt nämnde afgift, anses för Landsflyktig, och icke förr igen inträda i Sällskapet, förr än den blifwit betald. Hvarjemte Sällskapet äger rätt att utesluta den, som genom Tidningar eller på annat sätt gör sig skyldig till Sällskapets förtal.

§. 47.

Alla af Väl-Skapet bifallna penningar utbetalas, som ofta åtbara och efter hvarje Ordförandens med Secreterarens kontrasignation.

§. 48.

Väl-Skapets Kassa och Tillgångar förvaltas af Sällskapets Ordförande och Secreterare, hvilka ansvara för alla Förlust, som genom deras försummelse kan uppkomma.

§. 49.

Ledamöter äga skyldighet att, om de förändra sin Boningsort, anmäla sig hos Sällskapets Ordförande och Secreterare, som anteckna den nya Boningsorten.

§. 50.

Alla Inkomster och Utgifter anföras i Väl-Skapets Protocoll och Journal af Secreteraren.

§. 51.

Årligen den 1 Oktober månad inventerar Kassan och Väl-Skapets öfriga Tillgångar af Sällskapets Ordförande och Secreterare, hvarom Protocoll upprättas.

§. 52.

Ledamöter äro skyldige att, som

Arbets-Ordning
för
Berednings och Oeconomie
Utskotten
i
Kongl.
Finska Hushållnings Sällskapet.

§. 1.

Då vid Sällskapets allmänna Sammankomst ämnet till Utskottens tillsättande, och Ledamöter af Sällskapet till Utskotten, samt Ordförande och Vice Ordförande uti desamma, för ett år i sender, förekommer, skall Ordföranden uppläsa de namn, som till Utskotten äro föreslagne, och undfråga, i hvarje fall med de till Utskotten redan kallade Ledamöter, huruvida dessa förslagen bora vara att till Utskotten antaga eller förkasta.

§. 2.

Sällskapets Secreterare skall, vid de tillfällen, hvarom i 1 §. är stadgadt, anteckna de förslag till Utskottens sammansättning, som göras, och Utskottens Ordförande, vice Ordförande samt

afgående, och förfaranden som till d
Landsrätten, som afsedan det sa
dast. Till grundlagarnes befo
dessa Landsrätters namnteckna
så gerichten gifvas och om andra
mera tiden vård gan dem bako
mit att afgående.

§. 3.

Den Landsrätt, som öfverenskom
vanligt är om längre tid än två
stäldt för någon civilrättslig förg
sken afgörande öfverens kom
mat, bagatäller du till pröfnin
lagens grundlagar, nedsätja n
till Hofrätten Caspa Gingerfyr
ställningen för gwarsjo dygn
gan dem förfullt. Gwarsom
för för pröfningen, att till Ho
stadt kommen kunde sätta
sådan du ätlagen skriftlig
elikdes på stäldt mot En kä
dvala n.

§. 4.

Hofrätten förordnar, att Gren
och an, som anmodad och förfa
anda afseende till Ulfstadt Landsr
mot, af utan tjenanlig förfall
från Ulfstadts pröfningen dem
den utebliefvan: och bör den
som på utsatt termin ej kom
tig anfäna, förrät ofigsta Ord
andan sit Hemvist tillkännag

§. 5.

Den Ulfstadt Landsrätt, som, ifrån
mundt Grunden, anid Tingen på
nannandra följande sammanträ
den, ej insänt, anfab
pröfningen: och ålägges det
Ulfstadt Ordförande, att anid
näst förrätta allmän sammanträ
den pröfvant för Hofrätten
mundan, då en ny Ulfstadt Land
rätt i den afgående stället af
Hofrätten utnämnt.

§. 6.

Ehvar Ulfstadt sammanträder, in
gen Landsrätterna sein sätten om
ning bordet i Hofrätten samlingsr
rum: och uti ingen, så längre
tiden klagoningarnes pröfning, ingen
rätt, samtal om sammanträdet rummen.

§. 7.

Hemmen ingen till Ulfstadt Häm
tingen skrift upläsas anid sam
dagen tiden, innan ofvan bestämda
tiden förflutit. Ehvilka skäl
tiger i mantingarna, nödvändig
vägar med, uppgås; afgörande
ben genom ballottering, då de
klagab nämnd genomdragen
Ulfstadts beträffande, som vid
nästa sammanträde jäfvet,
innan det Hofrätten förordnab.

Instruction
för
Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets
Secreterare.

§. 1.

Secreteraren tillkommer, att emot Sällskapet förbinda sig att omsorgfullt förrätta alla de göromål, som honom af Styrelsen uppdragas, och i Protocollen antecknas, samt dessa Protocoller med noggrannhet förvara, ordna och bevara.

§. 2.

Efter hvarje Protocoll bör hafva blifvit justeradt vid följande Session, skall det, jemte Styrelsens underskrift, af Secreteraren förvaras.

§. 3.

Då brefvexling och i ordinarie ärenden uppdragits Secreteraren, åligger honom att med all omsorgfullhet besörja den, så att Styrelsen, som af honom fordrar, med bifogande af nödiga upplysningar, underrättas om alla till Sällskapet inkommande skrifvelser, samt Styrelsens beslut och föreskrifter i ärenden, som till honom remitteras.

§. 4.

Honom åligger att bevista alla Sällskapets sammankomster, och föra noggrann och fullständig anteckning om de ämnen, som vid dessa sammankomster förekommit, samt de beslut, som i dem blifvit fattade.

§. 5.

Efter inkommet diarium skall Secreteraren föra Sällskapets adresserade brefkoncept, memorialer och skrifvelser i de ärenden, som tillhöra Styrelsens kansli, samt dem, som af Styrelsen blifvit honom anförtrodde.

§. 6.

Det till kansliet hörande bokförandet af Secreteraren jemte diarium, då Sällskapet så pröfvar.

§. 7.

Hon upsätter, contrasignerar och expedierar alla i Sällskapets tjenst förekommande bref, och sköter därtill hörande anteckning.

§. 8.

Handlingarne och kopieböckerne med skrifvelser och handlingar, som Sällskapet behöfvet allmänt kunnigt göra, skall Secreteraren ansvara för och förvara.

Kronofogden, som Dalsberg och
Venjaberg.

§. 9.

Länsmännen förvänta av de
Landamötena namn i Dalsberg
Matriklen.

§. 10.

Landamötena förestå uppsikten
de i Landsorterna av Dalsberg
Dalslags Landamöten, och
meddela dem nödiga upplys-
ningar i allt det som vid
Dalsberg förekommer.

§. 11.

Sammanskrifva till justifi-
de Band för Svea rikes, så väl
som förda protokollerne, som gälla
om Diarier, samt alla Handlin-
ar Grundlängor, hvilka till
Dalsberg inkomma.

§. 12.

Uppbära och registrera alla
Dalsberg Grundlängor af
Borgar, Medel, Kronoskog,
Naturalier, m.m. och an-
nalkin bevarde villkor, och dem
så vidt för Dalsberg lämpa
motan, som lämpligt finnes
de allas Subskriptioner
och till sina förmäldes,
Lydar, Vikt och mynts beskrifning.

§. 13.

Secreterarens ämbetsrum, Arki-
vet, Landamötarens
gängligt med sin dag an-
ehuru hvad de af Dalsberg
till Domstolen till laga
som mist och vilan lagsökning,
sina som hvar vid anspråm
sen, att alltid agandom in-
om Dalsberg med samtycke
dag ofvanstående.

§. 14.

Intet den 15. October hvarje
förfallan Secreterarens För-
rättning uti Dalsberg samtlig
Landamötena, jämte Nämnd-
ens och hvad under det förenämnd
och tillförd till Landsbe-
dagar ovärderlig Dalsberg Pass
och Gällande angående sig be-
ende; hvilken Förbrukning
och Värdelse ägarna åt Be-
dningen till skyldig ofvanstående
stämmelse.

§. 15.

Secreteraren åligger och, att till
sättande i Dalsberg Grund-
ningar, vaktlighet om Skall
bservationer ofvanstående, underhåll,
Skyldigheter och Fullmakter, m.m.
igare

förvarkil Hälsskapet nödigan Ti
strumenter anskaffar.

§. 16.

Skulle Hälsskapet finna nö
digt, at ännnorda Secreteraren
om resande anställanden, til
inkomsternes uptagande, Kronodis
kommunen, utöfver den som
skrifft, som Hälsskapet vid
förefallande tilfällen med
delar; komma dem ock
dessa underdåne upsätta skrifter för
tenämna hushåll och skrifter
tillvägar i dagligt traktamente

Instruction

för

Konge

Finska Hushållnings Sällskapets

Skattmästare

§. 1.

Skattmästaren skall tillbörligt ären,
det Hela Hälsskapet til gunda och
besörja allan Capital utan nägon
skörtning allan förlust: och
inkommen på hand anföra,
och mantan förvaras på sådant
sätt, det de ewo fullkom-
ligen stå kona för wärd och otyck
anledan.

§. 2.

Åligger det medel, til Exem
plets uppsyn Sekreteraren än-
nu jemwäl skall, allen genom
förordningen anföra, författa Skatt-
mästaren jämkelig Ekonomi
anwisa, som verificeras genom
genomgående inskrifna mann
och styrmän bekräftas allan ock
underskrifter, allan ock af Secreteraren,
som gemensamma bliswid i bruk,
til Hälsskapet inspecta, du
Exemplaren med Diarium kunna
genom til mans enkelhet contrôll:
Samt som andra inkomstar,

gör ut

...på som mantalet uti Ullånäs socken ...ningen, inskickas medal för Hallskogarne för skiftes och gränsdragningen, (för hvilken vitabönan) inv. uv. erforderliga verificationer, uttagne förrän Tiukommande på skiftet bestämmas.

§. 3.

Hos de Landamöten inom Röo stad, som til den 1. Maji ej redogjort och afgifit til Cassan, lämnar Skattmästaren anmaning om Hallskogarnes Publicita uppbörd samma. Och som Skattmästaren ej emottager quittance för uppbord indrifvelsen, innan dess tillåtes.

§. 4.

Emot gillad uti Hallskogarnes räkning Skattmästaren quittancer; dock att i utvisade Cassan godtgöres. Men alla öfriga utgifter som komma att erfordras med anordningar uti Hallskogarnes och Secreterarens underhåll.

§. 5.

Skattmästaren vid vid alla Hallskogarnes och Oeconomie Utskottes sammankomster, som tillstädes, och gör i synnerhet förordnande uti skott med nödiga upplysningar förseende; utan att tillvägagångssätten vårdslösa.

§. 6.

Skattmästaren förer noga Hallskogarnes tillgångar, jemte löstab skiftes, gränser och inteckningsprotocoller; tillhandahåller Interesserade uti rätten till, bevakar att inteckningen lagligen sker, och anmälan, utan dröjsmål, för Hallskogarnes, om förändringar uti fastigheterna förefallande uti dem förbindelser.

§. 7.

Tillhandahåller Skattmästaren af Hallskogarnes, uti Skogarnes vård, hvad uti Skogarnes vård och tillsyn vidrörande ärenden förekommer.

§. 8.

Öfver all Inkommande tillgångar Skattmästaren förer en ordentlig och omständelig Bok, hvaruti den förste dagen uti hvarje

ye Qvartal gord ab Utlåning af Lan Länsman, som wisan Person och Egendomen till stånd, samt gemål under de nästförflutna tvenne månader inkommit allan åtajdt. Dylika Qvartals Länsman upläsas samma dag för Hall Ting.

§. 9.

Uppå hvarje Skattläggnings Förrättning, skall Länsman och Nämndemännen till Secreterare, uti sina Domar till underrättelse wid Taxeringen, wälja någon Edsvuren, som samma Förrättning skall protocollera, och af Skattläggningsmännen underskrifwas, samt Skattläggningen, uti bästa måtto dagen därefter samman med Upbördshafwande Länsman.

§. 10.

Den Skattläggningen afslutas, skall i Skattläggarens förvar stanna, samt antingen det förnämsta exemplaire, som Hall Tinget undfår, eller ock Extract af samma Förrättning, som Skattläggaren, efter Inventarium. De anmärkningar, som wid Skattläggningen och Revision kunna göras, skola af Skattläggaren införas uti Upbördshafwande Länsmans Extract, som

Tid, skall skyndsamt hemsändas; Skattläggaren underrätta Ekonomie Nämnden under xxxxxxx Utskrifning och Hall Tinget förr.

§. 11.

Uppå sin gifna Skattläggnings Förrättning, skola Skattläggarne, allra inträffande Tid uppgifwa och förmälda, af Hall Tinget förordnade Nämndemän och Skattläggare, att Hall Tinget af dem kan hos sina medbröder förnimma; och gifwa Hall Tinget att hemsända antingen skrifwelse, eller muntligen underrätta om Skattläggningen förrättad.

§. 12.

Skattläggare Skattläggningen inom sådan tid, som för hvarje gång kan blifwa nödig, och Hall Tinget förordnar, att tillse, som förmälden är gjord, samt att Skattläggaren för den åtan Skattläggningen förrättad, i fall ombytet skett emellan den 1. Maji, men icke innan den 1. Maji, men skall för det följande året, om ombytet skett efter den 1. Maji.

§. 13.

Hvem Skattläggare ombytes, skall

§: 11:o

Hvarú kort innehållet af Kongl. Finska Hus-
hållnings-Sällskapets Stadgar är att hör vara i fyr-
a, likväl delvis nya hänseende särskilte hafvad Tillsyn: Stadgarne vinna der-
genom en lämplig lagform och flyten
läsare mera kort och deutlig.

Jag anser ställer derför tillbörlig prof-
ning följande plan: Den ålägger blott en
ställning, som måste vidare afföras.

I. Afdelningen.

Sällskapets Föremål

§. Finland är i behof af upplysning, arbets-
flit och uppmuntran till Hushållningens upp-
hjelpande.

§. Hvad Regeringen gjort och kan göra är
för ändamålet ej tillräckligt.

Anmärkning.

Uttrycken i denna §. skulle väl sinnin kor-
ta och sammanbindas med nästföljande

§. Sådant måste derför Sällskapet vara be-
fäldt på afvägar, att underhjelpa Regerin-
gens afsigter och befordra sitt eget väl.

§. Sådan är anledningen till närvarande
Inrättning, hvars föremål är, att förbättra
landets Jordbruk, Boskap och Handel.

§. Detta sker, genom upplysande skrifter,
förbättrade redskaper, anvisning och upp-
muntringar, sjöghetens och skicklighetens
belönande.

II. Afdelningen

Sällskapets Organisation

§. Sällskapet består av Samling af med-
borgare utan skillnad af stånd eller kön.
af män
vänlig med dem synes att vara
välsinnad och villig medborgare: att öma
för fosterlandets väl: att kunna utan fel-
nad bidraga till sällskapet samanskott, eller
och att med gagnande insigter kunna un-
derstödja Sällskapets afsigter föremål.

7.§. Dess Sekreterare väljes genom ballotte
en sedan antagen äger skriftlig förestå en
sedan han gjort sig förfaren om dess be
8.§. Genom slutne sedlar väljer Sälleskap
sig en Ordförande tvenne halfår. Den
gående för i bestrida detta Embete förut
två år i sträck förliden.
9.§ Är Ordföranden hindrad at öfvervara
Sällskapets Sammankomst, förer Ordet af den
Sekreterare, som är ordförande i beredning
utskottet. är icke heller han tillstädes, u
jes någon af närvarande Sekreterare för d
gången.
10.§. På lika sätt utses Sällskapet en
vuleterare, som åligger beständig och fo
sig til biträde och Vice Sekreterare.
11.§. Sällskapets finanser förvaltas af en
mästare, som väljes för ett år, och får ej
nytt val åtnjuta med Embetet fortfara.
12.§. at bereda ärenderne, väljer Sällsk
pet hvart halfår ett utskott af tre le
möter.
13.§. På lika sätt et finans utskott af
lika antal, at granska hvad som rör
skrupt och utgift.
14.§. uti icke andra ärender kunna a
skott på behaglig tid väljas, så often nöd
prövas.
15.§. uti dessa utskotter förer den ord
som utskottet dertil väljer.
16.§. Uti må Sällskapets ordförande bestäm
med utskottens beviftader: men Sekrete
ren bör alltid vara där tillstädes, åfven
Skattmästaren är skyldig deremot uti
nans utskottet.
17:o En vaktmästare til Sällskapets
tjening antages på behaglig tid.
18:o Af alla dessa nytagningen anmäl
på stol åt Sällskapets Sekreterare och vak
mästaren.

III. afdelningen

Sällskapets Arbets Ordning.

1.§. Den första dagen i hvar månad håller
Sällskapet sina ordentliga Sammankomster.
Infaller då helgedag förr samtliga dagen
dagen derefter. Dessa Sammanträden bero af
ärenderens beskaffenhet och ordförandens
pröfning.
2.§. Vid et jämnt Sammanträde upläses först
sista dagens protocoll: dernäst föreslagen sys
skulne mål och frågor, som legat på bordet
vidare expedieras ankomne Bref och skrifter
samt slutligen utskotten upläsas utskot
ten, bekräftande i den ordning, som de
här ofvan för stå.
3.§. Ordföranden äger tillkommer, at styra
hela förhandlingen, bibehålla skick och ord
ning, handhafva stadgarne, och i Sällskap
ets namn underteckna alla utgående ex
peditioner, med mera dylikt.
4.§. Sekreteraren för protocollet och bes
vår lingen: håller Diarium: vårdar Säll
skapets Samling af Böcker, manuskript och
verkshaper m. m. håller hand i förre alle
mingen: författar utskottens betänkanden
och upläser dem uti Sällskapets samma
komster: förvarar alla inkomna ärenden
och författar Sällskapets tillkännagivanden
5.§. Skattmästaren emottager och vårdar
Sällskapets medel och visar derför redo
samt rättar sig efter den instruction som
för honom utfärdas.
6.§. Vid Sällskapets öfverläggningar bör all
minstone tvenne ledamöter utom ordfö
randen och Sekreteraren tillstädes vara.
7.§. Uppar tillvägagående af göres sig av genom
Ballottering. Två hvita emot en svart afgör
vederbörligt. m. m.
8.§. Alla Bref m. m. som til Sällskapet inkomma
genomläses först af Sekreteraren, införas uti
dess Diarium och förvaras Sällskapet, som
utlåtes sig, hålla derom förhållas bör.

27.§. Om någonsin Ledamöter hafva något ärende af vigt at anmäla, bör sådant ske skriftligen i form af memorial.

28.§. Alla mål som icke angå finance ärenden och icke heller kunna godtt afgöras på vissa til Beredningen utsatta tider m.m.

29.§. Bör ena hand sålt remittera saker, som angå ekonomien och afgöras til finance utskottet.

30.§. Dessa utskotts göromål är, at taga noga kännedom af saherne, desamma grundeligen och noga samt skriftligt betänkande til Sällskapet genom Secreterarens skriftelige anmälning.

Anmärkning

Detta betänkande kunde utskotten emellan gemte Secreteraren, som det författar, underskriva. Då det sedan följer til Dagen, protocollen behöfver icke Secreterarens författade något vidare Protocoll, som nödvändigt måtte föras i det utskottets ordförande, såsom häraf sker, måtte ligga förelagder utskottets förhör. Härigenom vinnes äfven den förmon, at om någon af Sällskapet åstundar, at utskottets betänkande med dermed hörande handlingar skall ligga på Bordet til nästa sammanträdes dag; så är det då genast tydligt at anmäla, hvilket ej later sig göra, då Secreteraren först efteråt skall författa protocollet, det samma uppläsa och på Bordet lägga.

31.§. Sedan utskotten betänkande gemte handlingarne blifvit upläste, framställer ordföranden propositionerne. Åtskilliga någon deraf anser sig böra handlingarne til påseende, lägges dessa på Bordet til nästa sammanträdes dag: äfter förfluten, må saken genast förehagas.

32.§. Wilja i Staden boende Ledamöter komma at befrämja med de förmälande och hvarjehanda ämnen.

Anmärkning

så snart Sällskapet har en ständig Secreterare, tillkommer honom enbetor at föra denne Protocollet casum och denne §. följer sig åt.

33.§. Och hvarje Ledamot stad i skyldighet at utskott [illegible] dåmed förfallne förrätta ordet, som förskrifver om dömets angelägenheter och med Sällskapet brefväxlar.

34.§. Hvad Sällskapet sinner nödigt genom trycket allmänt göra, afsände under tidningar af kongl. svenska Vetenskaps Sällskapets Handlingar. Så snart tillräcklig antalet hemma samlas til et häfte af åtta ark, bora de tryckas, dätan at blandas til någon viss tid.

35.§. med förläggaren afhandlas om försäljningen til et moderereadt pris: hvarvid Sällskapet förbehåller Reklamar i tidningarne emedan at befrämja.

36.§. Til ämnets samlande för sådane Handlingar, som utkomma genom Sällskapet, äfter hand både inom och utländske Vetenskaps Idkare.

37.§. Åfvenså hörer en Sachlexicon at göras af Modeller och Theoretiquer jemte hvarjehanda nyttiga Instrumenter och värktyg som förekomma.

38.§. Af alla dessa Samlingar får hvilkendera som helst åstundar, taga del, emot säkerhet och Sedel, hvarför på någon kostnad til Secreteraren anses vara för återlämningen.

39.§. At Sällskapets medlemmar emellan de förra samlingsdagarne så mycket bättre måga ega tillgång til Sällskapets handlingar och Bibliotheque förrådd med öfriga Samlingar, öppnas Sällskapets rum en gång i veckan på visst dag och timma, då tillfälle är at samråda och förekomma ärenden.

40. Vid hvart års slut underrättar Sällskapet Allmänheten och i synnerhet dess förnämsta Ledamöter om det sedd under det förflutne året blifvit gjordt och i sednd tillstånd Sällskapet sig befinner. Åfven som vid handlingarne förgås en förtekning på Böcker, modeller &c.

IV. Afdelningen.

Sällskapets finance wård.

41.§. Hvar Ledamot erlägger til Sällskapets kassa, efter godtfinnande, en årlig afgift, som hög icke får gå under 8 Rdr.

42.§. Sällskapets år räknas ifrån d. 1. Nov. och en intagen ny Ledamot betalar för det löpande året full afgift.

43.§. men den deraml, som fulla två år
uphört at exlägga något til Caſſan, komm
at anſes ſåſom afgången, ſå framt icke ord
ſtn intygat något betryckligt hinder, hvil
ket han på annat ſätt gjort ſig Sällſkapet
förbunden. (och pehuvligen tillskäll)

44.§. Förrenin gar emottagas med nöje och p
efter Gifvarens åſtundan användas —

45.§. Hvad ſom genom Bouteringars förſäljn
eller annor med förläggaren kan inflyta, lä
ges til Sällſkapets fond.

46.§. Hvad år uppritar Sällſkapet en Ma
ſkr deſs beſtändiga utgifter, hvilken Ma
mäſtaren i år öfverſkrider.

47.§. Oväntade och tillfälliga utgifter ann
nar Ordförandens med Secreterarens enhe
nation, ſedan Sällſkapet til utgiften bifall

48.§. Så often betryckligare utgifter förefall
förenes mötet til Sällſkapets ſtående utgift
ſom deram lämnar ſitt betänkande.

49.§. Utrimer Sällſkapets fond den tillväxt
at den öfverſtiger nödvändigt behof, kan
mellan utlånas emot Ränta.

50.§. Til ſådane län äga landtbrukare
och Högre Skollärare förmonsrätt, då ſäker
het ſtäller och viſar kan, at något ogillig
förhållande dermed kan beträngas.

51.§. Låntagare anmäla ſig hos Sällſkapet
ſom genom ballottering afgör, huruvida
de ſökande må äga förmån.

52.§. Cler all Inkomſt och utgift åren
Skattmäſtaren redovisa på ſätt Deſs Ja
Inſtruction föreſkrifver. och

53.§. Den ſiſta ſöndagen i året anſtälles
Inventering af Caſſan och Sällſkapets ö
öfriga förrådder. af hvem Ordf. förmo
ſkriftlig fullmakt dertil välja och

54.§. Sedan Räkenſkaperne inkommit, alſ
Sällſkapet hvarje December at deſſamma
öfverſe och reviderа - m.m.

Härtill kan annu läggas at af Sällſkap
Archivarie, Mån och Bokhållare ingen dannan rättig
vid dem, än Secreterarен och Skattmäſtaren.

Anmärkning.

Detta är ſammanfattade innehållet af de
lagar, Sällſkapet bör gifvas ſig. Efter min tan
ka ſynes intet derifrån kunna tagas: i ſtäl
för jag något af betryckligt förſtinar at
läggas. Titlar och öfver ſkrifter kunna
förändras efter plardiciteten ſmak: men
förordningen ſynes vara enlig med ſakens
natur.

At paragraferne äro korta och tydliga,
angelägenhet. Man finner och deraf lättare
igen hvad man ſöker. Ordningen dem emel
lan förtjinar tillväl närmare pröfning -
och kan rätta, då öfverläggning derom
ſker.

Som Utkaſtet några Momenter öfven äro
af det innehåll, at Utkaſtet dem emöter icke
lära vara dem om uſe; ſå håller jag före,
at Utkaſtet bör ſammanträdа för at af
göra ſådane frågor förrän, efter Utkaſtet
ſkriftel, hvilk Brofeſſoren Tengſtröm företagit
ſig den mödan at ordentligen författa at
kaſt til Stadgar. Om grunddragen äro faſtſ
ſtälde, behöfver Utkaſtet icke undergå någon
väſendelig förändring: Dock öfverlämnar jag
detta til Herr Brofeſſorens egit godtfinnande.

Hvad Inſtruktionen för Skattmäſtaren
vidkommer, måſte den förändras efter inne
hållet af Stadgan. Denna bör ſälunda faſtſ
faſtſtälla, och den förra är ſnart rättad.

Åbo d. 11. Januari 1799.

Ajavuori.

Wördsamt Memorial.

Att få räknas bland Kongl. Finska Hushålls Sällskapets medlemmar samt således äga frihet at deltaga uti Kongl. Finska Hushålls Sällskapets förnämande nit för ett kärt fäderneslands välgång och upkomst, är en lycka, för mig så mycket mera oskattbar, som jag, stadd på en i riket mäst aflägsen ort samt oförehindrad af en dyrbar sysslas och tillika blodstäld på

tilfälle at bland erfarne män få inhämta nödige kundskaper, icke kan annat frigt pt tilfredsställa mitt lagande nit at äfven i lifven mohn vara nyttig, än at påtruga Kongl: Finska Hushålls sällskapet mine omogn betraktelser prögnande.

De ämnen Kongl: Finska Hushålls sällskapet utsatte Disfrågor äro så vigtiga och deras utredning så gag lig, at en Man, som i dessa delar uppfyller Kongl: Finska Hushålls sällska pets önskan och syftemål, värckeligen är berättigad at skörda en evig tack samhet och åminnelse: men rätta samningens uppdagande synes näst an öfverskrida menniskelig förmåga: Er farenheten styrcker detta ibland annat derigenom; at mångfaldige förslag uti lika beskaffade frågor redan förma tryckte, allmänt kände och gillade, dock utan vidare påföljd eller verkställighet Detta föranleder naturligt vig en och

hvar til den slutsats: at den, hvilken upogifvit sådant overkställt förslag, endast med en fullstät våltaglighet öfverraskat sine dåsare eller domare; Då det nu detta misfördt icke måtte hafva de uppsatt Kongl: Finska Hushålls sällskapets upogifne Disfrågor inkommande svar, hvilka vin na den utsatte belöningen, vågar jag vördsamt underställa: At sedan Kongl: Finska Hushålls sällskapet tildomt belö ningar, så och innan författarens namn sedel öppnes, borde hans belönte afhandling genom tryckt allmänt kundgöras, samt lika stor belöning utsättas åt den, som okänd, mäst grundeligen är i stånd at vederlägga det upogifne och belönte förslaget, samt i annat fall, och då sådant ej inträffade, denne sednare belöningen åfven komfalla til den, hvilkens upogifne förslag icke kunnat vederläggas.

Kongl: Finska Hushålls sällskapet behagade ännu tillåta en lifven reflexion:

— Man är i allmänhet mera benägen

at söka ägonämnda den sakliga och med-
bör til gagneliga förslag: Detta lyckas
dock vara motstridigt och fallan, att näm-
ne nyckel långsamt befordra ändamå-
let; Emedan bör medel upfinnas
at upmuntra, at skärpa den rikas, den
mägtiges åretlystnad, at med sin förm
genhet afflytta på aflägsna orter
samt den blifva en ny skapare, en Gud
hvilkens vilja och nycker kunde för
ändra åtskeendet af en borrisse eller
folk. Erfarenheten bekräftar: att
100 Rdr än mera 10,000 Rdr och icke mera
100,000 Rdr nedlagde och förslöste på
jordens odling, gagna evigt, samt lyfta
och väcka större förkärlekning och benägen
än lika summor förslöste på Lakaiser
trädgårdar, m.m. åti städer eller
Landsorter, hvarest ögat redan förut
säes af dessa skönhetens öfverflöd
och nyckerhet

Pro Memoria til Konglig Finska Hushålls
Sällskapet

Då jag af de 2ne priscamgon, som Konglig
Finska Hushålls Sällskapet nyligt til allmänt
kännedom befarmade behagat utgifva, med
högst inskränkt Sällskapets tillförande an-
märkning, att bland många Jordbrukare utspri-
dda mer Hushållning och ekonomisk arbetsdrift,
än som Gårdsbo utmärkt Finska Landt-
mannen, hvars jag sådant den ägnade som-
het för Hushållsmanna Näringsgrenar och idog-
heten, som jag dock af Sällskapets allmänna
och patriotiska förmodat, då det lärer vara
en ofrånkomlig Fordring, att Landt och
Stadsbo bör gemensamt bära bidraga
til vår Hushållnings förbättran, och att
de bägge ej kunna mycken Hushåll-
ning och ägnemedan, om de med
gemenskap och förenadt nit söka be-
nåda allmänt väl. Jag vill således häf-
va hemställdt til Sällskapets omprövning
om icke några ytterligare Priscamgon
kunde tillägges i detta afseende.

Det har länge ämnat mig, att
se Finska Hushåll och Näringsmedel valat
på med tillbörande Idkares, Fabrikers,
Manufactur verkets anläggande i Fin-
land, hvarest de dock synnes vara af
nöden lika så väl gynnade, som i de
flesta andra Rikets Landskapen.

Jag önskade dessförr at genom Tullkamm
rätten[n] och för den främmande utredd och bes
lud:

Huilka Klojder och Manufacturer äro
Stadens Stadganna de tjenligaste och för
monligaste? Huilka ofullkar Hafwa hit
tils hindrat dess utvecklingar[n] hos kom
i vanl. land? Och huilka Medel äro de
för at widtaga til dessas lyckliga
fortgång för framtiden?

Til dessa mitt Project. Emedlertid
ber mig tillstånd, at i lika välmenin
för föreslå at anmärka:

Jag har ännu ej erfarenhet
tillräckligt, at ändförandra i Tullkamm
vederna 2 gånger om året. Det ökar
ej utländskt förtjenst, fädesland och
Patriotisme Hedras med dessa förbe
rande. Man kom all fråga, och jag ön
de dessförr, i Händelse ej Tullkamm
Stadgan vidare innehöll den för
skrift, at Grunderna tillgrunda Bedöm
ning och alla Fall tillbörande Bedöm
ning skulle vara, som vid
Rikets Tullställning, Fall nödlig
sitt i Tullkammarens Præsidium, en
den Författning då Stadgan ej
de widtagna, då jag ej tvifla om, a
många nyttiga och interessanta anmär
kom tillföra grundeligen uptänkt
och at i dessa Fall tillåta en ju

och sådan resource för de Handlingar, som
tillmötesgå och skäligast vänta
at finna af Tullkammarens anordningar.
Det är allmänt bekant, huru många
stora och förträffeliga Fel vid dy
lika tillfällen tillfälligt Hallats i Kongl.
Vetenskaps Academien, och jag tror mig
samma sedvana, en gång tillvan i Tull
kammarens införd, skall hafwa samma go
da påfölje, til ofvanlig bekvämlighet för Rik
set och dess Tullställning.

Välmanit Stadgan

Ohne
Feuer
oder
Verbrechen

Und wenn Jungen spazieren die Verbrennen und wieder an den Verbrennen Häuser Verbrennen und die Feuer, und Verbrennen und wenn nicht Feuer Verbrennen Verbrennen und Verbrennen Feuer wie das, und wissen und Verbrennen.

30.

Zimmerleute wird Verbrechen an einem premier Verbrechen Wenden des Verbrechen an Verbrechen Verbrechen.

Verbrechen in Verbrechen nicht Verbrechen, wenn Verbrechen und Verbrechen Verbrechen Verbrechen

Ohne
Lüneburg
am
Neckar

Und wegen Bringung nöthigen Holzes, die Verfertigung und nicht weit von dem Orte ist, dem Orte wegen Bringung Holzes, so wegen Verfertigung, Lieferung und der Stadt, ist Holz und so weit nahe zum Verkaufe für den Verkauf
Stadt und nicht weit, ist wegen und Holz.

48

Zu Lösung Holz gegen Verladung, wie es wegen Verwiesung von Holz, Zum Flößen wegen Verkauf. Wie Lände d. ist liegt die Lände an Holzen wegen jedem Thore nur Torf ist wegen ist für Holz für Verkauf wenn Holz Lände wegen Holz Lände, so Holz Verkaufs Lände, so Holz Holz Lände wegen Holz Lände wegen Holz Lände wegen

Ohne
Tränen
ein
Verbrechen

Und wegen Trügen wegzeichnen die Verbrennung und wieder ist den Feuer wegzeichnen Tücke, für den wegen Tränen Feuer, für und ist Feuer, ist Tod und an wenn wenn Tod den Tränen für den Tränen

Feuer und wie ist, ist unseren und Feuer das Feuer liegt sich für Feuern Tränen Tränen, für, den wegen Feuer die Tränen, den Tränen nur in Tücke wie Tränen, nur den Tränen und Feuer wegen in ihren, nur Feuer Tränen nicht, ist den Tränen

in Tränen Trügen Feuer den Tränen
Feuer Tränen, Tränen Feuer, Tränen
Tränen Tränen wegen Tränen, Tränen
Tränen Tränen Tränen Tränen Tränen
Tränen Tränen Tränen Tränen Tränen
Tränen Tränen Tränen Tränen

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Memorial
ad imped til Ein Kon. Hochlöbl. Cammer
Hullskrygt d. 1 Febr. 1792.

Jon Hullskrygt, enligt bestalt uf di
Ehl. Jarr: Cämer vird jeg Cammerskrif
ver förestunga sig all möjlig be-
mödning på wäl ämnen för de
ingångar jeg til Kunnigh Cammer
med vid Hullskrygt behörande
ämnen uti åtgärd jeg wil de be-
fallningar och ingångsstrifter för
sigen förestung i wärv Hullskrygt,
ingenstädes ideges wil anfarne Hand-
lingar böra uf Hullskrygt skrif-
ningar, utbeder jeg mig, at i dessa
skrandes för skrivelsegångs ningen Re-
lationer til Hullskrygt wid kom-
mande.

Hullskrygt skrif förestunga sig be-
hörig för sin Kon. Hochlöblig
Cammerskrif ödmjukast. Cat Cammer-
skrift ibland de för inkom skrif för-
an wil förnämsta gränsmärken, mellan
Jon wil Kronobergs skrif, wil
ning emellan Hullskrygt och
Cammerskrif, ödmjukast.

Hullskrygt skrif til förhandling af den
den wigtigaste uf wilket Hullskrygs
ver, är i mång Cammerskrif wil
ning wil ofvanskrifna Hullskrygs Hand
lingar i wilken de förra Hullskrygs
Cammerskrif. Vetum Cammerskrif
lögen mening förnämligast, wil
den högsta wälbetänkande i vård
ning sig Cammerskrif wil
handling til den förestående, hvilken den
Cammerskrif ödmjukast, hvilken
skrifningen wil wilken, den skrif,
den

Ehr skeda wil öfver ett nytt Hus,
Hullskrygt, wil hvilken Ehr mycken ärfar-
Hullskrygt wil Hullskrygt, in-
nan wil wil wil Hullskrygt skrif-
ningar, ändamålet til wil
ning wil Hullskrygt skrif-
Hullskrygt wil Hullskrygt
Ehr wil Hullskrygt.
Hullskrygt wil Hullskrygt.

2.

3.

4.

5.

ning.

Efter dette Inspectorum havde haft
adskillige Conferentzer med Directeuren
for Landvæsenet, hvorved Directeuren
blev bevæget til at indgive allerunderdanigst
Memorial og Forslag til Landvæsenets
Forbedring i alle dets Dele, saavel
med Hensyn til Landets Beskaffenhed
som til Indbyggernes Tænkemaade og
Sædvaner, blev det Hans Majestæt
behageligt allernaadigst at befale
Inspectoren at udarbeide en Instruction
for Directeuren for Landvæsenet,
hvorefter han skulde rette sig i sine
Forretninger, og Directeuren at
forfatte et Reglement for Landvæsenets
Bestyrelse, hvilket Reglement
Hans Majestæt allernaadigst har
approberet og stadfæstet.

Efter denne Instruction skal Directeuren
for Landvæsenet være forpligtet
til at holde Inspectoren underrettet
om alle de Forretninger, som
ham maatte blive overdragne, og
ikke at foretage noget af Betydenhed
uden Inspectorens Vidende og
Samtykke, saavidt Tiden og Omstændighederne
det tillade. Inspectoren
skal paa sin Side ikke blande sig
i Directeurens Forretninger, men
alene give ham de Raad og Anvisninger,
som maatte blive ham begærede,
eller som Inspectoren selv
maatte finde for godt at meddele
ham. Directeuren skal ligeledes
være forpligtet til at holde Inspectoren
underrettet om alle de Forretninger,
som han maatte have med
Deputationen for Landvæsenet,
Rentekammeret, Generalkrigscommissariatet
og andre Collegier, og
ikke uden Inspectorens Vidende
og Samtykke indgive Forestillinger
til Deputationen for Landvæsenet,
Rentekammeret, Generalkrigscommissariatet
eller andre Collegier.
Inspectoren skal have Ret til at
give Directeuren Underretning om
alle de Forretninger, som maatte
blive ham overdragne, og Directeuren
skal være forpligtet til at
efterkomme de Befalinger, som
Inspectoren maatte finde for godt
at give ham angaaende disse Forretninger.
Inspectoren skal have
Ret til at give Directeuren Underretning
om alle de Forretninger,
som maatte blive ham overdragne,
og Directeuren skal være forpligtet
til at efterkomme de Befalinger,
som Inspectoren maatte finde for
godt at give ham angaaende disse
Forretninger.

6. Ligesom Inspectoren skal have
Ret til at give Directeuren Underretning
om alle de Forretninger,
som maatte blive ham overdragne,
og Directeuren skal være forpligtet
til at efterkomme de Befalinger,
som Inspectoren maatte finde for
godt at give ham angaaende disse
Forretninger, saaledes skal Inspectoren
ligeledes være forpligtet til
at holde Directeuren underrettet
om alle de Forretninger, som han
maatte have med Deputationen
for Landvæsenet, Rentekammeret,
Generalkrigscommissariatet og andre
Collegier, og ikke uden Directeurens
Vidende og Samtykke indgive
Forestillinger til Deputationen for
Landvæsenet, Rentekammeret, Generalkrigscommissariatet
eller andre
Collegier. Ligesom Directeuren
skal have Ret til at give Inspectoren
Underretning om alle de Forretninger,
som maatte blive ham
overdragne, og Inspectoren skal
være forpligtet til at efterkomme
de Befalinger, som Directeuren
maatte finde for godt at give ham
angaaende disse Forretninger, saaledes
skal Directeuren ligeledes
være forpligtet til at holde Inspectoren
underrettet om alle de
Forretninger, som han maatte have
med Deputationen for Landvæsenet,
Rentekammeret, Generalkrigscommissariatet
og andre Collegier,
og ikke uden Inspectorens Vidende
og Samtykke indgive Forestillinger
til Deputationen for Landvæsenet,
Rentekammeret, Generalkrigscommissariatet
eller andre Collegier.
Inspectoren skal have Ret til at
give Directeuren Underretning om
alle de Forretninger, som maatte
blive ham overdragne, og Directeuren
skal være forpligtet til at
efterkomme de Befalinger, som
Inspectoren maatte finde for godt
at give ham angaaende disse
Forretninger. Ligesom Inspectoren
skal have Ret til at give Directeuren
Underretning om alle de
Forretninger, som maatte blive
ham overdragne, og Directeuren
skal være forpligtet til at efterkomme
de Befalinger, som Inspectoren
maatte finde for godt at
give ham angaaende disse Forretninger,
saaledes skal Directeuren
ligeledes være forpligtet til at
holde Inspectoren underrettet om
alle de Forretninger, som han
maatte have med Deputationen
for Landvæsenet, Rentekammeret,
Generalkrigscommissariatet og andre
Collegier, og ikke uden Inspectorens
Vidende og Samtykke indgive
Forestillinger til Deputationen for
Landvæsenet, Rentekammeret, Generalkrigscommissariatet
eller andre
Collegier.

Die 1. / November, Rath Lengat Engst
Lang, Kall und Rath Lengat Ahlelm
dig Balenings, Lewerfeen Fris
Schiffamm Ahmenstong immen
del Sten Septamber, Lamm vorm
til Secretaren gu wanegt fud
funden.

Ad Rath Lengat, Lamm wird Sten Ka
mmelen Stan ut and wünsky Lud
mat Lyngt, ut Mfran Ahfünften
mingat framinen, Kamm Ka 210 ut 1
Ka Sand den Lüsten Ka Lenaby Lüs
fortfinnen Lynn mülchamfat, ihn
dang ut ut mining, ut balden
mingen, allers und mindre Lewer
ut and fünden, after ~~Lyngt~~ ut Ka
Lengat regiftenen glenen, Lamm Lüs
Lund Ka Lüsfining, by fünden mudy
ij wing Cafsa, Ahmen mudmat and, a
Lew mingen Lüs Ka Lynnesten. Lyngen
a winnen Ka Rath Lengat Lüs
Lond amillantid Lynnichen glenen i
Lundfortagnen, ut mbaten Lond ut gud
mindamaly, ud Rath Lengat winnen
Lin ut Lüst.

Ka Lud Lamm Ka ut ud wiß Lolgen an
gud ut ufftag mu Lmelt, ut Lynnen Ka
Lü Lamm gleniky, Lam Lynnes Lam
Lüsfind Lond ~~Lynnig~~ Ka Lüsfinnen Ka
Lundyn, Lynnisten Lullmagen Lüs
Lüdnen Lomfung, Lam mellmehl ut
i mend Lullstan Lynglyn, ut mm
mulight Ka Lynnendan ut Lundet Ka
Lengat radnen Lam Lugn, mat Lynn
i Lynnenhat Lon ui Lüs Lomfus Lam
Lunda Lüngabyn ut Lug Lundmindig
Lofen Lugfolmadnung gu Lugfahn ot
Lüllfüngud ud portatas Lmenfarung, ud
Lundmind ut Lud Lünmind ut Lüdelmfl

gu

Lullbruk, ud Lüs dylin ufftig mg
metas, Lam i Rath Lengat Lamm Lü Lum
mfan Lüdnig ompfor mfetas. Ach
mm Lland Lugfamm ugmünfingen
mindend pafmfend, Lü Lmat mmd
mmd infamfen mmmmm midas
mfelag an Lüfüllningand Lüfter
Lü balmgnfat i Lmenig Lam Lüfd mmdt
Lü, mfigt Lüfilling Locald Lümmfen
Lafammand balmgnfat ut Lüs
Lüllningsfat, Lland ufmngmen ~~Lü~~ i ufftan Grund
~~Lü~~ Lmmm mid Lugad Lü Lmen
Lü ut Lallmgnen Lüntmend, ug Lü
mat mid i Lüftan Lüngning mit Rath
Lengat mgnfning Kam Lufan gomm Lü,
Kam Lü mand Lat i mfed Lfall ut
Lugan mmd idee, ut Lufan Lüfmen ut
Lüfmig Lül Lü Lin Lm, ut Lüft i Lindmand
Lyand Kam Lm, afman mfmna, ig
Lufan Lammat Lugfan Rath Lengat Kam
mfan Lüfmen ond Lü Lpmmen Lüd mfan
mfand, ut ut Lüdnen mm Lmfetas Lamm,
Lü, Lü ut Lüdnen mm Lmfetas Lamm,
Lü Lü mfigan grafig Lüafmn mid al
mfafmna Lüftland, ug, Lmand Lü Lig
mfetas. Afmen mgan Lüdnen, mfdig Lü
Lfmd Lfand Lügmand Lugmanda
Lüdmmd Lmfand Lüglüdnda Lmand
Lü Lüdas, mid Lfasen ammmfen
Lü Lallmmmen Lüdnigmmmg Lüd
mm ut Lugm mfan Lügad Lüfmd.

Ad Kam mid mdmmfta mmmfal
Lü Lrafmfat Lüd Lugan Lfngyad,
Lü mid Lfm Lrafect, mfig Lmmfs mg
Lugand Rath Lengat Lurk Lugm
Lüst ut mmm.

J. Langstrom

59.

63.

circulerar

kamn. R. Winter.
Lagm. Wibelius.
Kor. Topping
Mjk. Gadolin.

Til Finska Allmänheten.

Ibland de medel, som Kongl. Finska Hushålls-Sällskapet funnit tjenlige at widtagas til befrämjande af Sällskapets föremål: Landtbrukets upkomst samt slögders och näringars tilwäxt, har Sällskapet ansett Allmänhetens upmuntran til idoghet och omtanka, genom tjenliga belöningar otwifwelaktigt intaga et rum. Sällskapet kan wäl icke gifwa den driftige och arbetsamme Medborgaren hopp om full ersättning för den kostnad, som han til mindre wanliga företag i Hushållningswägen förskottswis anwänder: en sådan ersättning skall sjelfwa arbetet honom med tiden ofelbart tilbringa; dock äger likwäl Sällskapet, genom Deß Ledamöters tilskotter och åtskilliga til Sällskapets behof gjorde frikostiga föräringar, de medel i händerne, hwarigenom Sällskapet är i tilfälle, at med upmuntrande belöningar til någon del tilfredsställa den trefne och idoge för sine mödor och besvär. Uplysande efterdömen saknas icke

25.

57. 58.

Anmärkningar

Wid den i Kongl. Finska Hushålls-Sällskapets Tredje Tamarie upgifna

Fjerde Tredjedn wunnen Tullskrapet wid Kongl. Sällskapet wid Kongl. Finska wid

hunden wunnet Tullskrapet wid Kongl. Sällskapet wid Kongl. Finska wid

wid den Kongl. Finska Hushålls-Sällskapet wid Kongl. Finska wid

Kongl. Finska Hushålls-Sällskapet wid Kongl. Finska wid Kongl. Finska

Kongl. Finska Hushålls-Sällskapet wid Kongl. Finska wid Kongl. Finska

Kongl. Finska Hushålls-Sällskapet wid Kongl. Finska wid Kongl. Finska

Kongl. Finska Hushålls-Sällskapet wid Kongl. Finska wid Kongl. Finska

Kongl. Finska Hushålls-Sällskapet wid Kongl. Finska wid Kongl. Finska

Kongl. Finska Hushålls-Sällskapet wid Kongl. Finska wid Kongl. Finska

59.

Til Finska Allmänheten.

Ibland de medel, som Kongl. Finska Hushålls-Sällskapet funnit tjenlige at widtagas til befrämjande af Sällskapets föremål: Landtbrukets upkomst samt slögders och näringars tilwäxt, har Sällskapet ansett Allmänhetens upmuntran til idoghet och omtanka, genom tjenliga belöningar otwifwelaktigt intaga et rum. Sällskapet kan wäl icke gifwa den driftige och arbetsamme Medborgaren hopp om full ersättning för den kostnad, som han til mindre wanliga företag i Hushållningswägen förskottswis anwänder: en sådan ersättning skall sjelfwa arbetet honom med tiden ofelbart tilbringa; dock äger likwäl Sällskapet, genom Deß Ledamöters tilskotter och ätstillige til Sällskapets behof gjorde frikostiga föräkingar, de medel i händerne, hwarigenom Sällskapet är i tilfälle, at med upmuntrande belöningar til någon del tilfredsställa den trefne och idoge för sine mödor och besvär. Uplysande efterdömen saknas icke

63.

Circulerar

Kamar R. Winter.
Lagm. Wibelius.
Kanc. Öppring.
Mjsk. Gadolin.

58.

Til Finska Allmänheten.

Ibland de medel, som Kongl. Finska Hushålls-Sällskapet funnit tjenlige at widtagas til befrämjande af Sällskapets föremål: Landtbrukets upkomst samt slögders och näringars tilwäxt, har Sällskapet ansett Allmänhetens upmuntran til idoghet och omtanka, genom tjenliga belöningar otwifwelaktigt intaga et rum. Sällskapet kan wäl icke gifwa den driftige och arbetsamme Medborgaren hopp om full ersättning för den kostnad, som han til mindre wanliga företag i Hushållningswägen förskottswis anwänder: en sådan ersättning skall sjelfwa arbetet honom med tiden ofelbart tilbringa; dock äger likwäl Sällskapet, genom Deß Ledamöters tilskotter och åtskilliga til Sällskapets behof gjorde frikostiga föräringar, de medel i händerne, hwarigenom Sällskapet är i tilfälle, at med upmuntrande belöningar til någon del tilfredsställa den trefne och idoge för sine mödor och beswär. Uplysande efterdömen saknas icke uti Landet. Ståndspersoner och åtskilliga ibland Allmogen, i synnerhet på wissa orter, hafwa på et berömwärdt sätt utmärkt sig, genom driftiga företag, kloka anstalter samt nyttiga påfund och inrättningar uti Landthushållningen, äfwensom gagnande slögder sterestädes med flit och skicklighet öfwas; och om några orter i Landet finnas, hwar-

Circulerar

Kamar R. Winter.
Lagm. Wibelius.
Kanz. Rapping
Mstk. Gadolin.

Den afgående får ej å nyo wäljas, förrän två år efter Dess afträde framflutit.

5

Secreterare, Translator, Cameverare och Korrectorer wäljas årligen; dock få de redan anträne bibehållas, ifall Sällskapet genom anstäld nytt val derti samtycker.

6.

Sällskapets Embetsmän wäljas

at med ömhet och nit för det allmänna bästa, gå Sällskapets affigter til mötes, wid Socknestämmor och andra tilfällen då Allmogen sammankommer göra wärdet af deßa affigter wäl kända, uplysa och upmuntra menigheten til hushållsaktiga företag, synnerligen utmärka och hedra, androm til efterdöme, den, som för färdeles arbetsflit och hushållsagtighet gör sig känd, wälwetandes, at efterdöme, uplysning, upmuntran och hedersbewisning i umgänget wäl och rigtigt afpaßade och anwände nödwändigt skola upliswa national-industrien; hwilket för Sällskapets bemödande skall wara den ärofullaste belöning. Åbo den 2 April 1798.

På Kongl. Finska Hushålls-Sällskapets wägnar,

JACOB GADOLIN.

Olof Wibelius.

1.

Förslag hi Stadgar
för
Finska Hushållnings Sällskapet.

63.

Circulerar
Ex. Kamar. R. Winter.
Lagm. Wibelius.
Prof. Pipping
Mask. Gadolin.

1.

Sällskapets föremål är at utspreda nyttiga kunskaper i alt hwad hi den enskilda Hushållningen hörer.

2.

Ledamöternes namn införas i Sällskapets Matrikel i den ordning de hi Medlemar blifwit wäldade.

3.

Ibland de på stället wistande Ledamöter utwäljas Sällskapets Embets Män. Desse äro: En Ordförande; en Secreterare; en Translator; en Cameterare och två Correctorer.

4.

Ordförande wäljes hwart half år. Den afgående får ej å nyo wäljas, förrän två år efter Dess afträde framflutit.

5

Secreterare, Translator, Cameterare och Correctorer wäljas årligen; dock få de redan anfagne bibehållas, ifall Sällskapet genom anstäld nytt wal derti samtycker.

6.

Sällskapets Embetsmän wäljas

med slutna sedlar.

7

Sällskapet sammanträder d. 1 och 15. i hvar månad. Ifall dessa äro Helgedagar, sker sammankomsten på nästföljande Söknedag.

6

Om vid Sällskapets sammankomster Ordföranden är frånvarande, förer den af närvarande Ledamöter äldste, som näst honom i Matrikeln finnes införd.

9

Under Sällskapets sammanvaro må ingen väcka annat ämne än det som rörer Hushållningen.

10.

Hvar Ledamot äger at vid Sällskapets sammanträde föreslå nya Ledamöter, hvilkas antagande (vid nästföljande Session) afgöres genom Ballottering, på det sätt, at tre fjerdedelar hvita kulor, mot en fjerdedel svarta, äro bifallande.

11.

Hvar Ledamot erlägger til Sällskapets Casja årligen två Riks Daler. Utländske Ledamöter frikallas från all afgift.

12

De af Ledamöterne författade Afhandlingar rörande Hushållningen, inlämnas til Sällskapets Secreterare, hvilken dem i den ordning de inkomma, vid nästa sammankomst för Sällskapet upläser.

13.

De inlämnade arbeten, som förtjena at genom trycket göras allmänna, utgifvas i Sällskapets Handlingar. Uppstår här någon skiljaktighet i meningarne, afgöres det genom Ballottering enligt §. 10.

14.

Sällskapet utgifver genom trycket på svenska och finska hvar månad ett ark af sina handlingar. Upplagan göres så stor at 4000.

finska och 1000 franska Exem
årligen kunna utdelas bland
Almogen, hvilken utdelning
sker vid hvarje års slut, då
rets Handlingar i pappers
häftade, gratis kringsändas i fö
ska landsorterna.

15.

Hvar Ledamot undfår utan
skild afgift ett finskt och ett fra
exemplar af dessa Handlinga
men dubbelt erhåller den, so
riktat årets Handlingar me
sina arbeten.

16.

Så fort Sällskapets Pasja ti
låter, komma 1:o Modeller
af nyttiga ti Hushållning
hörande Instrumenter at an
skaffas, som efterfrågade vard
sände ti Lands Orterna. 2:o
skola så utländska som in
Böcker rörande Hushållnin
gen, inköpas och hvad derut
för finnand kan finnas bru

bart och gagneligt utdragas samt
uti Sällskapets Handlingar med-
delas. 3:o Skola mindre kände
växter, som uti Hushållningen
hafva någon utmärkt nytta,
tärkas och på rent papper fast-
klistrade vid anfordran af-
lämnas".

17.

Skall någon frikostigt vilja gå
Sällskapets välgörande föremål
ti möte, uptages det med nö-
je, erkänsla och tacksamhet.
Sällskapet skall ej förglömma,
at på ett värdigt sätt erkänna
och förglömska bevara ynnest-
fulla och nitiska Medborgares
ädelmodiga välgärningar.

18.

Sällskapet tilbjuder Hushålla-
re och Lärde ~~ti~~ at brefväxla
med sig. Bref ven ställas ti
Finska Hushållnings Sällska-
pet i Åbo.

19.

Sällskapets Ordförande

a) föredrager vid sällskapets sammanträden de angelägenheter som böra afgöras.

b) föreslår omröstning då skiljaktighet i meningarne yppas.

c) öppnar de bref och emottager de afhandlingar m. m. som til Sällskapet inskickas.

d) Underskrifver de bref och Diplomer, som å Sällskapets vägnar komma at utfärdas.

20.

Sällskapets Secreterare

a) förer Protocoll vid Sällskapets öfverläggningar.

b) införer de antagne Ledamöters namn uti Sällskapets Matrikel.

c) Emottager af Ordföranden de bref och Handlingar, som til Sällskapet vardas inlämnade, och dervid förhåller Sig som §. 12. utstakar.

d) Besörjer om Sällskapets ~~Correspondance~~ Brefväxling

e) Contrasignerar de Bref och Diplomer, som af Ordföranden til affärdande blifvit utfärdade.

f) Befordrar til Tryckt Sällskapets Handlingar, sedan föröfver vid Sammanträden blifvit utstakadt hvilka arbeten och i hvad ordning de böra införas.

g) Emottager från Tryckeriet Sällskapets tryckte Handlingar, och om Utdelningen besörjer.

h) Vårdar Sällskapets Bibliotheck och Modell-samling och förer dem med behöriga förteckningar.

i) Utlånar Sällskapets Böcker och Modeller och upptecknar Låntagarena.

21.

Sällskapets Translator

a) Öfversätter på finska språket de arbeten, som komma at införas i Sällskapets Handlingar. Äfvenså förser Dan med svensk öfversättning

de finska Afhandlingar som
borde blifva Sällskapet tillsänd
b/ Vid de finska Handlingarnes
Tryckning står correcturen
under Hans tillsyn. Han
är således en af Sällskapets
Correctorer.
Af Sällskapets Cassa e-
håller Han, enligt skedd
öfverenskommelse, vedergål-
ning för sin möda.

22.

Sällskapets Cammerarare
a/ Emottager de penningar, s
til Cassan inlämnas.
b/ Indrifver Sällskapets for-
dringar.
c/ Besörjer de förefallande ut-
gifter.
d/ Förer ordentlig Cassa Bok
som vid hvart sammanträ
de håller Sällskapet til hand
da, hvarvid behörige verifi-
cationer böra vara til handa
varande
e/ Håller Post Bok öfver Säll-
skapets affände bref och han-

lingar.
f/ Utlämnar sina Böcker til den
af Sällskapets Ledamöter,
som åstundar granska nä-
sta räkenskaperna.
g/ Gör redo vid hvart års slut
för sin förvaltning.

23.

Sällskapets Correctorer
låta sig vara angelägit, at
de Handlingar, som trycktas,
förfärdigas så mycket som mö-
jeligt är från tryckfel.

~~Förslag~~ Stadga
~~Till Föreningen~~ Stadga
för
Finska Hushållnings Sällskapet.

§. 1.

Sällskapets föremål skall vara den finska Hushållningen i allmänhet och Landthushållningen i synnerhet, med hvad dertill hörer, eller dermed i någon måtto gemenskap äger. — Upplysta och allmänt rätt pridda begrepp i förenämnde ämnen, äro Sällskapet vara den säkraste grund för all förkofran i vår Hushållning. Sällskapet skall derföre vara betänkt på, att så vidt sig göra låter, bjuda till eller hand uträcka de Oeconomiska Realkaparne, så ibland Ständspersonerne som allmogen i Finland, dels genom upplysande och tryckta skrifter, anpassade efter dessa olika Landthushållens olika behof och upplysning, dels genom en allmänmare i detta afseende öpnad brefväxling, och ändteligen genom anskaffande och utdelande af sådana ~~olika~~ redskapers modeller, med thy åtföljande beskrifningar om handlaget at sig deraf, begagna, som pröfvade Hushållares sälkra Erfarenhet god känner, at till allmänmare bruk antagas; åligger Sällskapet till hugade Landtbrukares dess säkrare återfående låna ~~i Stockholm~~ ~~vederbörligt~~ att låta förfärdiga och öfver befordra enligt sådana Modeller, redskaperne blifva i stort, Skulle Sällskapets tillgångar det framdeles medgifva, väl Sällskapet ej eller

underlåta, at med kjenlige belöningar, och uppmuntringar i Wägstekomma de Medborgare, som framför andra sig utmärka i den eller annan gren af Landthushållningen, och de dermed i sammanhang stående näringar.

§. 2.

Denna Patriotiska Förening är stiftad till Åminnelse af den 1:ste November, nyttan för Svears och Götmars Sällhet och Flopp. Den 1:ste November är således Sällskapets Stiftelse- och Högtids-Dag. Berörde Dag, och sedan förstad dagen i hvarje månad äfter Klockan 3ne eftermiddagen inställa sig Sällskapets Ledamöter uti theras vanliga Samlingsrum, men är denna dag Helgedag, anstår sammankomsten till nästföljande Söndag.

† som äro hugade at sammanträffa emot ofverlaggningar ock beslut

§. 3.

Wid dessa Sammankomster väljes Ledamöter, och förehafves i öfrigt allt hvad som thet ändamålet rörer, och till Sällskapets befattning i en eller annan gråtto höra kan. Finnas något vid Sammankomsterne beslutes, böra minst Tolf Ledamöter utom Ordföranden närvara och till beslutet bidraga, om thet för giltigt och kraftfagande anses skall. Alla skiljaktigheter i meningar afgöres genom omröstning eller Ballottering med svarta och hvita Kular, hvarav de hvita äro jakande de, och de svarta nekande. Skulle [illegible] vara lika, Ballottering anställes.

* det afgående

§. 4.

Den, som af Kärlek och nit för et godt ändamål, behagar förära Sällskapet med nyttiga Afhandlingars insändande, adresse var dem till Sällskapets Secreterare med eller utan namn underskrifft, och komma dessa afhandlingar efter föregången pröfning hos Sällskapet, och [illegible] [illegible] [illegible]

skott, med nöje lära bidragas till befor-
drande af Sällskapets afsigter, hvar-
dock Sällskapet, i afseende å sine
nödigaste utgifter, intet för hvarje de-
samot [illegible] en säker årlig afgift
af Ste Riks dalers till Sällskapets för-
fogande, hvilka medel vid inskrifningen i
Matrikeln till Sällskapets Skatt-
mästare afsämnas, som i de årliga
räkenskaperne kommer, att derföre,
på sätt vidare föreskrifvas skall, hos
Sällskapet vederbörligt redo existera. Sällskapet vill väl icke förneka, att den-
samot, som haft böjelse att förena sig
med Sällskapet, och bidragit till dess
mänt godt ändamål, genom utbetalning
låtens inbetalning af en så ringa af-
gift skulle lagda något hinder i
vägen för Sällskapets afsigter, hvar-
före ock Sällskapet skiljer sig ifrån
andra Associationer derutinnan, att
anse en sådan Ledamot från Säll-
skapet afgången, och i det stället
afbidar någon längre tid till utrönan-
de huruvida en sådan Ledamot åter-
ler sig själf, ifrån Sällskapets ge-
menskap.

§. 8.

Sällskapets Embetsmän äro en Ordfö-
rande, en Secreterare och en Skattmä-
stare, hvilka ibland Sällskapets när-
varande Ledamöter väljas med slutna
sedlar. Ordföranden embytes hvart
halfft år, och kan den afgående innom
nyter, förrenn fämna års förlopp åter til Ordföran-
de at sin enuel de icke [illegible] Secreterare och Skatt-
mästare väljas årligen den 1. November
men kunna efter Sällskapets förtroende
åter till enahanda syssla genast inträda.
Skulle [illegible] afgå vakel

§. 9.

Ordföranden styrer ärendernas allmän-

nde gång, bibehåller god ordning vid
sammankomsterne, tillser at menin-
garne rättesnören och blifva
observerade, öfverlämnar till Säll-
skapets pröfning och hvad han finner
på ett eller annat sätt befrämja
Sällskapets föremål, underteknar med
sitt namn alla beslut, som i Sällska-
pets namn utgå, bref eller till Säll-
skapet adresserade bref. Är Ordfö-
rande händelse, at Sammankomsten
bivista väljes ibland närvarande Le-
damöter den, som Ordet då föra skall.

§. 10.

Secreteraren håller protocoll vid Säll-
skapets sammankomster, samt Dia-
rier öfver ankommande skrifter, bref
och afhandlingar, bestrider brefväxlin-
gen, [illegible] går Ordföran-
den samt Sällskapet med underdå-
tigheter och upplysningar till hands, har
tillsyn öfver uttryckningen af Säll-
skapets handlingar, dervid han i anseende
till föremålens många vid correcturet
får biträde af Sällskapets Ledamöter.
Och emedan föremålen troligen växa öf-
ver Secreterarens förmåga att dem
ensam bestrida, kommer till hans bi-
träde, en vice Secreterare [illegible] Säll-
skapet [illegible] antagas, som uti arbetets be-
[illegible] stridande efter Secre-
[illegible] Lemmar af Sällskapet, och [illegible] terarens kommando
[illegible] Secreteraren uti [illegible] biträder och
[illegible] Skrifmaterialier och till brefväxlingen uti Secreterarens
frånvaro deß ställe
företräder.

hörande kostnader, bestridas af Sällskapets Cassa.

§. 11.

Skattmästaren tillhörer vården af Sällskapets Cassa, bibehållande Modell-Samlingar och Bibliotheque, eller med det dertill hörande för Sällskapets Egendom och förråder anses Kund; Och åligger Sällskapet till denne Embetsmans afverkställighet skrifva en Instruction, som tjensten kommer att åtfölja, och hvilken uti Sällskapets Protocoll till framtida condition, tillse intagas skall.

§. 12.

Som Sällskapet nödvändigheten af en Vägtmästare till betjening och uppassning såväl vid Sällskapets Sammankomster, som hos Sällskapets Embetsmän förekommer, så förordnar Sällskapet en sådan Betjent med Sällskapets vetskap och bifall att antagas och aflönas.

IX: Det sällskapets ordförande

§. 13.

Skulle den vid Sällskapet hafva tillgodosedt, att [illegible] Sällskapet kan gjöra sitt Skrifver Slutligen af Erfarenheten föranledande gjöra de ändringar och tillägg i dessa Stadgar som nyttige och nödige prröfvas af Sällskapet.

Instruction
För
Finska Hushållnings Sällskapets
Skattmästare.

Gjord och fastställd i Sällskapets Allmänna dam-
manhomst den 1. November 1797.

1. §.

Enligt Stadgarne väljer Sällskapet hi Dess Skattmästare den, hos hvilken fullkomlig säkerhet finnes för de medel och förråder, som Sällskapet til Dess wård och förvaltning kommer at öfverlämna. Han för ledamot af Sällskapet och bör vara kännare af Åbo stads verkel samt bo här i Åbo. Han för ex- [illegible]

2. §.

Skattmästarens göromål består hufvudsakligen deruti, at emottaga och förvara Sällskapets Penningar, Böcker, Modeller och öfriga tillhörigheter: at deraf utlämna hvad Sällskapets Ordförande, enligt Stadgarne och särskilte beslut anordnar, samt för altsammans redovisa.

3. §.

På Skattmästarens omsorg och försigtighet må ankomma, at förvara Medlen på et ställe, där de kunna vara fullkomligen säkre både för Tjufvar, Eld och andre olyckshändelser. Hvaremot Dess skyldighet

är, at hålla medlen Sällskapet tillhanda
utan minsta afkortning eller förlust, a-
der hvad namn det hälst vara må.

Sällskapets öfriga Tillhörigheter förva-
ras de Rum, som i sådant ändamål upp-
sade blifwa, och vid vårdandet deraf, re-
ter Kattmästaren biträde af Sällskapets
antagne Betjent eller Waktmästare —

4. §.

Calsans förstа Fond består af de Bevinge
Summor, om hvilkas årliga framanskjutan-
de Sällskapets Ledamöter sig förenat. Ve-
pet af denne afgift är vål uti Thorgare
bestämd til Tre Rdr. om året: dock är de
igenom gjorde åbo satt för bemeldade o
om Finlands vål förtjena Medlemmars
frihetsfighet: De äga frihet, at öka den
afgift och således öfver upbörden tillbörlig
försäkra. Antingen erläggas Ledamöte-
sina bestämder direkte til Calsan, eller ing
das medlen med Posten uti Bref. Öfver
begge upsättan Kattmästaren en upbör
längd, hvaruti i förra fallet hvar och e
Betalare egenhändigt tecknar sitt namn
stämt. I senare händelsen fås denne
teckning af Secreteraren, hvars anteck
och anteckning genom Dess Diarium kö
hvilkens. Så snahanda sätt förhålles
med förändringar och andre Extra inbeta

Öfver alla inflytande penningar m
delas Kattmästaren qvittenser, hvilka
förmälande Betalare afkämnas til Sä
skapets Secreterare, allteredebörandet
sändas.

5. §.

Sällskapet räknar sitt Tidlopp ifrån den
förste November. Och likasom dess förste Ti
skott nu sker vid Matrikelns upsättande
för de närvarande samt kallelse Bref
emotagande för de frånvarande Ledamö
terne; så kommer ock framdeles den årliga
afgiften vid årets ingång alltid at erläggas.
Skulle någon Ledamot til årets slut der
med allbliffwa, äger Kattmästaren öfver
dem upsätta en förteckning, i anledning
hvaraf Sällskapets Secreterare på tjenligt
sätt erinrar dem om afgiftens insändande.

Men skulle en sådan Ledamot hafwa reg
lets Sällskapet med någon rättig och Sa
förklaring godtkänd afhandling, blir denssa
anses vara emot afgiften svarande och
någon påminnelse om detsamma sålunda
del året ute gifwet.

Den Ledamot, som icke i början utan
framgång på året uti Sällskapet inträder, be
talar icke desto mindre full afgift för
det löpande året.

6. §.

Dernäst tillkommer det Kattmästaren at
besörja om försäljningen af Sällskapets
afgifvande tryckte Handlingar. Nödigt
antal exemplar deraf tillsändes jämte
mån i dansorterade, hvilka anmodas at
dem vidare afsätta. Så snart tre
månader äro förlidne, böra influtne
medel vara insända tillika med dem
deröfver, at de öfriga exemplaren äro
i behåll. Hvart half år derefter visar

Säljaren på enahanda sätt redo för sin
Commission: men utebliver en sådan redov-
ning, måste Skattmästaren utan försumelig
derom erindran göra, och i händelse an-
mälet derigenom ej kan vinnas, bör k-
nungens Befallningshafvande i orten
och tjenstig handräkning ålägas. Så bö
sätt förhålles med försäljningen af Sä
skapets redskaper och öfriga effecter. Be
varader Skattmästaren på alt sätt vara fö
sällig derom, at Sällskapets fond, igenom
Dess fordringars fenstida inbrisvande elle
någon försumlighet, icke må lida någo
slags förminskning.

7. §

De Böcker, Modeller och redskaper, som
skapet antingen genom frivilliga gåfvor e
köp kan sig förvärfvas, så til Sällskapets
damöter och åsven andre Hushållare at lä
Siden til det Låntagnas återställande vi
Sällskapet vid hvarje försälle nogare beso
na: men så snart den tiden är förliden
bör lånet genom Skattmästarens försorg å
fordras. Til den ändan anteknas uti De
Bok hvarje Låntagares namn, hvar ha
emottagit och tiden, då det skedt: ~~af~~ver~~som~~
~~Låntagaren derwid anteknar sitt namn, el~~
~~afgifven förskrift qvitto. Så lika sätt~~ ~~in~~sä
~~dagen då lånet återställes.~~

6. §

Af hafva inseende öfver Sällskapets ecco
nomie, [Såsom: förfogningar] handlingar, och vacka sådane
tande med mera dylikt, komer ett utskott
af Sällskapets ledamöter at väljas. Det
utskott äldste Skattmästaren med nödigt

4 ex Stället Landtagaren
dubbel paret för det
lånat egna, Skatt-
starens tie jakerket
finnes paret åter
stället då det lån
gen eskatt återlem
af
låtsen på borgesyn

beträdo förhandla. Vid förenade upphandlingar, hvilka med gällande räkningar
i afgifter all möjlig hushållning och bespa-
ring med gällande räkningars och vid förfäl-
ningar åter får det sin ej öfver skrida, som
Sällskapet försvarar skäligt fastställa: förande

Skattmästaren vare för-
sälig derom, at Sällska-
pets fond, igenom De s
fordringars fenstida in
drisvande, eller någon
annan försumlighet,
icke må lida någon
slags förminskning.

8. §

Den första November hvarje år afsändar
Sällskapet en Stat för det då ingående året
öfver alla sådane utgifter, som vid det til-
fället bestämmas kunna, såsom: ~~Embets~~-
~~mäns~~ Betjenings arfvoden, hushyror
och andre kände behof. Jemte hållet derom
äger Skattmästaren vidare anordnat
emot qvittenser qvartalsvis afbetala: dock
at intrissande besparingar tillsvidare godgöras
men alla öfriga utgifter komma at bestyrkas
med Ordförandens och Secreterarens vederbö-
rande Anordningar samt ovanbörande
deras teknade qvittenser.

9. §

Öfver all Inkomst och utgift bör Skatt-
mästaren föra en tydlig och fullständig Bok
med fullständig Conto för hvarje slags ~~utgift~~
medel samt ett Conto, som visar
dagliga inkomsten och afbetalningen
på ett ställe, så at Sällskapet deraf mä
vinna snar och redig underrättelse om al-
la fullständ föremål och ärender. Denne
Bok bör Skattmästaren hafva til hands
hvar gång ~~Ordföranden~~ Sällskapet ~~eller~~ ~~Secreteraren~~ ~~dess~~ ~~ställe~~
den, så sådant af Sällskapet erfordras.

10. §

Tyra gånger om året, nemligen den 1
November, den 1 febr, 1 maji och 1 augusti
bör Skattmästaren genom upprättade spe-
ciella och fullständiga förslager visa

Cassans tillstånd och behållningen af de
öfrige förrådterne, och vid året, [illegible] afgå
afslutas Räkningarne, försedt för Cassa
och hvarje slags vårdse. Dertil kommer ock
helig Method framdeles, at mundelas och bö
redogörelsen vara färdig at til Sällskape
inlämnas tre månader förr året afgå
som infaller den första februari påföljan
året. Den sista October anställer Gran
tering så väl af Cassan som Sällskapet
öfrige förråder, hvilken förrättas af två
Deputerade, som Sällskapet dertill utser
och skulle omständigheterne föranleda
til en extra Inventering, kan en sådan
anställas så ofta Sällskapet det för nö
digt anser, hvarvid alla til redogörelsen
hörande handlingar böra i hafvenskap
expedieras. Extra Inventering anmäl
des anställas åt den Medlem, eller
och handlingarne underkastas förvaras. De
Inventarium, som vid året slut för
fattas, bifogges Redogörelsen til bestyr
kande af behållningens verklighet.

II.

Så snart Räkningarne inkommit, utser
Sällskapet två af Dess Ledamöter,
at desamma granska och revidera samt
om förloppet berättelse afgifva. Skulle
några Anmärkningar dervid hinna af
fattas, bör Skattmästaren sig dessa
förklaras innom den tid Sällskapet för
skrifver, och så snart förklaringen in
kommit, vill Sällskapet afgörande derom
meddela.

Underdånigt Memorial.

Utom de Korrespondenter i utrikes Sällskapet den
15 April 1800 antog och utsåg, och hvilka i Dagbo
ken för Januarii år sid. 68, 69 och 70 förtecknade
finnas, har Sällskapet äfven sedermera på förslag
lider kallat Herr Professoren och Probsten Doktor
Fahlman, Herr Regements-Fältskären Doktor Nimelaus,
Herr Kommissions Landtmätaren Heinricius,
Herr Kommissions Landtmätaren Nauhler, Herr Sekre
teraren Mjödh och Herr Löjtnanten Abraham Arvid
Finchenberg: de två förstnämnde efter Herrar Dirchsörer
ne Demoëw och Widén som afsagt sig, och den tredje
efter Herr Kommissions Landtmätaren Nimelaus,
som afsidit.

Vidare hafva genom nu vicra äfven afledne
Herr Lands Kamereraren Jungs flyttning hit till
Åbo, och genom Herr Fält-Kamereraren Mellers
dödliga afgång, Korrespondent rummen för Åland
och Padasjoki blifvit lediga. Till uppfyllande af det
förra tager jag mig den friheten att föreslå Herr
Probsten Doktor Hambraeus, och af det sednare Herr
Vice-Pastoren och Kapellanen Arvidsson.

Annars gifvas ibland de kallade Korresponden
terne många, som hittills alldeles uteblifvit med
sända underrättelserne. Till största delen äro dessa
likväl sådane som bo i Städer, och förmodligen äro
nu icke kunnig insamla alla nödiga upplysningar

om sin vistelse orts hushålln inrättningar och handt
rörelse.

Då Sällskapet den 1 Juni 1804. år förehade Herr
Kommissions-Landtmätaren Tillberg, insände beskrif
ning öfver Björneborgs Stad, med vederbörligt utskottets deröfver
den 21 November 1800 afgifne utlåtande, uppmuntrade Sä
skapet att yttra sig öfver den af Utskottet föreslag
belöning åt Författaren, bestående uti ett exemplar
Ahlmanska Jettonen, till dess samma Jetton hunn
blifva färdig, och Sällskapet på en gång kunde taga
de Korresponderande Ledamöternes förtjenster unde
närmare pröfning. För att sätta Sällskapet i tillfälle
att göra denna pröfning, vill jag nu hafva den ä
anmäla, att ibland Korrespondenterne för städerne
utom Herr Ingenieuren Tillberg, äfven Herr Ordinarie
Landtmätaren Borggren, Herr Direktoren Demoën oh
Herr Direktoren Hall, inlemnat vackra och upplysan
underrättelser om Helsingfors, Rauma och Kuopi
städer. Härtill kan och bör jemväl läggas Herr Di
toren Borgström, som utan att enkom hafva gifv
någon beskrifning öfver Borgå Stad, meddelat flere
strödda bidrag dertill, och dessutom quartaliter gan
ordentligen inberättat om tillståndet i omkring
liggande landsort, ej mindre än Herr Probsten Eggr
us i Jawastehus, som för sin ort fullgjort det samm
med lika noggrannhet.

Ibland Korrespondenterne för Socknarne, hafva
såsom Sällskapets Protokoller utvisa, i synnerhet
Herrar Probstarne Ring, och Castrén, och Herr Öfver
Löjtnanten och Riddaren Möller, Herrar Kyrkoherdarne
Borgström och Mollin, Herr Professoren Ström och Herr
Vice-Pastoren Grahn samt Herr Kandidaten Hanell
träget och utan försumelse samt med mera full
ständighet meddelat Sällskapet sina uppmärksamt
samlade uppgifter; i anseende hvartill jag hoppas Säll
skapet torde finna skäligt att lemna dem något ve
dermäle af sin välvilja.

Ytterligt hemställer jag äfven, om icke Herr Kyr
koherden Appelgren i Mukos och Herr Öfverste Löjt
nanten och Riddaren Lilljenberg i Kimmerjoki, som
ohållade flere gånger till Sällskapet insändt åtskil
liga vackra och nyttiga anteckningar i samma
väg som för Korrespondenterne är utstakad, kun
de anmodas att som ordinarie Korrespondenter åt
vren framdeles Sällskapet biträda, och den förre af
dem tillika undfå ett exemplar af Jettonen. Den
sednare, eller Herr Öfverste Löjtnanten och Riddaren
Lilljenberg, har redan för icke lång tid tillbaka,
erhållit ett Exemplar af Belönings Medaljen. Åbo d
15 Juli 1802.

J. J. Wallenius

Memorial!

Jag har haft den åran att detta år, som Kongl. Sällskapet genom sin stiftelse räknar för det sjunkte, förestå Skattmästare Embetet i detta lyssande Landskamp. Hvorudan min förvaltning derutinnan varit, utvisar den af mig upprättade redogörelsen, hvilken jag har den åran nu inlämna och tillika underställa vederbörlig granskning. De mångfaldiga dagliga göromål, som åtfölja mina publika tjenster, hafva hindrat mig, att med den drift och omsorg, som Sällskapet haft skäl att vänta, uppfylla mina skyldigheter. Detta rättfärdigar Sällskapet att utbyta sig en annan Skattmästare och mig att begära en Efterträdare, som äger mera tid än jag, att med tillbörlig uppmärksamhet följa alla de till denna vigtiga Befattning hörande ärenden.

Vid det jag till Kongl. Sällskapet idag återlämnar

Länsman Skattmästare Lyssan, täcker Sällskapet tillåta mig att anföra en omständighet, som torde förtjena uppmärksamhet.

Kongl. Sällskapet har redan utlånt och kommer än framdeles att utlåna mycket penningar. Det förefaller antagligt, att de anstalter vidtagas, som förekomma, att de utlånte penningarne i Summor ej måge förloras. Härtill borde ganska mycket bidraga, att Sällskapets Skattmästare skulle åläggas, att två gånger om året, d. 1. Maji och d. 1. Nov. författa och till Sällskapet inlämna en förteckning på de personer, som erhållit penningar lån, hvarjämte anteckenas förhållandena, garnas och de för lånen i fasta egendomar gjorda inteckningarnes data, samt namnen på dem, som på ett eller annat sätt gått för dem. Samnorna i borgen. Denna förteckning bör förr för Sällskapet uppläsas och sedan till Oeconomie Utskottet hänvisas, för att på dessa ställen undersökas, om någon förändring skett, antingen uti låntagarenas förmögenhet, eller uti de pant förskrifne egendomarnes värde. Om Utskottet, efter vederbörd granskning, skulle finna någon författning till större säkerhets åvinnande för de utlånte penningar

ningar, vara nödig att vidtaga, borde sådant genast Sällskapet kemställas. Detta är jag ej i tvifvelsmål, att Utskottet skulle ställa till ansvar, om, enkladt all använd förtidighet, förbisåtes i denna väg skulle uppgå. Jag anser tvärtom en sådan författning vara både obillig och för ömtålig emot all förtidighet. Förändringen skyldigheters åläggande på personer, som äro hjelpbehövande och som endast af nit för städernes landets väl upprätthöra förmögenhet och ledigstunden, är den säkraste afvägen, att på en gång bevara hög all ökad ymnighet och välmåga. — Åbo d. 1. Nov. 1802.

Joseph G. Pipping

Jälfk. Ordnat.

Kb. d. 15 Dec. 1802. 114. 78. 80.

Min Herre!

I anseende till de 3ne Afhandlingar, som skola
insättas i Finska Almanackan till vederrättelse
för Almogen, är man ofta i förlägenhet, hvad
annat angår, om det ena eller andra är det
nyttigaste och tjenligaste. Vi känna
väl på Sidan icke så noga Finska Almogens
behof och hvarom Den egentligen bör ven-
dervisa

vägar jag för sitt vis, att en god del af det stora Upplå-
let måste medtagas och således det bemälande man haft
att öka denna caspa och derigenom förskaffa henne en
behörig solidité, varut brukbar, hvarvid slutligen följ.
Den desto hemmo kallkan lägga förstörning.

Jag har tyckt mig förmärka, att Sål. Skapedi Skäl
ste redan äfven varit af den tanken, att Sål. Skapedi en-
skilda caspa borde så länge pröfningen öfver hela en
tercelet deraf vore tillräckligt till de nödvändigaste

Kongl. Vet. Akademien, uppå någon
mig gifven anledning, önskar derföre, a
Kongl. Finska Ekonomiska Sällskapet,
så ädelmodigt åtagit sig omsorgen
Hushållningens och Landtbrukets upp-
pande i Finland och till den ände
finner Almogens behof, behaga
förslå och låta på Finska eller Sv
uppsätta sådana Afhandlingar, som
passade för Almanackan, och vore
lade efter den upplysning, som Finska
Almogen nu för tiden är i stånd a
emottaga; Kongl. Akademien kom
a

att genom en sådan Handräckning, både Hon
och Kongl. Sällskapet snarast skola vinna
sitt ändamål, förblifver jag med
jag anhåller i ödmjukhet att Min Herre
täckes anmäla denna sak hos Kongl. Säll-
skapet, samt låta veta, om Kongl. Säll-
pet i detta fall kommer någon åtgärd. – Skulle
så ske, får jag endast tillägga, att Finska
Almanackan gärna trycktes i April för det för-
jande året.
Är med all högaktning

Min Herres

ödmjuke tjen
Stockholm d. 10 Dec. 1802 Henr. Wilander

vågar jag förinna, att en god del af det stora Kapit-
let måste medtagas och således det bemälande man haft
att öka denna caspa och derigenom förskaffa henne en
behörig solidité, varat fruktlöst, hvarpå slutligen
den desser kommo fullkomligt förstörung.
Jag har tyckt mig förmärka, att Säll Skapets skäl
för tidsmötet varit af den tanken, att Säll Skapets in-
komster borde så länge småningom ökas, tills in-
teresset deraf vore tillräckligt till de nödvändigaste

Memorial.

Uti en tid då Sällskapets enskilda casse lotas med utgifter många och stora utkommingar, utöfver jag nu skyldigast kan Sällskapet söka vinna för kenne anstalter medfart.

En denna casse nog mycket medtagande summa af 327 Rdr, är redan anordnad till guld och silfver Medailler emskaffande från Stockholm. Näpeligen tål denna casse för i år någon extraordinaire utgift, om man skall föreslå till Sällskapets fullkomliga stat och till myckenhetens underhållande för Sällskapets årliga sammanträden.

Vida större utgifter från samma casse äro redan förestående dels till ångare förbättring i Haakan Sarkens del och till skjuts och dagtraktamente för dem, som äro anmodade att mässa Chinesiska sprråtta resor i Österland. Om Sällskapet bifaller, att medlen till dessa utgifters bestridande skola utlagas från Sällskapets enskilda casse, vågar jag förutsäga, att en god del af det stående kapitalet måste medtagas och sedan det behållande mera haft att öka denna casse och derigenom förskaffa kenne en behörig solidité, varut fruktlöst, huruvida skulden för den dessa kenne fullkomligen förvaring.

Jag har tyckt mig förmärka, att Sällskapets förste redaktören varit af den tanken, att Sällskapets enskilda casse borde så länge prånumerationen ökas, tills interesset deraf vore tillräckligt till de nödvändigaste

och omkostligaste utgifters bestridande, såsom till Secre-
terarens och Vaktmästarens löner, till Huskyrka, Skri-
materialier, Gues, ved m. m.

Denna förhöjtta Huskållnings Taxa afsedd vore
för Sällskapets framtida bestånd dock nödvändig. En
medel att bestrida de nyssnämnde utgifterne framan-
dra casor, i brist af egen, framdeles måste tagas, kun-
Sällskapet ej undgå råka uti förbindelse för mång-
stor mishushållning.

Sällskapet torde hålla före, att de till bestri-
ja inflytande årliga inkomsterne, böra vara till
ordliga till de förslagne, så väl ordinaire, som
extraordinaire utgifterne och att afsedn något
alltid skall belöpa i förgt till casans förökande,
i synnerhet sedan antalet af Sällskapets Ledamoter
blifvet så stort, som det nu befinnes vara. Jag
jag får den anan upplysa, att i den proportion an-
talet af Sällskapets Ledamoter tilltager, kasta de
betalande aftagit, ty

År 1797 voro Ledamoterne 376, af hvilka 338 betalade
1798 ——— 431. ——— 349. ———
1799. ——— 505. ——— 356. ———
1800. ——— 552. ——— 338. ———
1801. ——— 613. ——— 292. ———

Häraf synes tydligt, att de betalande Ledamoterne år
minskas, ehuru Sällskapet icke underlåter att skaffa sig
en hop nya Medlemmar. Hvad orsaken härtill nå vara
kan, gör e med visshet uppgifva. Men jag förmoder, att
många utlagor som nog svårt tryckta hvar och en i sin
hållet, gerna att den till Sällskapets casa utstakade år
afgiften af tre Rikst dalar, är för många nog kännbar.
Jag fraktar derföre med skäl att hela denna inkomst
delen slutligen upphöra.

Det tyckes fallet vara god tid att så mycket mö

att spara Sällskapets enskilda casa, för att så vårt sig
göra låter skaffa denne den stadga, hvartill Hon för Säll-
skapets bestånd bör komma.

Till att bestrida Sällskapets nödvändigaste ut-
gifter fordras årligen omkring 1200 Rdr. Sällskapets
casa bör således bringas till ett stående kapital af 20000 Rdr
för det perverando utgör hon ej hälften deraf.

Af hvad jag hafver anfört kapper jag, att
Sällskapet finner nödigt, att vidtaga sådana mått och
steg, hvarigenom dels egen casa från alla extraor-
dinaira utgifter så länge förskonas, till hon ver-
ner den styrkta, att utan kapitalets förminskande
dermed kunna utkomma.

Jag vill vidt icke bestrida nyttan af ängars od-
lande i Karlen Carlen och af Decorationsskäl
derför i Finland — Men jag anhåller att medden
härtill ej må tagas af Sällskapets egen förena
Gasse. Åtskillnaden landens i flytande intressen
kunna med största nytta härtill användas. Den ena
hälften af denna fonde är anslagen till Finlands upp-
odling. Ängars förbättring hörer ju dit. Att kunna
bevisa upptodlingar med bästa formon kunna verkställ
las, inhämtas jämkraft af anställde försök i vårt Finland.
På denna grund kunna afsen anskaffningarne dertill
tagas af denna fonde.

Desse mina välmenta tankar vågar jag under-
ställa Kongl. Sällskapets upplysta omprövning.

Åbo d. 1. Febr. 1803.

Joseph F. Lipping

Memorial.

Jag får den äran inför Sällskapet anmäla en omständighet, hvilken, om hon benägit upptages, torde befria Sällskapet ifrån den befarenheten, att vara otillräckligt emot förtjensten och mindre uppmuntrande för snillet och talenten.

Då Sällskapet antog Herr Biskopen Wallenius till sin Secreterare, kunde Sällskapet ej föreställa sig, att göromålen skulle blifva så många och så vidlyftiga, att de skulle upptaga all hans tid. Sällskapet förmodade, att något deraf kunde blifva öfrigt till annan sysselsättning, hvarigenom Herr Biskopens inkomster kunde förökas och han således hafva sin goda vårdnad.

I förhållande emot de förmodade göromålen uträknades åtnjutandet af den lön Herr Biskopen nu från Sällskapets casса njuter.

Men hvar och en kännes gerna väl, att göromålen innom Sällskapet blifvit mångfaldade och att de fordra ett oafbrutet och trägit arbete,

hvilket Herr Assessor Wallenius derpå öfven för-
gät använt och hvarmed Han ej hunnat utbreda sig
framt Han ej varit understödd af sitt lyckliga snille.

Oaktadt den stora mängd af arbeten, som på hälla
Sällskapets omtanka, har allt blifvit handhaft och
utarbetadt på ett sätt, som är värdigt detta välgörande
Samfund och som tillika mycket hedrar dess Secretair.

Herr Assessor Wallenius, hvars bröd dessa konster
äro hel och hållen till Sällskapets tjenst blifvit upp-
offrad, äger således all rättighet, att derföre fordra ersätt-
ning för mycket förlynt att framställa sina egna
tjenster och van att obelönt framträda mädernes
stöd, lyckes Han vara hittills stäld af den ädla känsla, som
icke hafva orakt låtit något, som kunnat befrämja
uppå det stora ändamål Sällskapet syftar att vinna.
Men denna sista tillfreds ställelse, som af känsla af
uppfyllda plichter alltid följes, bör göra Sällskapet
uppmärksamt. Hon kan slipt hos Herr Assessor
Wallenius öfvergå till ett hemligt lidande,
helt uppröras af den obehagliga upptäckt, att
sina tig obemärkt och glömd af ett Samfund,
hvars hela organ Han är och till hvars bästa
anspände Han, icke allenast genom ett mödosamt
arbete, utan och genom sina konstskapar och sitt
snille på så utmärkt sätt bidragit.

Den ädelmodiga Mannen, som till detta Sällskap förärat nästan all sin egendom, och hvarigenom
största delen utaf Sällskapet blifvit så mång dubbel
förökade, har väl utan det af Honom författade

Testamentet ej utfatt något anförande för den, som genom
Hans frikostiga gåfva skulle komma ett befrämjande.
Men det vore att oförrätta denne menniskovän-
nens minne, om man icke gjorde gällande, att Hans mening
varit, att all belöning skulle undandragas den, hvars
nöda Han genom sin prisvärda författning vallat.

Jag är säker derpå, att om Han nu uppstod ibland
Oss, Han med nöje skulle tacka Herr Assessor Wal-
lenius för det trogna mycket arbete, två hundrade
kilo Dalers af den Lande Han detta Sällskap gifvit.

Rättvisan kräfver detta offer, Sällskapets ädel-
mod och tacksamhet bidrar det säkert, äfvenså vis-
se lämnar mitt hjärta dertill ett otvetydigt och
glad bifall. Åbo d. 1 Febr. 1803.

Joseph G. Lagerborg

Ödmjukt Memorial

Då Kongl: Finska Hushållnings Sällskapet tillade
sin Sekreterare Ved och Ljus-penningar, svan menin-
gen dermed utan tvifvel den, att hans behof i deh-
ta afseende dengenom skulle vara fyllda.

Sådant utvisar åtminstone, efter min tanka, Säll-
skapets Protokoll för den 2 December 1799. Säll-
skapet anslog då till Ljus och Ved, så väl för dess egna
sammanträden som för Sekreterarens, en årlig Summa
af Tjugu Tre Riksd. 16 Sk. men med den tillägg-ning
att på Sekreterarens nya ankomma, då han med
dessa Spottelmedel icke finner sig belåten, derom hos
Sällskapet anmåla, emedan Sällskapet icke kann
billigt att ålägga honom detta som en plikt, utan
ville, då han dermed icke kan hafva sin utkomst,
efter omständigheterne vidtaga annan författning.

Enär Sällskapet Jedermera den 2 November 18[illegible] gå tillsyrkan af dess kort förut utsedde Inventeringsmän, skillde Entreprenaden för hus och bed 2ne delar, hvarnäst hälften af den förut stipulerade Summan, eller 11 RR: 32 sk. till Sekreterarens enskilda behof. Ett års erfarenhet har öfvertygat mig att denna Summa icke är tillräcklig, och att den, som att svara emot ändamålet, behöfver åtas till 23 RR: 16 sk. eller minst till 20 RR:, hvilket icke heller kan hvarje, under loppet af sitt femte År, utbetald för ett behof, för hus 12 RR: 21 sk. 4 rst. och för bed 27 RR: 20 sk. 8 rst. tillsammans 39 Riksd. 42 sk. 3/4 Mk. lärer icke mera än hälften utgöras af den som för innevarande sjette års utgång är beräknad.

Om Sällskapets Ekonomi-Utskott, emot 333 Stadgarne, icke skulle anse sig behörigt att behandla detta Memorial under omedelbar pröfning, torde det likväl, jemte Utskottets förslag till Stadgar för innevarande År, kunna, i anseende till att tjenad Sekreterares jäfaktighet, af Utskottets Ordförande på en gång föredragas. Åbo den 9 Febr. 1803.

J. J. Wallenius.

[illegible]k. den 15 Mars 1803. 292. 88.

Memorial.

Med all aktning för den värdiga Sammanskrädd har jag vid första Sammanträdet fått besvära, att Hälsingfors Läroverk icke vore tillräckligt att, utan förargelse, emottaga den många Hundra Personer, som vid Universitetets Sekreterare anmäla sig. Den gång jag tidigare ibn godkänna de principer,

[illegible]k. d. 1 Mars 1803. 195. 85.

Vördsamt Memorial.

Om Sällskapets Lasta, sedan andra ouvärderliga förmåner blifvit derutur bestridde, tillåter att Sällskapets Sekreterare någon årlig Löne-tillökning, eller åtminstone temporair discretion; så jag gerna dertill samtycka: tyg ostridigt är, att den lön han nu njuter ingalunda svarar emot [illegible] flere tider mycket tilökta besvär som tyngen [illegible]er.

Men att taga denna Löne-tilökning ur Ahlfors Testamentets-fonden, anser jag Sällskapet icke betänkeligt och Sällskapet icke tillbörligt. Den [illegible] Testator till sina vissa behof utmyckeligen [illegible]amt; och för samte de derur inflytande summor [illegible] Sällskapets Depositum i Sällskapets hand, som [illegible] äger rättighet att till andra behof än dem [illegible]amentet utstakar, under någon slags förevänd- [illegible] använda. Vi böre dessutom erinra oss, att [illegible]ne exempel och afseende i vår författningens [illegible]-lydelse, när man en gång tillåter sig dem, icke [illegible]a vidd [illegible] i början synes, blifvande til-

Memorial.

Enär Sällskapet Jedermera den 2 November 180[illegible] på tillfrågan af Dess kort förut utsedde Inventeringsmän, skillde Entreprenaden för Ljus och Vedningsdelar, tenuades hälften af den förut skjutlerade Summan, eller 11 Rdr 32 sk. till Sekreterarens enskilda behof. Ett års erfarenhet har öfvertygat mig att denna Summa icke är tillräcklig, och att den, för att svara emot ändamålet, bör åter ökas till 23 Rdr 16 sk. eller minst till 20 Rdr, hvilket icke heller kan Summa anses vara för dryg tilltagit, då Sällskapet

vid flere andre tillfällen

icke af särskild präjudicat, som framdeles kan beropas; hvarför den tilla i Ordningsmästarens Lord viljade tillökning bör stanna till dess, att förhållandena ytterligare utvisa, huruvida den är nödig eller icht. Jag anser äfven önskvärt, att Sällskapets egendomar förbättras. Skattmästaren och Assessorerne äro mycket besvärade med förvaltningen af de Fideikommissarier, som Sällskapet innehar i Pommern och Skåne, hvilka i flere afseenden kräfva en noggrann tillsyn, för att de ej måtte förfaras eller förvanskas. Det är derför af vigt, att Sällskapet har tillfälle att förskaffa sig en noggrann kännedom om dessa egendomars tillstånd och förvaltning, för att kunna bedöma de förslag, som kunna komma att göras till förbättring af desamma. Jag anser mig derför böra föreslå, att Sällskapet måtte förordna en af Assessorerne att hvarje år, vid Sällskapets Sammanträde i Januari månad, afgifva berättelse om förvaltningen af Fideikommissarierna, och

Enär Sällskapet sedermera den 2 November 180[illegible] jnå tillskyrkan af dess kort förut utsedde Inventeringsmän, skillde Entreprenaden för hus och bredgne delar, lemnades hälften af den förut skjutserade Summan, eller 11 Rdr 32 sk. till Sekreterarens enskilda behof. Ett års erfarenhet har öfvertygat oss att denna Summa icke är tillräcklig, och att den, för att svara emot ändamålet, bör åtaes till 23 Rdr 16 sk. eller minst till 20 Rdr, hvilket icke heller Länsmannen anser vara för dryckt tilltagit, då Sällskapet

tydelig tillökning i Lönen. Oaktadt den stora flit hvar nuvarande utmärkt skicklige Sekreterare har att arbeta, hvarigenom han varit i stånd att partiely göra åtskilt både honom och Sällskapet tjenande bitrade, så kan han omöjligen i längre medhinna att enfam bestrida de bestämde tillsyningsgörmålen. Att befrukta är, med tidpunkten förmin blir den, att han som af den lön ingalunda kan tillfria sin beroning som Sällskapet honom består, och derföre tillika måste bestrida en annan eller sin egentliga syssla, och således använda större en ansenlig del af sin tid, slutligen mången trötthas och lemna, och vi förlora honom, en talang som icke blefve lätt att ersätta. Vi tyckas derföre böra i det vara betänkte på att utse ofvan Vice-Secreterare eller andra Sekreterare, eller hvad man vill kalla honom, som delar göromålen och den utsträkning som Sällskapet finner för godt att göra, eller åtminstone kunna denne öfverkomma. Derigenom bereda vi oss tillika en utväg, att en dag en skicklig efterträdare i Sekreterens

† för sin utkomst behöfvell

† med Sekreteraren

† ersätta

Wad om uträkning för den nämnda Landamannan, som vid förra Sammanträdet förekom, att Sällskapet icke vore tillräckligt att, utan förnyad ansökan, disponera någon del utaf Ahlmanska Fondens afkomst till bud för Sällskapets Secreterare m.m. Samt gick tidsmål icke godkänna de principer,

87.

kunna bestå kostnaden. Den nye Tjenstemannen i början ej blifva betydande: men torde blifva att denamma framdeles förstärkt ingalunda ur Ahlmanska Fonden, som Sällskapet icke får draga utan sina bestämda be-

† kan väl

† af Fastatorn hjelp dan

stad den af Secreteraren åskade tillökning i och Epis-penningar angår; så synes likvisst ej, ej mindre än Sällskapets gifna löfte, tala denfamma: och äfven Sällskapets kassa väl kunna jämväl denna lilla utgift.

Henr. Gabr. Porthan.

Memorial.

Enär Sällskapet sedermera den 2 November 180[illegible]
på tillskyrkan af dess kort förut utsedde Inventeringsmän, ytställde Entreprenaden för Hus och Hed[illegible]
2ne delar, kommades hälften af den förut skejulerade Summan, eller 11 Rdr 32 sk. till Sekreterarens enskilda behof. Ett års erfarenhet har öfvertygat oss att denna Summa icke är tillräcklig, och att den, för att svara emot ändamålet, bekostar ökas till 23 Rdr 16 sk. eller minst till 20 Rdr, hvilket icke heller kan Summa anses vara för dryg tilltagit, då Sällskapet

[illegible]

ek. den 15 Mars 1803. 292. 88.

Memorial.

Wad om uträkning för den vordna Landamannan, som vid förra Sammanträdet förekommit, att Sällskapet icke vore tillräckligt att, utan förenämnden Grundvalen, göra Kongl. Maj:t disponera någon del utaf Allmänna Fonderne afsomnes till bud för Sällskapets Secreterare m.m. Som jag tidtmål icke godkänna de principer, hvarpå detta påstående will grundas. Det är af vigt nämna för en Grundsats när för det närvarande, att förena rätta begrepp om användandet af Sällskapets medtagande i afseende på denna till dess förvaltning afsedda Fond. Det synes, att den Fullmakt i Sällskapets Grund och Lagsamhet, som till andra behof än dem förvaltningen tillhörande äga förvärfvas af, förutsätter att Sällskapet äger en underhaftig och förfogande rätt öfver Capital, men det är dock af ordning nogsamt att deponitarius Fond, som han blott är skyldig att påse om sin egen värden, men han allenast ingen rätt att nyttja allan annan någon förändring disponera, utan åligger honom ovillkorligen, att vid inspektionen utan Fullmagtaren allan det anskaffningen Summa agnas dem till lika fick han den anvisat.

Vuä man uti jemsoñ dotta med Assessor Ahlmans författning, i dragt gemensk Rättegångt tillgår, att ypä mänta utfatta dit anslagen Capitalet, flytta ock omsatta det jemna på förmänligaste sätt, samt anmäla de dervid inflytande Interesse mellan dö till sin Enskylds fullmäktiges upptagande ock uppsägning i allmänhet, dels ock i synnerhet till vissa disponerbara ändamål, samt upplysningen tillkommande, huarvid klagan förfaret, tillfällen erlagt, insinuering, undvikning, jemkning, och öfverlemnande till Rättegångt prövning ofta omständligare än ock bästa förmånd och gemenda; så ock jag mig vidare tillmälandes huseru bero att Ahlmans Fordran vid dö? Je, att Testamente, uti dem sin till Enkan togen och bestå, ock sin den yttre Rättegångt och förvandt till Executor, med all den vid anförandelig mera ock nödigast.

I sådan ansvar som Rättegångt uti Ahlmans Interesse mellan vidare disponerad förskilta summor till enskilda Enig vid Testamentets bevakning, till Expeditioners kostnad vid Hypotekning vatten, Synnerhet ock Inregnad vatten, till Kjöt och anskaffandes Fullmäktiges som Rättegångt vanlig vidstående att nyttja vid bevakningen uti alla de så

sig stan, som i anledning uti Ahlmans författning yttrat och vidare förestå. Rättegångt som gått annan längre uti brevjak dess Enskyldsmän vissa procent för indrifvandet utaf Ahlmans förmögenhet.

Femtecartid från ide att med: Testamentet om alla dess skaffan, och vidare nödigheten uti förmögnen som Rättegången som Lang. Mejk. om Nödigt tillstånd till vald detta, som tillmål annan ide fallit nägon Rättegångt ladamak i sinnen allen som blifvit gjord allan Fulla Enmut gjord. Emellan i Fulla så om sådan Fullmäktiges om blifven vidare nödig, då förmögen om om tillökning i den som Rättegångt Secretarare uti Ahlmans Handen, just som de Bevärdningsskrift tillökta besvär i assurader så samman som? Vinn Fullmäktiges ide i stid Förmånda, så längre vi med Fråd uti mätta fälla uti innan Brefven uti sådant mätten, utan att förlora utan sigtat, allan förhinnen den vidare Enskyldsmännen utan Ahlmans författning, uti lätten uti mäst dessa sedd så vidal som den vidare nödigt ven om.

Emellanden Assessor Ahlman som sedt Rättegångt i sitt fälla att förval den uti som vinn testamentarie tendg-

[illegible] [illegible] [illegible] [

ytbit uf Gudrun och warar, uf underborgarliga
plikt mot Fosterlandet, och uf nu saltwis
wand Sessators winnen, tan jag omöjligen
förställa mig uth Cöllsmyndt nägonsin
Fall bliswa. Haw argumentera uf patriotis
Gafwa förmodt ofwidkomma Omständ, och sy
synbara band Hoppas jag Stats förmedl
las Gälla och tillhopa: Och hwad tillhopa
hör öfrigt och i Frägan warande med gr
tificationen?

Hwad widare angår den yttrade
Fwarigäzamhet för dellmändagtans Enok och Ta
del, så dan wäl dethta Cöllsmyndt, med all
möjlig försigtighet och warsamhet tilw
tikt undgås skadan, som vanda Collegier
och Embetsmän, förtalat med grundad
och rättwisa tvivel ide fallen förby
del och ober[illegible] Standt: ehuru jag
jämwäl medgifwer, att dellmändagtan
stundom kan Gafwa rätt i sitt ogillan
domen.

Enligt Grundlagarna warnliga lopp
wet tar mag, att den förmedx regering
allen sjelfstälighet hänsyn gifwen att falle
sondrand rubrique uti taken. Almänighet
lättroagnerhet och trohetsplikten wid sad
hwar på sitt Gäll mog bestämdt anmo
ningen och undersälla denna rubrique
Så sändard Gutt skaman efter den allmän
nasta tan med Embetsmäns förrätt

wingar. Men då dethta Cöllsmyndt med bes
wärtygelse Grundlagen enligt påminnas undan
på dem det Gutta sig efterse det Standsmän
mapar: såwidt som tvar jag mig Gafwa ö
wertygelse, att Cöllsmyndt icke förbjudan det,
i Grundlagen uf dylik fall till förmedlarens
Embetsförbättring Frägan.

Men widkommande hans Cancellie
Rådet och Riddarens Porthans proposition
om nödwändigheten af en ytterman Secrete
rares utan wie Secreterares vantagande uf
göromålen förvaltning emellan Consu
uf ordinarie Secreterarens, så inskränkan
jag mig på de förbragte Skälen Instätionen,
tillwägd med dem Skillnad, i tillförlighet med
mina Gamla förenade uppfordringar grundade, att
ordinarie Secreterarens för sin tidvistell Gaf
wa medel med Athlumsten mogligast förbätt
ra, torde utaf denna fonds interesse
medel utgälla: att för wälbe Discretion
uf 200 Rikstalers, jemte en Gälig tillöf
ning framdeles: med- och sjelfwe gemensam
uf Cöllsmyndt egen Person, uf med bäd
Athlumsten uf Wikmarkesten förderne Skäl
Grändaste Summa att uf sin interes
sen bidraga till den mindre Secretera
rens uflöning, till sex Hundra med 100
Rikstalers närligen, förutan det emot
sjelfwe borde sysslosättra sig med de till
dem legata förmedx Summan, utom andra

Expedirt ohne Copey den 15 Martii 1803 223.

Schwedisch Memorial.

Ihro Königl. Maytt. zu Schweden, unsers allergnädigsten Herrn, haben Ihro Königl. Maytt. Envoyé, Herr Graf Wallenii, Befehl ertheilet, Sr. Excellence dem Herrn Grafen von Panin ein Memorial, worinnen Ihro Königl. Maytt. Dero Gesinnungen, wegen der Ihro Königl. Maytt. zugefügten Beleidigungen, mit mehrerm zu erkennen geben, zu übergeben, welches Memorial Ihro Excellence der Herr Graf von Panin, nach vorhergehender Communication mit Ihro Kayserl. Maytt. allergnädigster Genehmigung, dahin beantwortet haben, wie folget.

Ihro Kayserl. Maytt. haben aus dem Memorial Ihro Königl. Maytt. zu Schweden, unsers allergnädigsten Herrn, mit Befremden ersehen, wie Ihro Königl. Maytt. Sich über die Ihro Kayserl. Maytt. zugefügte Beleidigungen beklagen, und Satisfaction darüber verlangen. Ihro Kayserl. Maytt. haben Sich nicht vermuthet, dass Ihro Königl. Maytt. Sich über Dero Verfahren, in Ansehung der Pommerschen Angelegenheiten, beschweren würden, da Sie Ihro Königl. Maytt. Ihre Gesinnungen, wegen dieser Angelegenheiten, mehrmalen eröffnet haben, und Sie Sich überzeugt halten müssen, dass Ihro Kayserl. Maytt. Sich in dieser Sache nicht anders als nach Dero Pflicht und Gewissen haben bezeigen können, da Sie Sich Ihro Königl. Maytt. Ihre Verbindungen mit dem Reichstage, und Ihro Kayser

Skiftesbehandling

Ad Protocollum.

Utan skrifvet har Sällskapet med samma
tighet som jag ähört den ofs förelåste
vänliga afhandlingen om Depositum, skyna
hörande till del förevarande ämnet, hvarvid
gan endast är den: huruvida Sällskapet är
tigt eller ej, at med lika sorgfällighet och nit
da de til bäst förvaltning anförtrodda, och
n minsta förbehåll å Sällskapets sida emot-
e ahlmanska Testaments-medlen, med deraf ef-
ind inflytande räntor, som vore de i Sällskapets
d et heligt Depositum, hvilket under ingen för-
ändring får tillgripas, förskingras eller til
a an de af Testator uttryckeligen föreskrefna
f, användas? Utan denna väsendtliga fråga, tror
at vi af inga främmande, skarpsinniga
lärda Dissertationer, äfve låta berätta oss;
för min del framgårdar jag i den tanken,
Sällskapet öfver dessa medel i ingen måtta
en annan disponerings-rätt äger, än den Testa-
tets bokstaf innehåller, om hvilken icke undfly
ningens tillstånd at bestämdt afgöra: hvarom

[illegible] ock [illegible] Dare 1 Apr 1803.

[illegible] ock [illegible] Dare 1 Apr 1803.

[illegible] ock [illegible] Dare 1 Apr 1803.

Då underdånig anskning bör göras, i fall a
nars Sällskapet lanser del med sin heder och
värdighet förenbart, at ens framkomma med den
beskaffad begäran.

Hvad den oss tillika gifna uppmuntran
angår, at sätta oss öfver Allmänhetens om-
me; hoppas jag at Sällskapet denfamma
lärer följa eller gilla. Jag känner inted a
nat band på samfund at sätan beskaffen
som vård, an nästa kärleken af vår välfig
heten om vår heder och hoppet at vinna o
åga vare medborgares bifall, förtroende o
aktning. Denna ädla belöning för vår mö
tror jag således at vi ingalunda böre lå
förleda oss at åsidosätta eller ringa akta

Den Utvalkningens = Lärar, at hvad vi tro
tycke, ad Testator, om han derom blifvit erin
skulle i sit Testamente taxera, enligt vår on
inrykt, för at oss såsom kans verkeligen
förvärande anses och antagas; lärer vara
förmycket nymodig, för at af vare dagliga

[illegible]

[illegible]

* B. S. [illegible]

gina gillas. Åtminstone vågar icke jag, för
del, bifalla en tanke som röjer så mycken
väktar.

Då framledne Herr Assessoren Ahlman visste,
et Sällskap i hans fosterbygd hade af patrio-
n förenad sig, at användna möda och kostnad
sine Landsmän uplysande, uppmuntrande och
nde til förkofran i näringar slöd och välma-
; så trodde han sig säkrast kunna anföra de
enliga medel som han bestämt til et icke ädelt
mål, under detta Patriotiska Sällskaps ogen-
liga förvaltning. Han kunde icke förmoda,
man som förbundit sig at hjelpsve göra del
manda så god hedrande offer af sin tid och
egendom, skulle för det nyttigade tilfälle
verka till allmänt gagn, som han dessam-
erbjöd, vilja skatta dagga hans testaments-gond.
de kostnader, som mäst föregå, innan medlen
mat komma i Sällskapets hand, kan härvid
en fråga uppstå. och jag berspar mig för öfrige
d jag redan hafs anmärkt, at i mitt Memorial an
nd i den fulla öfvertygelse, at saken är så klar,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

att den som vill opartiskt anse densamma, i
hvarhvar vidlöftig måtte finna för att inse dess sam
beskaffenhet.

Henr. Gabr. Porthan

till den

ungen gunst

* B. D. Gadd

Ad protocollum.

Framstadne Biskopen Alopæus, i hans genom
Sin Testamentariska förordnade Förordnat,
de sedan all hans Kapital och Hela Egendom bestått til
vetenskapers förkofrande, och dess fastställande Inrätt
ningar att befordra Tillgodogjorde, Skulle betala
efterskrifne förrättade, och årliga Räntan, til dre
mycket bestående behöfs, vitan at några vidare af
dem bifallit tillägges, användas.

Härutinnan ligger för öppen dag, den Sednskrift,
som vid denne Räntas årliga användande
wärt förtjenar bör tjena til efterrättelse vid
efterlefvad fot Kongl. Finska Vetenskaps
Sällskapet i afseende härifrån, är det väd
fallet ingroppe sitt Testamentariska förfat
tningen. Inga dispositioner af Testatorn förmo
dse bemälte bör tjena en dylik eller dylik
tomer af Testamentet til Skae, der den uppenbara
bokstafven är at tillgå. För dömande eller dem
förre förpassa Testatorn bemälte anord ty
delig bokstaf — och fullplena det han tror otydeligt
och obestämdt stå bestå gifvningar, hvar vid
på grundsats för dessa gifvningar? Kan ske
i dylikt fall. Des vitan och skuldighet
i hvilket af ett tydeligt förordnande absolut kras
dessa förfarande, förklaring af Testatorn tillmäte,
antagas som ett skäl, at den afsigt och det ända
mål, som stor i närmaste förening, med Testa
tor förklarade vilja, bestå dymedelst in
tagna med hans förening. När Biskopen
Alopæus genom sitt Testamente ådagalagt det
största bevis af sann patriotism uti sin adel lead
borgerlig anda. Den störste, den som tråchta
till verkan, som tör det allmänna bästa kan äfven
samma kräfde jo närmast instämma med hans
afsigter och stadga sina wilja.

Ingalunda kan han vela gilja en inskränk-
ning i sin oförgätlighet, utan hoppa av ömsom
ligaste uppmärksamhet; av [illegible] observera
behov vid förestående affärer hafwa i afse-
å den behållna förtroende, ingen misstag, en
helt allenast uppoffra sin förmån. När observ-
Allmänn afsee ädelt ovanlig patriotism
gjorde sin skyldighet, kände han, att sin
skap af patriotism förenat sig till sin
skyldighet uppmärksamma. Han vant
des samma anda, som hade kände hos sig
att han förtrodde verkställigheten av värd
till sitt Sällskap, utan att
på något afseende, för det besvär, Sällskap
en Corps af Patriotes förenad sinnes vid
vari skyldige han icke hafwa begripit, att detta
lande uppförde besvär? Begrepp han det
skad oss de orsaken, att han ingen ting an
till detta besvär? Han [illegible] tänkte han som
skapet: sin adress till samtliga allmänhet
de Sällskapet tillstädes. Den som medverkan
den allmänna Salutet med sina kändskaper
den andra med sitt nit och drift, och alles en
vare med sin förmögenhet. Ehvad som hörde
af Sällskapet, begär [illegible] nämnt: alla dessa af
anledningen det som verkas den största besparing
af fonden, till användande till det allmänna
bästa, eller det som mån skar stånd, utan alla
bedömande tillsyn. Sparsamhet, ordning, me-
delbarhet, men delicatesse: Sällskapets förhål-
landa, att som en hemlighet, varda angående
denna skuld, endast och allenast till det all-
na bästa, eller att dessa presidenter Sällskapet
secretairer och wardeinstare?
at Sällskapet, af fonden, med rätta betalar, alla

omkostnad, som uppgå till sällskapets behov
kande och befrande, ingalunda inskränkande
det medel, som utan Sällskapet uppfatta bedrifvar,
det medgifwer; denne hett angående beskaffenhet
är med den åtgärd, som Sällskapet ämnar sätt
samling som göres åt allmänna donationen.
at dessutom bekosta fonden tror jag icke
vara skickt, ty det lär delicat göras, ty gåfvor
lägger icke i den uppmärksamhet allmänheten
gåvan, hedra Sällskapet, som ämnat en ovanlig
och afsedd patriotisk förtroende, bör skatta
med den varmaste, och skänka sin patriotism
att Sällskapet af fonden skulle låta betala sin
tärare, är det samma som Sällskapet skulle låta
betala sig själft. ty Secretairen och Sällskapet
utgöra här, efter dess tankar, ett corps en
och samma person, då Secretairen som leda
dess tillvägagående och förvaltning, och
och det särskilta som Secretairen innom Säll-
skapet befordrar, är sådant som åligger Sällskapet
i gemen, [illegible] i synnerhet som dess function icke
bifaller någon annan än den Sällskapet åligger
som Secretairen i [illegible] Sällskapets tjänare
förtroende och förjagtagare af Sällskapet för dess
egen räkning dag af dag, och del bör Recom
pensera,
vägtar oss att röja de Systeme, som kan hjälpa
tillsyn för Allmänheten, af hvars bifall vi äro
störste behof. vägtar anställa [illegible] allmänna
fonden, per disposition, som jag var de anförde
den som inför Sällskapet hyste stärade med
vetenskap och ansvarande till detta ända
mål. Så stadgar [illegible] i detta Sällskapets be-
sätt som [illegible] projudicat, propositioner och
styrkar och [illegible] [illegible] Secre-
tairen, och [illegible] [illegible]

Uti anledning af den Wälborne Herr Landshöfdingens Skrifvelse af den 11 dennes, angående Commissionen och Kongl. Förordningen af den 1 Junii 1802, hvarigenom Wälborne Herr Landshöfdingen förordnat Herr Secreteraren Ehrenborg att under Commissionen förrätta Notarii-göromål, samt att Commissionen måtte anse Herr Secreteraren Ehrenborg såsom Commissionens Notarius, hvilken Commissionen, efter Herr Secreteraren Ehrenborgs anmälan, förklarade sig finna skäligt och nödigt, att Herr Secreteraren Ehrenborg måtte, under Commissionens förrättande, åtnjuta lika arfvode med Commissionens Ledamöter, hvilket Commissionen ock, med anledning af Kongl. Förordningen af den 1 Junii 1802, tillerkände Herr Secreteraren Ehrenborg, att af Commissionens medel uppbära.

Herr Secreteraren Ehrenborg anhöll derjämte, att Commissionen måtte förordna, att Commissionens Ledamöter, hvilka under Commissionens förrättande måtte komma att åtnjuta Commissionens medel till underhåll, måtte, under den tid de sålunda åtnjuta Commissionens medel till underhåll, vara befriade från alla andra förrättningar, som kunde hindra dem från Commissionens förrättande.

Och som Commissionen fann denna Herr Secreteraren Ehrenborgs förmälan skälig, förordnade Commissionen, att Ledamöterne, under den tid de åtnjuta Commissionens medel till underhåll, skola vara befriade från alla andra förrättningar, som kunde hindra dem från Commissionens förrättande.

dett wissa tiddamål. Skola bestämma
sex socknar, belägne, hvarken kostnad
för dem samma kostnad, allenast som nödigt
men än blotta insändat och styrkt
förslag och Pålägget. Ehvad icke
några uppstår emellan om Secre-
rare Lemans förbättrade stam Se-
cretarey emtagande. Nödvändigt
dan af sådana tycks så vara gå
vare, ännu mer om förmedlas di
donationen skulle existera. Då til
lägga behöfvorna, så vara ofvan
utgiftarna. Om så vael nägot in
skuliga vare att skola utgiftas
stadnar af summa förden som skall
dem? Det är icke svårt inse a
så måste Ej, hvilken skola, så förs
mer förmedlat med Pålägget ic
rättning, förstå meningen i Pålägg
stadgar, blifver av det bokstaf, o
sjelfva Pålägget — om det existerar
förvandlat till en kommitte för a
den gifvas af afgiften. Då talan
naturen af billigheten af skall
dagligdagen som Jesu Christi lär
det Wallerian i dyl förmedla re
om utslag bevist.

Secreterarens papperit är anlan
Det arbetsamhet och stort förs
förtills vederlag till förmedlare

och förnöjsa gäng — med det mera icke
Ejer och den förmedlade af skall bi-
dömda, så, som icke stod, att tid af-
stånga uppstår om en sine secrete-
rarej afslömmade, så nyttar man, som
det i mål dem vederfaren upstod
kostnad, än den nu förestående
tillökningen. Uti sådana händer
bliffvar discretion och tillökningen
på Rum, hvad billig och rättvis.

S Glad

Organisat

k. den 1 dec. 1802 39. 103.

Ödmjukt Memorial

Under den tid af något öfver tre och ett halft år jag njutit det förtroende, att i egenskap af Sekreterare vårda Kongl. Finska Hushållnings-Sällskapets angelägenheter, är det i dag för andra gången som jag icke tvistar Sällskapets allnådiga Gunstbevis. Jag kan icke drukta att Sällskapet skulle vilja misstycka denna frånvaro. Mina rättigheter och mina fördelar stafva denna tid hårt, och hvarå till en del ännu, till ämnena för Sällskapets öfverläggning, på hvilkens fritt min närvaro icke bort verka eller ens synas göra det; och ännu af den enskilda förlust jag nyss lidit, fordrar kanske än något rådrum, innan jag offentligen, i en större krets, kan återträda till de göromål som tillhöra mitt embete, och från hvilka min nyss märkbarhet icke bör dragas till föremål af skilda och starkare intryck.

Sådan är likväl ännu min ställning och min förlägenhet har blifvit icke mindre utan ökad genom erkänslan mot de flere prof af gunnest och välvilja, som öfver min både förmodan och förtjenst, från Sällskapets kant mig nyligen tillflutit. Sällskapet har nemligen behagat belöna min åtgärd med Athlunaiska Bestyrcents ärendevne med en uppmuntrande diskretion af 150 Rikstaler, och 2ne mina afhandlingar hvardera med ett exemplar af Sin fetton; det har fördubblat de mig i Staten anslagne Sed- och Tjenstgöringar; och hvad jag framför alle detta värderar, Sällskapet har, till lättnad i min sysslesättning med de mångfaldiga göromål som

Sekreterarre tjensten åtfölja, beslutit att antaga en Vice- eller andre Sekreterare, samt arbetet ofs emellan skäligen fördela. Med samma verkliga tillfredsställelse jag härmed förklarar min tacksamhet, går jag äfven, enligt Sällskapets tillstånd, gifva mina tankar om de grunder som vid denna fördelning, naturligen synas böra följas.

Dessförinnan kan jag likväl icke neka mig att nu anföra en reflexion. Den ett Sällskap, såsom billigt är vill uträtta något mera än hvad af en enskild man kan åstadkommas, måste det nödvändigt antinga antalet af sin betjening, eller också sätta den enskilde man, på hvilken arbetenes bedrifvande till verkställighet egentligen ankommer, i den ställning att han utan hinder af andra plikter, och utan bekymmersam omsorg för sin utkomst, uppoffra sig enfaldt åt Sällskapets afsigter. Den tid har gifvits (åren 1787 och 1788) då Kongl. Patriotiska Sällskapet haft på en gång till och med fyra Sekreterare, ehuru det nu åter ej äger flere än en. Emellertid har jag ofta i mitt sinne ihogkommit och nästan befarat hvad en Tysk författare säger om Ekonomiska Sällskaper: „Merendels lemnas göromålen åt en bestäld „Sekreterare, som emot en viss lön är förpliktad att „sig taken an, men som likväl, ehuru flitig och verksam „han än må vara, aldrig kan uträtta så mycket som „han ville och borde, eller vid sin gemenligen blott medel„måttiga eller ringa inkomst, lemna sig, utan undantag„het och hållen åt det hall han sig åtagit: hvaraf han„der, att dylika Sällskaper väl komma mycket godt, men „fallen något fort, till vägas.“

Jag har anfört denna anmärkning, emedan jag tror, att Kongl. Patriotiska Underhållnings Sällskapet, i och med det samma som det beslutit att föröka antalet af sina Embetsmän, äfven fatt sig ifrån att utvidga sin verksamhet. Men om Sällskapets förste och andre Sekreterare skola blifva, såsom de böra vara, hvarandra till hjelp och icke till hinder, båda deras göromål, genom en väl jemnad fördelning förhindras emot all tvetydighet

lika som å andra sidan den billiga förebrån icke heller får förgätas, att mängden och vigten af de ärenden som anförtros den ena eller andra Embetsmannen, afmätas i någorlunda jemnt förhållande emot de förmåner hvardera af Sällskapet åtnjuter.

Med den åsigt af Sällskapets arbeten jag hittills kunnat mig förvärfva, vill det synas mig som skulle det vara möjligt att närmare följa dessa regler än det skett i Berednings Utskottets förslag af den 22 sistl. April. Jag skall söka närmare upplysa skälen till denna tanke.

Om förste Sekreteraren, enligt Utskottets projekt, skall fortfara att vara föredragande i Sällskapet, faller det af sig self, att han först, eller åtminstone tidigt, bör få alla inkommande skrifter uti sina händer. Derföre lyder äfven 4 §. hans Instruktion, att han i närvaro af Sällskapets eller någon Utskotts-Ordförande, bör uppbryta alla de bref som till Sällskapet ankomma. Men om andre Sekreteraren, i likhet med 5te punkten af Berednings-Utskottets förslag, skall hålla diarium, så blir det han, men icke förste Sekreteraren, som emottager de ingående skrifterne, om hvilka, då de till exempel ej ingifvas förr än på tjelfva sammanträdes dagen, föredraganden, vid sådan beskaffenhet, svårligen kan hinna inhämta någon tillräcklig kunskap; hvarutom för andre Sekreteraren, såsom icke boende i Sällskapets rum, tillträdet till de förvaringsställen, der han bör inlägga de inregistrerade skrifterne, icke alltid kan vara öppet och obehindradt.

Vid denna anmärkning torde jag, för enhets sammanhang skull, annu få fatta en annan. Utskottet har tillstyrkt, att i Diarium; Sällskapets finala reflection öfver hvarje skrift måtte till dess innehåll, uti sin kolumn, kortelegen uttryckas. Jag kan när derhän, huru vida detta alltid må vara görligt, hvilket åtminstone icke lärer kunna sägas om skrif-

ter af blandadt innehåll, som någon gång kunna för-
ha sig hända till hundrade olika ämnen. Men ja
är för min del af den öfvertygelse, att Sällskapets Di-
rium icke behöfver vara annorlunda inrättadt än
nu är: Sekreterare Instruktionens 4 och 10 §§ gifva
till ingen anledning; och jag åberopar tryggt de Ve-
rars intygan, hvilka vid senaste Inventering äfven
go kunskap om Diarierne, att för den ledamot so-
vill veta, hvad Sällskapet vid hvarje inkommen Skr
åtgjort, fakinas uti dem icke någon slags upplysni
Han finner der, å hvilka dagar och under hvilka §§ e
jak förevarit hos Sällskapet sjelf eller hos Utskotten
ch med dessa hänvisningar kan han, om han vill, i
tokollerne ganska begrändt uppleta alla vederböran
åtgärder, om hvilka dessutom ur sjelfständige Källa
eller Protokollerne, alltid kräntas en fullständigare
och mera tillfredsställande kunskap, än af ett mim
omständligt Summariskt utdrag. Hos mig har icke
någon anmält sig till erhållande af någondera; o
i fall i framtiden ett annat förhållande icke in
träffar, blir en större vidlyftighet i Diarium, än de
nu äger, alldeles utan ändamål. Den enda fördel
deraf bleve, att utan behof öka göromålen; och
detta, tror jag, medförde icke någon verklig nytta
utan snarare en ~~onödig~~ tidsspillan. Om derföre Sä
skapet finner tjenligare, att i frågan om Diarium
låta det förblifva vid förra vanligheten, utöfver jo
desz förande lämpeligast, sådanefter som hittills, bö
tillhöra förste Sekreteraren, som dessutom för beho
vet af en allmännare öfverskt utaf Sällskapets
göromål och deras sammanhang, nästan dageli
gen måste efterslå en eller annan Skrift i Diarium

Utskottet har vidare, i 4de punkten, föresla
git, att på Andre Sekreterarens omsorg lägga värden
af Sällskapets Modell Samling, så väl som af den

förre Återbrukz redskapen. Jag nödgas åter vid denna
del af förslaget återkomma till den konsideration, att Andre
Sekreteraren icke är boende på stället. Modellerne stå
nu i ett särskildt rum, der nuvarande Sekreterare,
med Sällskapets tillstånd, förvarar en del af sina böcker,
och hvarifrån ingången är öppen till hans egen. Den
förre Redskapen är upprätt på Vinden, och der har äfven
Sekreteraren en del af sin lilla Egendom stående. Jag
tror icke att det kan accommodera någon menni-
ska, att beständigt hålla sina rum öppna för alla kom-
mande. Man kan icke hafva allting inlåst; och den
händelsen vore icke omöjlig, att en främmande be-
kandes nyfikenhet kunde tyckas sig med helt an-
nat än Modellerne eller Återbrukz redskapen. På dessa
grunder förmodar jag och, att uppsigten öfver dessa
Samlingar rättteligen bör förblifva förste Sekreterarens
ansvar.

När nu dessa detaljer afdragas ifrån den befatt-
ning som för Andre Sekreteraren är tillämnad, åter-
står för denne tjenare Protokollets förande vid Plen
så för denne tjenare, expeditionen af alla Sällskapets be-
kommunkomsterne, expeditionen af alla Sällskapets be-
slut och författningar, utdelningen och försändningen
af Sällskapets tryckta Skrifter, korrekturet af arbeten
som tryckas, skyldigheten att vara närvarande vid
alla sammankomsterne eller de så kallade Klubbarne,
och hela befattet med exekutionen af Bibliotekska
ärenderne. Så länge Andre Sekreterarens tjenst icke
är bestämd, kan väl icke den, i jemförelse med
förste Sekreterarens, lagas till måttstock för fördelnin
gen af deras omsesidiga göromål och skyldigheter.
Jag skall dock tjuda till att något nära visa, hurue
mycket som vid den föreslagna fördelningen skulle
qvarblifva åt förste Sekreteraren; och då torde det
icke vara omöjligt att i denna del utfinna en
nogare proportion.

meningar
skilda
sypper
sste af-
delning
emme;

I förväg önskade jag dock att äfven få anmärka obestämdheten af det uttryck som i 3dje punkten blifvit nyttjadt, då det heter, att Andre Sekreteraren skall besörja om expedition af alla Sällskapets beslut och författningar. Jag tror, icke att det vill fråga för mycket, att han bör upprätta, eller åtminstone renskrifva de afgående bref. Kanske menas därmed endast, att han genom posten eller annan lägenhet bör befordra dem till destinerad ort. Vore det långt ifrån mig att vilja nedsätta Andre Sekreterarens till en blott renskrifvare! Men om Förste Sekreteraren upprätter bref, synes det mig vara lika så nyttigt för skyndsamheten af deras expedition, som tjenligt för minskning af hans många göromål och för deras jemnare repartition, att han icke besväras med en tidsspillande renskrifning och omskrifning af samma och samma. Icke heller skulle, som jag hoppas, Andre Sekreterarens kafva skäl att finna sig vanlottad eller misstörnad genom förbindelsen till en plikt, som förut ovillkorligen tillhört Förste Sekreteraren, och som nödvändigt måste af endera bestridas.

Med förbehåll således af befrielse från renskrifningsbesväret, återstår ändock för Förste Sekreteraren en mängd af vigtiga och grannlaga göromål. Dit räknar jag

1:o Protokollets förande i Utskotten. Det är i dem som hvarje fall beredes och får sin egentliga form, och Protokollet der kostar således mera möda än i Sällskapets Plenum. Ocksa kunna Protokollsbanden för Sällskapets fjerde, femte och sjette år visa, att endast Berednings- och Ekonomi-Utskottens Protokoller äro lika dryga till arktalet som Sällskapets egna. Lägger man ännu häritill Protokollerne i Åkerbruks redskaps-Utskottet, som ännu någon dag torde komma i verksamhet; Protokollerne i Potatoës plantering-Utskottet, hvars arbeten äfta äro vått trägna och till minsta delen gå genom Sällskapet; Protokollerne i Koppympnings- och Vaccinations-Utskottet, som snart väntar att blifva organiserad till en dylik fjelfständig inrättning; och Protokollerne i något annat till kommande året nu icke påtänkt Utskott: så svara Protokollerne i Sällskapet, sammanlagde med besattningen vid Wilmarkska Donationens disposition, så mycket mindre emot hela denna redan förtecknade massa af Protokoller, som det är mera än sannolikt, att de tillkommande eller Wilmarkska medlen aldrig komma att användas i en så minutieux och besvärlig detalj, som uti Testators förmodligen uttörliga förordnande blifvit utstakad. Hvarföre det, kan hända, icke heller vore så obilligt, om, utom de Wilmarkska, åfven något Utskotts göromål skulle lemnas till Andre Sekreterarens enskilda bestyr, helst jemväl Utskottens arbeten alltid upptaga flere dagar, eller mera tid, än Sällskapets egna.

2:o Expeditionernes upprättande, hvarom förut är ordadt.

3:o Vården om alla Sällskapets samlingar.

4:o Diarii förande.

5:o Årsberättelsens och alla till tryck ämnade Kungörelsers författande.

6:o Dagbokens utgifvande, hvilken de senare åren af den orsaken blifvit ett besvärligt onus, att de åren, der som vid Sällskapets sammanträden föredragna, och hvilka till en stor del icke hafva något direkt intresse för Publiken, såsom t. ex. alla gemenige affärer, rättegångsmål m. m. icke lemna åt lemna månadsskrift något tillräckligt förråd af materialier, hvarigenom Sekreteraren varit föranlåten, ofta under mycken förlägenhet och villrådig tvekan, att på flera

hålt sig om efter ämnen af den beskaffenhet, att d
kvarken skulle vara för den lefvande Allmänheten he
och hållit likgiltiga, eller genom allför stora brist
i utförandet blottställa hela hans lilla auktorliga ex
stination. Och ligger häruti äfven orsaken, hvarför
denna obetydliga Journal i senare tider icke allt
nat precist på bestämd tid uppfylla förbindelsen
ett periodiskt arbete.

Vi alla de öfriga skyldigheter Sekreterare Instr
tionen innehåller, och här öfverflödigt icke blifver
undantagne.

Dessa anmärkningar underställas i ödmjukhe
Säterskapets välvilliga och mogna granskning. Sto
den 1 December 1803.

J. J. Wallenius.

Sthlm. den 15 Dec. 1803. 56. 107.

Ekonomisk Memorial

[illegible] sig [illegible] i [illegible] med [illegible]
[illegible] Ekonomisk förbättring indelning
[illegible] anmälan [illegible] Ekonomisk [illegible]
[illegible] anmäld, att den [illegible] blifvande
[illegible] sednare; med hvar [illegible]
[illegible], i anledning af [illegible] Alm-
[illegible] denne [illegible] blif [illegible] in-
[illegible] detta Memorial, [illegible]
[illegible].

Att [illegible] vid Sekretaren [illegible],
[illegible] blifva vigtiga, [illegible]
[illegible] och [illegible] tillgänglig,
[illegible], [illegible] att [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Åbo den 12 maj 1805. 145. 110

Till den vid Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet
ledige förste sekreterare beställningen, för hos
Kongl. Hushållnings Sällskapet ödmjukast anmäla mig
som sökande. Mit blygsamma att genom beskrifningar öfver
Åland och Roslagen göra de orter i hvilka jag haft min
beställning, mera noggrant kände, tade visa det utom Läkare
Sällskapen äfven allmänna Hushållningen varit ett ämne
för min forskning och att således ej utan anledning
hos Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet söker vidare
befordran.

Fred. Vilh. Radloff.

Ödmjukaste - Memorial,

SCH.

Ytterligare

Inkom den 1 Juni 1805. S. D. remitt. till Secon. Uhlfeldt. 111.

181.

Ämbetskassa Memorial.

Kongl. Svenska Hushållnings-Sällskapets Ekonomie Uhlfeldt
hade, i sitt Protokoll för den 27 sistledne Maj och
3 §, som den 1 Juni blef Sällskapet föredragen
och till afgörande tills i dag liggande på bordet,
tillstyrkt, att jag måtte under den tid jag vicarierar
för förste Sekreteraren, njuta hans lön och
förmåner till gods. Det är i anledning härav som
jag äger mig friheten att till Sällskapets
benägna omprövande anmäla följande.

Vore del endast första Sekreterarens syssla jag som
vikarie nu har föreslått och borde föreslå, och
således en annan blifvit till bestridande af
andra Sekreterarens göremål så länge and-
gen, så skulle jag med verklig tacksamhet
hafva funnit Ridderskapets uppmärksamhet
mig och mina förhållar; men nu, då jag må
förrätta alle de göromål som tillhöra begge
Sekreterarne, så kan jag icke förstå hvarför
Sällskapet skulle velja vinna på min mö
och för det att jag såsom vikarie förrättar
den ena, låta mig mista min lön såsom ordinarie
förvaltare af den andra. Jag väger derför
smickra mig med det hopp att Sällskapet
häggunstigt låter mig åtnjuta de förmåner
Sällskapet en gång tilfallet skola åtfölja dess
göromål, så länge jag dem bestrider. Åbo den
1 Juli 1805.

Gabr. Jfr. Hartmans.

Tengström.

Original.

Inkom den 16 November 1805. 11. 112. 4.

Ödmjukt Memorial.

Det utdrag af Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Dagbok som under 11 års förlopp blef lämnad i Allmonhetens händer, synes nu med allone hafva upphört. Denna ändring, (Otvifvelaktigt en följd af Klanderska skal, som likväl utan angripelse möjeligtvis torde kunna upvägas), föranlåter mig att göra Sällskapet uppmärksamt på det förlust som Dess samvarande Medlemmar häraf så vidkännas.

Således återstår halfva summan för år 1805, uns. 500 R:dr Banco. När sistnämnde summa hinner inflyta, har Kongl. Sällskapet för tjuga år upphurit af de till Potatoes planteringens befordrande nådigst bevilade medel. Kongl. Säll-

J. Tengström.

Skalen till Dagbokens fortsättande tyckes mig vara
De samme som för utgifvandet — Sällskapet
har redan tillförene behagat kundgöra de
huvudsakeligaste — och att tillägga flere, vi
söka gifva de anförde ett ökadt värde; som
för handla till emot ändamålsenlighet
för min del skulle således endast återstå,
söka hafva de hinder som vållat dagbok
dragning — men då dessa äro mig obekant
får jag ödmjukast med ett skäl som sjelf
denne okunnighet måste gifva åt min an
mälan i ämnet förmodar, jag att en
bar förlags tröfnad så mycket säkrare som
i fråga; som ringa affallning deputerade
visade, att Sällskapets ändamål, i visst afseen
vänt förfelad, fördelen om de försålde exempl

vöke varat emot antalet af dem, för hvars skuld
de egentligen blifvit utgifne. Men människor
i denne handelse, en frivillig subscriptions bland
Sällskapets talrike ledamöter kunde öpna ut-
sikten till ett capitäl, hvars årliga afkastning
försäkrade ej mindre subscribenterne om ett fritt
exemplar, än förlägganen om skadeslöshet. Åter-
sudakstigten med Dagbokens utgifvande vore ju
häligenom åtven säkrare vunnen — och jag för
ej att någon blefve lidande. Med så många af
Sällskapets tjänstvarande ledamöter jag i detta ämne
nu talt, hafva alla varit ense i förslag till Dagbokens
fortsarande. Jag har lagt mig tillbaka till kunna
giva dessa enskilta, i öfverensstämmelse att Sällskapet
snarkan möjligen eller synnar ändamålet.

Arravalla d. 24 Oct. gfl 1805

D. Mollén

Således återstår halfva summan för år 1805, nemligen
500 R:dr Banco. Så snart denna summa kommer
in flyter, har Kongl. Sällskapet för syra år upp
kurit af de till Potatoes planteringens befor-
drande nådigst lofvade medel. Kongl. Säll-

Memorial.

Uti Potatoes planteringens befordrande i Finnland har Hans Majestät konungen, som bekant är, på Desi Finska Hushållnings Sällskaps underdåniga hemställan, nådigst behagat anbefalla att 1000 Rd årligen i tio år skulle af kongl. Stats Contoiret utbetalas.

I anledning häraf har kongl. Stats Contoiret hos Sällskapets disposition under nedannämnde dag anordnat följande summor, som af mig blifvit emottagne och quitterade resp.

1802. Jan. 22.	——	1000 Rd	R. S. M.
1803. Apr. 5.	——	1000. Rd	Do
1804. Mart. 6.	——	500. Rd	Banco
— Aug. 22.	——	500. Rd	Do
1805. Sept. 6.	——	500. Rd	Do

Kongl. Stats Contoiret har således utbetalt för åren 1802 och 1803. 2000 Rd R. S. M. och för 1804 och hälften af 1805 Rd 1500 Banco. Således återstår halfva summan för år 1805, resp. 500 Rd Banco. När förenämnde summa hinner inflyta, har Kongl. Sällskapet för syfte att upp-bära af de till Potatoes planteringens befor-drande nödigt lofvade medel. Kongl. Säll-

Inkom den 1 Juli 1806. Stockholm d. 20. Juni 1806. 116.

172.

Wyädla Herr Professor!

Jag tillåter mig härmed att vördsamt anmäla, att jag blifvit af Kongl. Maj:t utnämnd till Professor i Historia vid Kongl. Carolinska Krigs-Academien, och att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma. Jag har äfven att anmäla, att jag, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Bref af den 14 Maj sistlidne, har att till Kongl. Maj:t aflemna min underdåniga Ansökning om Tjenstledighet för att kunna begifva mig till Academiens Ort, för att der emottaga Professors-Embetet och tillträda detsamma.

allbrig mer Så gorå, men Hädöse hafwa d mäner
her Professoren mälda förfarande efwen som den ö
nerliga skyldnig, hwarmed aj bar anan varan
Höjädle her Professoren

Inkom den 1 Sept. 1806. 195. 117

Öfverjägmästare Memorial.

Förfaras, att vigan emot af Bonds Gods Gäld,
uti Wäld stog uti Lindamoden, som hafft sådsåle
att sw. Krona warit och afbrutet, jag sökt att
uttälja som Wäldstagets Tåsta, nägonstädes kan
i stan Talan
Krona emöd Bönna emia afstiktan; han jagetz
anand, hänsjuntu inlamna ett arbete, som
längu emait gåt ändt; men genom förökade
anladningar, uti ändtligen, aftan emin ofram-
tygelse, klisatt alldatal nödvändige —
ett immgälan förs och gräns, an samfärdig
tvenskalles, och åtskilliga olägenheter och
faror, som hela Wäldstagets anfarande och
tillstånd, och heraldu jag anfann, under emina
widlyftiga resor i landet, Krona erfa-
tåka; samt dvaftan nägra förflag, till

[illegible] underdånigst, som ofvan anmärkt, förnämligast
[illegible] ära tjenligast; hvarföre jag ock, [illegible]
[illegible] mig, att Vårt skapade nådiga prospekt, som
[illegible] och öka. — Åbo den 1. Septemb: 1[illegible]

Afsäring

Inkom den 15 Oktober 1806. 204. 112.

Odmjukt Memorial!

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet har vid denna månads utgång, i hvem år tekagat nyttja mig till sin Skattmästare. Denna hyppnerliga förtroende och utmärkta heder skall jag alltid förvara i ett vördnadsfullt och tacksamt minne. I fall kongl. Sällskapets förtroende än framdeles skulle vilja bibehålla mig vid denna hedrande commission, nödgas jag härmed gifva kongl. Sällskapet tillkänna, att jag, i anseende till förökta göromål och förrättningar, måste undanbedja mig den samma. Jag är förfaren derom, att kongl. Sällskapet ibland sina ledamöter äger flere, som uti denna omständighet vilja gå kongl. Sällskapets önskan till möte och stå jag det ringa besvär, som kongl. Sällskapets penninge fonders förvaltning och dertill redovisning fordra.

Åbo d. 15. Oct. 1806.

Josephb. Poppius

2:ne.

Ödmjukt Memorial.

Vid det jag idag får den äran nedlägga det mig anförtrodde Skattmästare Embetet, anser jag mig pligt att gifva Sällskapet tillkänna att Framlidne Lagmannen Lagerborgs Creditorer äro kallade att d. 6. i denna månad kl. 11. f. m. uti Kongl. Hofrätten hafstädes sammanträde för att afhöra Enke Fru Lagmannskan Lagerborgs jämte medarfvingars ursarfva anförsäkringar. Sällskapet torde således finnas godt, att anmoda sin blifvande Skattmästare att dervid vara å Kongl. Sällskapets vägnar närvarande.

Äfven tager jag mig den friheten att erinra Sällskapet om nödvändigheten att anmoda Sällskapets Ombudsman, eller ock dertill befullmägtiga någon annan pålitlig person att i Fru Landshöfdinge Embetet härstädes uttaga de Rdr. 800. Banco, som för Bokhållaren Ahlmans räkning d. 3. Sept. förlidit år deponerades.

2:o att af Landt Secreteraren och Kronobefallningsmannen Sahlberg utfordra de af Hemman d. 19. Augusti samma år från Sällskapets basta lyftade Rdr. 3 84. 19. 10 2/4 Banco.

4 o

3:o att af Kongl. Hofrätten emottaga det deposi-
tions bevis, som Herr Assessor Björk-
bom d. 15. Sept. detta år utfärdat på
Hr:n 10,277. 37. 4. Banco- dr

4:o Att nämnde penningar och depositions
attest till Sällskapets blifvande Skatt-
mästare verd. öfverlämnade.

Slutligen får jag af Sällskapet, ödmju-
het begära, att de af mig redan för flere an-
nader inlämnade ottonde årets Redogörel-
ser för Sällskapets penningar, Fonder, ock
så med görligaste förstås af de till förordnade Revisorer granskade, på det Säll-
skapet ej längre må sakna underrättelse
om nämnde redovisningars beskaffen-
het.

Åbo d. 1. Nov. 1806.

Joseph Pippingsköld

Memorial.

Emot förmodan hafwa wi förl. af Sällskapets Revisorer
Ledamöter, trott sig finna någon förra, i det förfölj-
som tillfället gjorde: att undersöka, huruvida Sällskapets Exe-
cutoris Utskottet stiftes, vid påtagande uthaf, så
disponera tiden, som att så mycket skyndsamt
gora, Denna förordna Sällskapet tjenligt tilvarkt,
Sällskapet. Emedan sig, så vida undan förmyndarens
gun Barons, vid Sällskapets sista sammankomst, som
afsåg, så samma ära, undan förfallna dis Kurser, an-
fann, att samma förfäga förmenligast handlades sig
hade, styrkligt fattade skyrelse; om egentliga ämnigen af
skrönda förslag; så utbad sig vidt, att han vid ar, nyss
lägen, så för Dana, som samma i Fugar undra an, Stand
Sällskapets Ledamöter, som icke Damer: att an stor
del af sitt förslut, fordra Gentlemanbart åtgärd, emot
de Damer fullbordat, och vägra andra, ano så förfalla
de, att senast utsomande, efter Dam, vid an obetydlig
gen anmärkning, skyndsamt befordrad; så är temligen,
i detta fråga, Damma länge Damma att upptäcka-
Som tämligen talamingar, som för Gentlemen vara stadd
befallad; har an förslut, - och om förfogat angående
upptäga vad fogat utspridande, antagen; så Damman

ofulbort ämn offam att beslutat: att sådana stola för-
fardigat; han declareras: att botten stolen förskrifnat
stutad och inbindat: att gradsaron (och andra ceremo-
stolen anskaffad och sidt transporteras; att skiftum stola
tryckat och till franciscanarnas ladamodan utlemnat; sam
att und och Gud, jamte andras förmodan sakten, i rattan tid
stola vigd Royal, und unna sadant; Och alet sitta svarda
styrkhamnet, och annan Calestagat stale Domna af
stadta sig sen ikt ofordjanta beslutningen, af trog-
het: sina anstalten o — hvar hon stale sitta andamal
enimat; Om af handlanarbarn och andra saljarn, procent
fa sina vederlingan inlosa; Om Calestagat kommissio
naren pa andra ortan, stola bestalat for sidat enibrin
och om Excellentionerna han pas stalat, ikt hafva nodiga an
sit fran sidan tafog, att tilja. Och an da pastagligt, att
handlanarkarna tli hoglofw, anmanda andast ladeja —
sinnan till Calestagat anbatan, och spetsfatta sig halsan
und sadant som gunast betalat; kommissionarena lattna
att vara Calestagat till hands; och ladamodarna i sit blig
vande bestallet, stola sen und stall sadant fonlorad sin
log och skrift, om dnad enarksamhet, gamom an offentspan
och und inbetalande blandat, besparing pris sig, halat
tillbaka o — Allen tanka han fordanskuk emot. Satt
alla handlanarbarn, som uttan Calestagat beslut, forsan,
stjat nagra arbetan; alla som till Calestagat forskaffa
nagra reglementerade varor; samt alla andra, som inid fom-
mandet angalagenheten, Domna gora Calestagat nä-
gra sina tjanstan. Stulle, gamom Executorernas forsorg
straffen anhalla sin betalning, salunda: att gangan storlek,
uttan Custom antagt, und Sekreterarns contrasignation
gifna anordning, sa langt sig Statskassan, sa ofta
tillfallet framkommer; Och att denna tanke, just in stulle
fortkastat; Dan jag sa mycket mindre anser som nodigt;
som den icke emotsattem sit alldra ringaste annat, —
an grad i sina amnen stallt, alet ifran Calestagat

[illegible] lag gmalsen, intill nasta ordinarie Stands Riksdag till-
sad och an enhalla Konungen: att Calestagat sadant gat. afsi-
sant klein tratten forvarad Gadarsten, sa sam af sid med-
lemmar, med sina arenden taga, anfora, sa andast gan
forvarad Gats Expedition.

Ost andra som salades stula Domna, och som jag afsamnar mota
ofwa i synnerhet vantar vigen ogonmarksamhet hos Calestagat, vore
sa den, af mig ogamfalleirt namda idem, att i nodfall, och de vigna
andra vidnagan sinnad, genom vagot vagna tillfalle af gemgan, till
sonja ostan, stryktsamt forsanskaffa Calestagat vitlofvarde
alevingar; sad, till exhallning, hallanda skriftan, samt alet amnat
vant Calestagat Dan sinna nodigt, att i landet Dalarna sprida; —
och hamom vitterligt mig forbandskuk, att amnet sa anford vigna
nad. — Ditt an hadrig vant Calestagat i stenna stalan, an hogst vad
namdig, och att troligtom, ost ofwalbart landen Calestagat bada till
dam och stada, och hemvand lant tillgan, lan icke bekofwa vagot
stranid: utan lika ofantligt an och ost: att hvarken sen sodra Dan-
marknad, alenn ost senare invanjan skrankommat, endast genom de
mundel, som hittills vanligt antagna o hvar han forsokt, att genom
sanda, och i synnerhet Skedenten, ensima audanaltet: hvar-
tta han ikke misslyckat; Och ost an bekant: att ej allenast bla-
sen ifran mistlyckat; Och ost an bekant: att ej allenast bla-
ningsjarn och packlador med skriftan, utan alet som vanligen af
nagon inom Calestagat, langa tidsamid ofwerstinka, utan afsenan, att
skaffa hundrade exemplar af Calestagats ordinarie tabellen, som till lada,
medhanna bordt utdelat, amn ligga i Calestagats gemmen o —
hanska nodvandigt an ock ost: att en fattig student, alenn Dansk
el. som forvana sig om an gos. hafwa sina akarden sa packat
med egna fabrn och tygdan, att de senare ligen fa rum fo
vagot framvandt; och pa lika sat forhalla sig emellertid med
andra arenden o hvarom och ofwan hinder vagligen stulle Domna af-
hjalpa; fa Dan anda icke undvika, att sa ar kommissionen fran Calestagat
af forenamnda art, klen befinnandig, sa vinda den afsedvarda ersattning, sa
alenast stale, med alla gastgifwarna gardan, af- och papackat, utan sam-
rad, emot vagon anfordringen forsenad eranden o Ost fordrad salades
en slags vadvantlighet, som icke an litan, for att ataga sig ett stallt
arande. Och under samma rubrik, Dan med Calestagat tagare an
sadan, af personum, som pa endast sat ara interesserade i saken. —
I anledning af detta framvigan, ar det da, som Skanderings Lan-
stallet malat tillfalla, att i brist af annan ordning, med vagna

122.

Ödmjukt Memorial!

Sedan Kongl. Sällskapet d. 1. sistl. April fattat det beslut att åt dess Oeconomie Utskott bifalla de öfverlämna de mål, som vore utlämningar af Sällskapets penningar; och då den Instruction, som nämnde Utskott blifvit ene erhållit, är i anseende till denna gifna vidsträckta befattningen, ofullständig, torde Kongl. Sällskapet finnas nödigt, att, i afseende å lån från Sällskapets Cassa, utfärda några regler, hvarefter Utskottet i dessj mål bör rätta sig.

Är ansigt att så mycket möjligt är förekomma förluster genom lån af Sällskapets penningar, torde äfven följande omständigheter böra upptagas i den för Oeconomie Utskottet tillämpade nya Instruction.

1. Att Utskottet ej får företaga någon anordning om penninge lån, innan memorialet derom och dertill hörande Documenter blifvit för Sällskapet upplästa.

2. Att i Åbo Tidningar dagen och timman tillkännagifves, då Utskottet sammanträder för att afhandlaga om penninge lån.

3. Då Utskottets sammanträden i sådan afsigt sammankallas, bör det ske genom Sällskapets Vaktmästare, hvilken med sig bringar en af Sällskapets öfriga ledamöter, hvilken med sig tager en af Sällskapets öfriga ledamöter upptagen på ledamöternes

i Utskottet och som begära derå så väl deras
påskrift att de blifvit kallade, som derom an
teckning om de kunna hos inställas eller om
de äro kinderade att sammanträdet bevista

4. Denna namnlista återställes till
cretaren, som besörja den samma vid dess
dagens Protocoll, så penningelånet blifvet
beviljadt.

5. Att vid Utskottets sammanträden
minst tju ledamöters barn vara närvarande
vinan ansökningar om penningelån föreda
gas och att de närvarande ledamöters nam
i Protocollet antecknas.

6. Att alla låne ansökningar skola
genom Ballottering, hvarvid minst 2/3 af de
lorna böra vara hvita, hvilka alltid skola
anses som jakande:

Saldo böra af 7 kulor 5 vara hvita
af 8 och 9 kul. 6. — — —
af 10 kulor 7. — — —
och af 11 och 12: 8. — — —

vara hvita kulor vinan ansökningar om la
af Utskottet beviljas.

7. Bör i Protocollet utföras anm
let af de vid Ballotteringen fundne så väl
hvita som svarta kulor.

8. Sedan Utskottet beviljat en låne an
sökning, bör Secreteraren vid första derpå
ende Sällskapets allmänna sammanträde, dra
den underrätta Sällskapet, och hvilken i Pro
vollet för dagen upptagen, så väl personen, som
länet anhåll, som låne summans storlek, samt
den derföre gifvna säkerhetens beskaffenhet.

Dessa af oss framställde försigtighets
mål, hvilka vi i närvarande ställning an
sett böra iakttagas, underställer vi alla
mycket kunga Sällskapets egen pröfning
om prövning.

Vi anse dock nödigt att än tillägga
en omständighet, hvarigenom även Säll
pets Ledamöter gifves tillfälle, att yttra sin
tankar uti ansökningar om penningelån
från Sällskapets Fonder. Den består deraf,
att, när låne ansökning sker, Memorialet
och öfrige dertill hörande Documenter, böra
vinan de till Oeconomie Utskottet förvisas,
innan Sällskapet upplåtas; hvarefter Säll
pets Ordförande tillsäger samtelige närvarande
Ledamöterne, att, om någon af dem har eller kan
få kunskap om Sökandens mindre vederhäftighet
eller om andra mindre gynnande, låne sökanden vå
rande omständigheter, skriftligen eller muntligen

Original.

Jeram underrätta Utskottets Ordförande, Lic. Nöster eller Secreterare, som vid Utskottets sammanträde deram meddela upplysning till Utskottets samtelige Ledamöter. Ek bör, om så åstkas, deras anspråne minder favorabla emottagande i Utskottets Protocoll införas.

Åbo d. 2. Maji 1807.

Josef Wilh. Ehrström

N: 59. Inkom d. 29 Maji 1811
124.

Wir Borgerliche Borgmästare och Rådmän uti Wasa Stad samt wi Borgerskap uti samma Stad, som med förstående Kongl. Majts Nådiga Förordning af den 19 Junii 1809 angående Tullinrättningen uti Finland, samt

N:o 174

Ank. d. 22 Feb. 1812.

Förevar: i Kej. Senatsexp: d. 1 April 1812. och Rapels: ut in prot:

Till Kejserliga Finska Hushållnings Sällskapet.

Uti Kejserliga Senatens skrifvelse af den 19 sistlidne Januarii hvarmedan förmedan uti Committéen för Finska ärenderna, Hans Excellence Generalen Baron Armfeldt, gifvit vid tillkänna, att Kejserliga Majestätet med nådigst misshaga tagit den inom Finska Hushållnings Sällskapet gifvit intill befordrat Inquisitions assigtan till National Industriens utredande och fullkommande i Finland, i Wiborgs Lähn förut förekommande Sällskapet, uti det underdåniga förslag, som Committéen för Finska ärenderna ock Industrien i Wiborgs Lähn, hvilka ock sedt Inspectorn förenade

General Gouvernem. i östra Finland.

Wiborgs Hushållnings Sällskap.

Wiborgs Inquisitions Commission.

Wiborgs Stads Magistrat.

Wiborgs Läns Fiscal.

d. 9/21. Februarii 1812.

N:o 244.

Till Kejserliga Senatens Ekonomie Departement.

Uti Kejserliga Senatens skrifvelse af den 19 sistlidne Januarii hvarmedan förmedan uti Committéen för Finska ärenderna, Hans Excellence Generalen Baron Armfeldt, gifvit vid tillkänna, att Kejserliga Majestätet med nådigst misshaga tagit den inom Finska Hushållnings Sällskapet gifvit intill befordrat Inquisitions assigtan till National Industriens utredande och fullkommande i Finland, i Wiborgs Lähn förut förekommande Sällskapet, uti det underdåniga förslag, som Committéen för Finska ärenderna ock Industrien i Wiborgs Lähn, hvilka ock sedt Inspectorn förenade

Det Barmhertiga Anordnande att Samfundet till den allmänna Gäldsbetalningen upphjelpande återvunnit de öfriga Delarna af Finland.

Då jag nu talade om denna Guds Försyn, som Hans Kejserliga Majestät Rådiga Lycka, som Hans Kejserliga Majestäts Rådiga Lycka, som Hans Kejserliga Majestäts Rådiga Lycka, som jag nig det Lyckan kopp, att Hans Majestät Gud mildrade och omtänkte offrand, att Hans Majestät värdigt sätt, Jemma mot Gud Hans Kejserliga Majestät höga Domkronan.

General Gouverneur Steinheil.

Tjenstgörande Gen. Gouverneuren de Civila Ärendene i Finland.

N:o 158.

Petersburg den 8 September 1812.

130. Ankom den 26. Oktober 1812. N:o 16.

Till Kejserl. Hushållnings-Sällskapet i Finland.

Hans Kejserliga Majestät har med nådigst Välbehag emottagit underrättelsen om de mått och steg, Kejserliga Hushållnings-Sällskapet uti till mig aflåtet Memorial af den 22. sistl. September n:st. tillkännagifvit sig hafva vidtagit i afseende å upphjelpandet af Jordbruket och Industriens öfriga grenar i Wiborgs Län och Hans Majestät väntar sig af Sällskapets fortfarande omtanke för det allmänna välståndet i Finland en snar och lycklig förändring uti Åkerbruket och näringarne samt Inbyggarenes trefnad och hyfsning i berörde Län. - För öfrigt har Hans Majestät Kejsaren i Nåder yttrat det Hopp, att Sällskapet, enligt

primitiva ändamålet af dess inrätt-
med ett förståndigt användande af de
den Ränta, som inflyter af Sällskap
om händer hafvande Fond, icke torde
förtjenma att begagna alla medel,
som kraftigt och med säker frukt,
lärbet kunna finnas bidraga till
Hushållningens och National-Ind
striens uppkomst i hela Storfur-
stendömet Finland. —

Tjenstgörande General-Gouverneur:

Wilhelmsfelt

L. S.

Carl Gustaf Ramsay.